

ИЗВЕШТАЈ
ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА
Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО
Штип, Општина Штип

ОКТОМВРИ-НОЕМВРИ 2025

НАРАЧАТЕЛ: ДРУШТВО ЗА ТРГОВИЈА И УСЛУГИ КАРДИОАРТ ИНВЕСТМЕНТ ДООЕЛ ШТИП

НАЗИВ НА ДОКУМЕНТОТ:

ИЗВЕШТАЈ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА НА ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

НАЗИВ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ: ДЕТАЛЕН УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ЗА ДЕЛ ОД ГРАДСКА ЧЕТВРТ С3.03, КО ШТИП, ОПШТИНА ШТИП

ВЕРЗИЈА: НАЦРТ

ИЗРАБОТУВАЧ:

“ЕКОМОЗАИК” ДООЕЛ СКОПЈЕ

УЛ. БРИСЕЛСКА БР. 4

СКОПЈЕ

ПЕРИОД НА ИЗРАБОТКА:

ОКТОМВРИ-НОЕМВРИ 2025

ЕКСПЕРТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА

НА ВЛИЈАНИЕ НА ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА:

М-Р СЛАВЈАНКА ПЕЈЧИНОВСКА – АНДОНОВА, инженерство за животна средина

КОНСУЛТАНТ ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-4485/2
Датум: 13-07-2022 година

УВЕРЕНИЕ

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратегиска оценка на животната средина

Пејчиновска-Андонова Петар Славјанка родена на 15.02.1963 година во Скопје, дипломирала на ден 14.07.1986 година на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Технолошко-металуршки факултет, го положи **стручниот испит за стратегиска оценка на животната средина** на ден 31.07.2009 година, се стекна со **статус на експерт за стратегиска оценка на животната средина**, ги исполнува условите утврдени во член 23 став (3), член 72 став (1), а во врска со член 27 став (2) и (3) од измените и дополнувањето на Законот за животна средина („Службен весник на РСМ“ бр. 89/22), и се стекна со правото да биде вклучена во Листата на експерти за стратегиска оценка на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Naser Nuredini

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА
И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ

Број 12-770/5
Датум: 08.02.2017 година

У В Е Р Е Н И Е

за положен стручен испит за стекнување на
статус експерт за стратедиска оцена на животната средина

Николоска Слободан Марија родена на 23.05.1978 година во Скопје, дипломирала на ден 27.12.2002 на Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ – Скопје на Машински факултет, го положи стручниот испит за стратедиска оцена на животната средина на ден 31.01.2017 година и се стекна со статус на експерт за стратедиска оцена на животната средина и ги исполнува условите утврдени во член 85 став 2 од Законот за животна средина, а со тоа се стекнува со право да биде вклучена во Листата на експерти за стратедиска оцена на животната средина што ја води Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија.

Министерство за животна средина и
просторно планирање

Министер
Bashkim Ameti

М.П

Трговски регистар и регистар на други правни
www.crm.com.mk

Број: 0809-50/150020250392050
Датум и време: 24.10.2025 г. 10:27

Дигитално потпишан од: CRRSM
Централен Регистар на Република Северна
Македонија
Датум и час на потпишување: 24.10.2025 во 10:27
Издавач на сертификатот: KIBSTrust Issuing Qseal CA
G2
Сертификатот е валиден до: 05.11.2026
Документот е дигитално потпишан и е правно валиден

/Електронски издаден документ/

ПОТВРДА
за регистрирана дејност

ТЕКОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА СУБЈЕКТОТ	
ЕМБС:	6594565
Назив:	Друштво за технички консултантски услуги ЕКОМОЗАИК ДООЕЛ Скопје
Седиште:	БРИСЕЛСКА бр.4 СКОПЈЕ - КАРПОШ, КАРПОШ

ПОДАТОЦИ ЗА РЕГИСТРИРАНА ДЕЈНОСТ	
Предмет на работење:	Регистрирана е општа клаузула за бизнис
Приоритетна дејност/ главна приходна шифра:	74.990 - Сите останати стручни, научни и технички дејности, н.д.м.
Други дејности во внатрешниот промет:	Нема
Евидентирани дејности во надворешниот промет:	Има
Одобренија, дозволи, лиценци, согласности:	Нема

Правна поука: Против овој реален акт може да се изјави приговор до Централниот регистар на Република Северна Македонија во рок од 8 дена од денот на приемот.

Број: 0809-50/150020250392050

Страна 1 од 1

Верификација

Информации за верификација на автентичноста на овој документ се достапни со користење на QR кодот, односно на следниот линк:
<https://www.crm.com.mk/ds/validateDocument/DC8DC4D1FC6E05077D8EAD5CA2B41C3233AAB1E9589F9153C5520D7F9709F66A>

Овој документ е официјално потпишан со електронски печат и електронски временски жиг. Автентичноста на печатените копии од овој документ може да биде
електронски верификувана.

СОДРЖИНА

1.	Вовед.....	10
2.	Постапка за СОЖС.....	13
2.1	Законска регулатива за Постапка на СОЖС	14
3.	Цел на Извештајот за стратегиска оцена	19
3.1	Цел на Извештајот за стратегиска оцена и употребена методологија	19
4.	Преглед на содржината на планскиот документ и плански опфат.....	21
4.1	Преглед на содржината на планскиот документ	21
4.2	Плански опфат	23
4.3	Намена на земјиштето.....	25
4.3.1	Сегашна состојба на предметниот простор	25
4.3.2	Биланс на површини	28
4.3.3	Реализација на планското решение	34
4.3.4	Изводи од Просторниот План на Република Македонија	34
5.	Карактеристики на просторот и сегашна состојба со животната средина	36
5.1	Карактеристики на просторот	36
5.1.1	Географска положба.....	36
5.1.2	Релјеф	38
5.1.3	Клима	39
5.1.4	Население	41
5.1.5	Стопанство.....	41
5.1.6	Културно наследство	43
5.2	Опис на сегашната состојба со животната средина во планскиот опфат	43
5.2.1	Воздух	43
5.2.2	Вода	45
5.2.3	Отпад	47
5.2.4	Почва.....	48
5.2.5	Растителен и животински свет	48
5.2.6	Бучава	51
5.3	Сегашни проблеми со животната средина во и околу планскиот опфат	52
6.	Главни цели на планскиот документ	54
7.	Состојба без имплементација на планскиот документ.....	56
8.	Врска и Усогласеност на планскиот документ со други релевантни планови, програми и стратегии	57

8.1	Компатибилност на целите на планскиот документ	57
8.2	Врска со други стратешки плански документи	57
9.	Цели на заштита на животната средина	66
9.1	Структура на генералните цели на заштита на животната средина	66
9.2	Генерални цели на заштита на животната средина на предметниот опфат	66
9.3	Цели на СОЖС.....	67
10.	Веројатни значајни влијанија на планскиот документ врз животната средина	70
10.1	Влијание врз населението.....	72
10.2	Влијание врз човековото здравје	72
10.3	Влијание врз квалитетот на воздухот.....	73
10.4	Влијанија врз квалитетот на водите	74
10.5	Влијание врз климатските промени.....	74
10.6	Влијание врз почвата	74
10.7	Влијание врз пределот	75
10.8	Влијание врз културното наследство	75
10.9	Влијание врз биодиверзитетот (флора и фауна).....	76
11.	Мерки за заштита, намалување и ублажување на негативните влијанија на планскиот документ	77
12.	Алтернативи	82
13.	План за мониторинг.....	84
14.	Нетехничко резиме.....	86
15.	Прилози	91
15.1	Листа на национална законска регулатива	91
15.2	Користена литература	94
15.3	Одлука за спроведување на стратедиска оцена од општина Штип	96
15.4	Објава на Одлуката и Формуларот за спроведување на веб страната на општина Штип	97
15.5	Решение од Министерство за животна средина и просторно планирање за спроведување на стратедиска оцена	98

ТАБЕЛИ

Табела 1 Подзаконски акти кои ја регулираат постапката за стратeгиска оцена на животната средина	14
Табела 2 Постојна површина по намена на земјиштето	25
Табела 3 Билансни показатели по идното планско решение	28
Табела 4 Процентуална застапеност на класите на намени во рамки на ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	29
Табела 5 Активни деловни субјекти по сектори на дејност според НКД Рев.2, во Општина Штип, години (состојба 31.12.2021).....	42
Табела 6 Гранични вредности за човековото здравје и пречекорување на граничните вредности за заштита на човековото здравје на годишно ниво на мерно место Кочани за 2024 година.....	44
Табела 7 Подрачја според степенот на заштита од бучава и гранични вредности	51
Табела 8 Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат.....	52
Табела 9 Главни сегашни проблеми со елементите на животната средина во општина Штип	53
Табела 10 Матрица на компатибилност на целите на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	58
Табела 11 Врска на планскиот документ со релевантни планови, програми и стратегии.	59
Табела 12 Цели и индикатори на СОЖС.....	69
Табела 13 Идентификација на влијанијата на целите на планскиот документ врз различните елементи на СОЖС и оцена на влијанијата	71
Табела 14 Предлог мерки за спречување, намалување или ублажување на значајните негативни ефекти од Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.....	78
Табела 15 План за мониторинг на Стратегиска оцена на животната средина за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	85

СЛИКИ

Слика 1 Нивоа на употреба на двете алатки за планирање (ОВЖС и СОЖС)	13
Слика 2 Постапка за Стратедиска оценка на влијанието врз животната средина.....	15
Слика 3 Одредување на потребата за спроведување/неспроведување на Стратедиска оценка на влијанието врз животната средина и консултации со јавноста	16
Слика 4 Граници и постојна состојба на планскиот опфат на Деталниот Урбанистички план	24
Слика 5 Непосредно опкружување на предметната локација на ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	26
Слика 6 Фотографии од сегашна состојба во рамки на планскиот опфат во рамки на Деталниот Урбанистичкиот план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	27
Слика 7 Графички приказ на планскиот опфат со планирана намена на земјиштето	30
Слика 8 Местоположба на проектната локација во однос на РСМ и граници на локацијата во однос на околното подрачје	36
Слика 9 Поширокото опкружување на планскиот опфат	37
Слика 10 Поблиското опкружување на планскиот опфат	38
Слика 11 Сеизмолошка мапа на РСМ	39
Слика 12 Климатска карта на РСМ	39
Слика 13 Ружа на ветрови за град Штип и предметниот опфат.....	40
Слика 14 Местоположба на мерната станица во Кочани во однос на предметната локација во Општина Штип	44
Слика 15 Карта на сливното подрачје на реката Брегалница	45
Слика 16 Карта на подземни водни тела во сливот на река Брегалница	46
Слика 17 Бања Кежовица	47
Слика 18 Бела детелина (<i>Trifolium repens</i>)	49
Слика 19 Поставеност на река Брегалница во однос на проектната локација.....	49
Слика 20 Приказ на заштитените подрачја во рамките на проектната локација.....	50

КРАТЕНКИ

АД	Акционерско друштво
ГП	Градежна парцела
ДООЕЛ	Друштво со ограничена одговорност – едно лице
ЕУ	Европска Унија
ЗРП	Значајно растително подрачје
ЗОЛ	Значаен орнитолошки локалитет
КО	Катастарска општина
ОВЖС	Оценка на влијание врз животната средина
ЛЕАП	Локален еколошки акционен план
МЖСПП	Министерство за животна средина и просторно планирање
ПП	Просторен план
РМ	Република Македонија
РСМ	Република Северна Македонија
СОЖС	Стратедиска оцена на животната средина
УПВНМ	Урбанистички план вон населено место
УП	Урбанистички план

1. ВОВЕД

По иницијатива на Друштвото за трговија и услуги КАРДИОАРТ ИНВЕСТМЕНТ ДООЕЛ ШТИП започната е постапка за изготвување на Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Инвеститорот пристапи кон изработка на ДУП врз основа на одобрена Планска Програма од Општина Штип. Површината на планскиот опфат до сега е опфатена со ГУП на град Штип (2019- 2029 година) донесен со Одлука на Совет на град Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 год. За предметниот плански опфат издаден е Извод од ГУП за град Штип (2019-2024 година) со бр. 18-8184/2 од 27.12.2024 година донесен со Одлука на Совет на Општина Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 година за изработка на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип.

Со Деталниот Урбанистички план за предметниот локалитет, испочитувана е намената на просторот дефинирана со Генералниот урбанистички план на град Штип 2019-2019. Имено, на планскиот опфат се планира мешовита класа на намена (Б+В+Г) – (Б - Деловни и комерцијални намени); (В -Јавни дејности и институции) и (Г-производство, рударство, енергетика и индустрија).

Просторот во поголем дел е неизграден во претходниот период и е со низок степен на урбанизираност и изграденост, односно реализиран е само еден објект со намена лесна индустрија. Останатиот простор со новиот ГУП треба да се дополни со нови намени кои ќе овозможат просторен развој согласно новите потреби на овој дел од градот. Поаѓајќи од ваквите состојби основна цел на оваа урбанистичка документација за овој блок претставува основа за утврдување на подеталните услови за користење на просторот и изградба на плански содржини, кои би биле во функција на подобрување на условите за живеење, работа и престој на жителите од тој блок на градот, односно ставање на соодветни услови за брза урбанизација на просторот, негово рационално користење и обезбедување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата. Сето ова ќе допринесе кон плански развој во рамки на просторот и постигнување на поинтензивен и побрз стопански развој на локално ниво.

Согласно законската регулатива од областа на животната средина при подготовка на краткорочни, среднорочни и долгорочни плански документи на национално и локално ниво за развој на општините во сите аспекти (урбан развој, земјоделие, индустрија, развој на мали и средни претпријатија, туризам, транспорт и др.) потребно е спроведување на постапка за Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ кој се подготвува (план, програма или стратегија) врз животната средина.

Постапката е правно обврзувачка во согласност со националното законодавство (Глава X од Закон за животна средина – Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 176/21, 216/21, 89/22, 171/22, 3/25, 124/25, 191/25 и подзаконските акти) и со нејзино навремено спроведување се обезбедува идентификување на сите можни негативни и позитивни влијанија на планот, програмата или стратегијата врз животната средина, се дефинираат алтернативи и можни мерки за ублажување, намалување или одбегнување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

Согласно Уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето (Сл. Весник бр. 153/07, 45/11), Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип припаѓа во *точка 13 Планирање на просторот и користење на земјиштето – плански документи кои се однесуваат на просторно и урбанистичко планирање на територијата на Република Македонија, општините, градот Скопје и општините во градот Скопје.*

Како дел од постапката за спроведување на стратешка оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина беа подготвени Одлука (дадено во Поглавје 14.3) и Формулар за спроведување на стратешка оцена за Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип, кои на 29.09.2025 со дополнување на 03.10.205 година беа испратени до МЖСПП на одобрување.

Министерството за животна средина, Секторот за просторно планирање, по однос на доставените Одлука и Формулар за неспроведување на стратешка оцена на влијание врз животната средина, на 16.10.2025 година подготви Решение (Арх. Бр. 15-4041/3) со кое ја задолжува **Општина Штип за предметниот Детален Урбанистички план да спроведе постапка за стратешка оцена на влијанието врз животната средина имајќи ја во предвид големата површина на планскиот опфат.** Решението е дадено во Поглавје 15.5.

Општина Штип има големо искуство во спроведување на постапката која вклучува: активно учество на јавноста, ставање на увид на нацрт Извештаите и организирање на јавна расправа за истите.

Планскиот документ кој е предмет на анализа и за кој се однесува Извештајот за Стратешка оцена на животната средина е Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Планскиот опфат се наоѓа на територијата на Општина Штип, поточно северозападниот градежен реон од градот Штип во КО Штип 1 и зафаќа површина од 5,13 ha.

Се очекува со реализацијата на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип да се создадат услови за инвестирање во деловни, индустриски и јавни објекти со формирање на современа урбанистичка целина.

Вградувањето на аспектите на животната средина при процесот на урбанистичкото планирање и партиципативната демократија која вклучува учество на јавноста при стратешко планирање на развој на Општина Штип се основни постулати за дизајнирање на урбанистичката планска документација.

За подготовка на Извештајот за стратешка оцена за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Друштвото за трговија и услуги КАРДИОАРТ ИНВЕСТМЕНТ ДООЕЛ ШТИП како идни инвеститори на објект (Кардиолошка здравствена установа) кој се планира да биде изграден во рамки на планскиот опфат го ангажираше Друштвото за технички консултантски услуги “ЕкоМозаик” дооел Скопје. Во подготовката на Извештајот учествуваа:

а) М-р Славјанка Пејчиновска – Андонова, инженерство за животна средина, Експерт за Стратегиска оценка на животната средина и

б) Марија Николоска, дипл. инженер за животна средина, Експерт за Стратегиска оценка на животната средина.

Извештајот за стратегиска оценка на животната средина беше подготвен во период октомври-ноември 2025 година.

2. ПОСТАПКА ЗА СОЖС

Стратешката оцена на животната средина (СОЖС) е систематски процес за оценување на влијанијата врз животната средина од предложени планови, програми и стратегии, со цел истите да бидат разгледани и да се предвидат и преземат превентивни мерки за обезбедување заштита на животната средина уште во најраниот процес на планирање или донесување на одлуки на стратешко ниво.

Постапката за стратешка оцена на животната средина (СОЖС) е на највисоко хиерархиско ниво (Слика 1) бидејќи се спроведува за плански документи (планови, програми и стратегии) за кои уште во раната фазата на планирање ги предвидува влијанијата од нивното спроведување и дава насоки за навремено спречување, ублажување или компензирање на негативните ефекти од планските решенија врз животната средина со што ќе се овозможи одржлив развој на локално, регионално и национално ниво.

За разлика од СОЖС, постапката за Оценка на влијание врз животната средина (ОВЖС) се спроведува на конкретни проекти за кои е утврдена дејноста од која произлегуваат влијанијата врз животната средина и се предлагаат решенија, алтернативи и мерки за нивно надминување. Принципите на двете постапки ОВЖС и СОЖС се слични бидејќи тежнеат да ги вклучат што порано можат целите на животната средина на двете нивоа:

- 1) на ниво на стратешко планирање (СОЖС) и
- 2) на ниво на реализација на конкретни проекти (ОВЖС) обезбедувајќи одржлив развој на заедницата.

Различните нивоа на користење на Оценка на влијание на проектот врз животната средина и Стратешка оцена на влијание врз животната средина се претставени на Слика 1 покажувајќи го нивото на планирање (политика, план и програма) за кои важи постапката за Стратешка оцена (СОЖС) и нивото на развојни проекти кои потпаѓаат под постапка за Оценка на влијание на проектот врз животната средина (ОВЖС).

Слика 1 Нивоа на употреба на двете алатки за планирање (ОВЖС и СОЖС)

2.1 ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА ЗА ПОСТАПКА НА СОЖС

Постапката за стратeгиска оцена на животната средина е правно обврзувачка во согласност со националното законодавство (Глава X од Закон за животна средина – Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 176/21, 216/21, 89/22, 171/22, 3/25, 124/25) и во соодветните подзаконските акти:

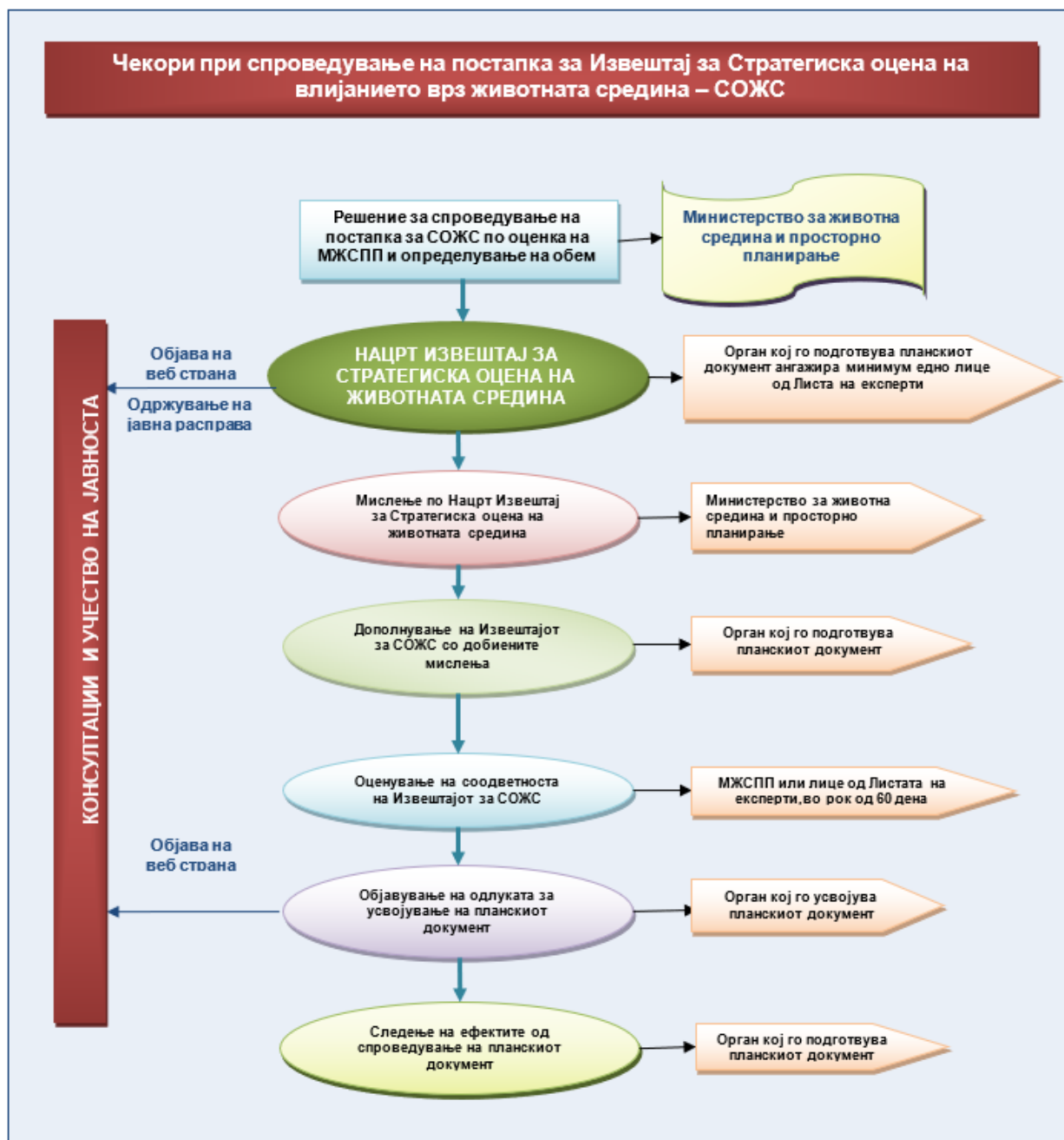
Табела 1 Подзаконски акти кои ја регулираат постапката за стратeгиска оцена на животната средина

Подзаконски акт	Објавен
Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето	Службен весник на РМ 153/2007, 45/11
Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето	Службен весник на РМ 144/2007
Уредба за содржината на извештајот за стратeгиска оцена на животната средина	Службен весник на РМ 153/2007
Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина	Службен весник на РМ бр.147/2008, 45/11
Правилник за формата, содржината и образецот на Одлуката за спроведување, односно не спроведување на стратeгиска оцена и на формуларите за потребата од спроведување, односно не спроведување на стратeгиска оцена	Службен весник на РМ бр.122/11

Исто така, при подготовка на Извештајот за стратeгиска оцена на животната средина е земена во предвид и Директивата за стратeгиска оцена на животната средина на Европската комисија (2001/42/ЕС), која е транспонирана во националното законодавство како и барањата на Архуската Конвенција.

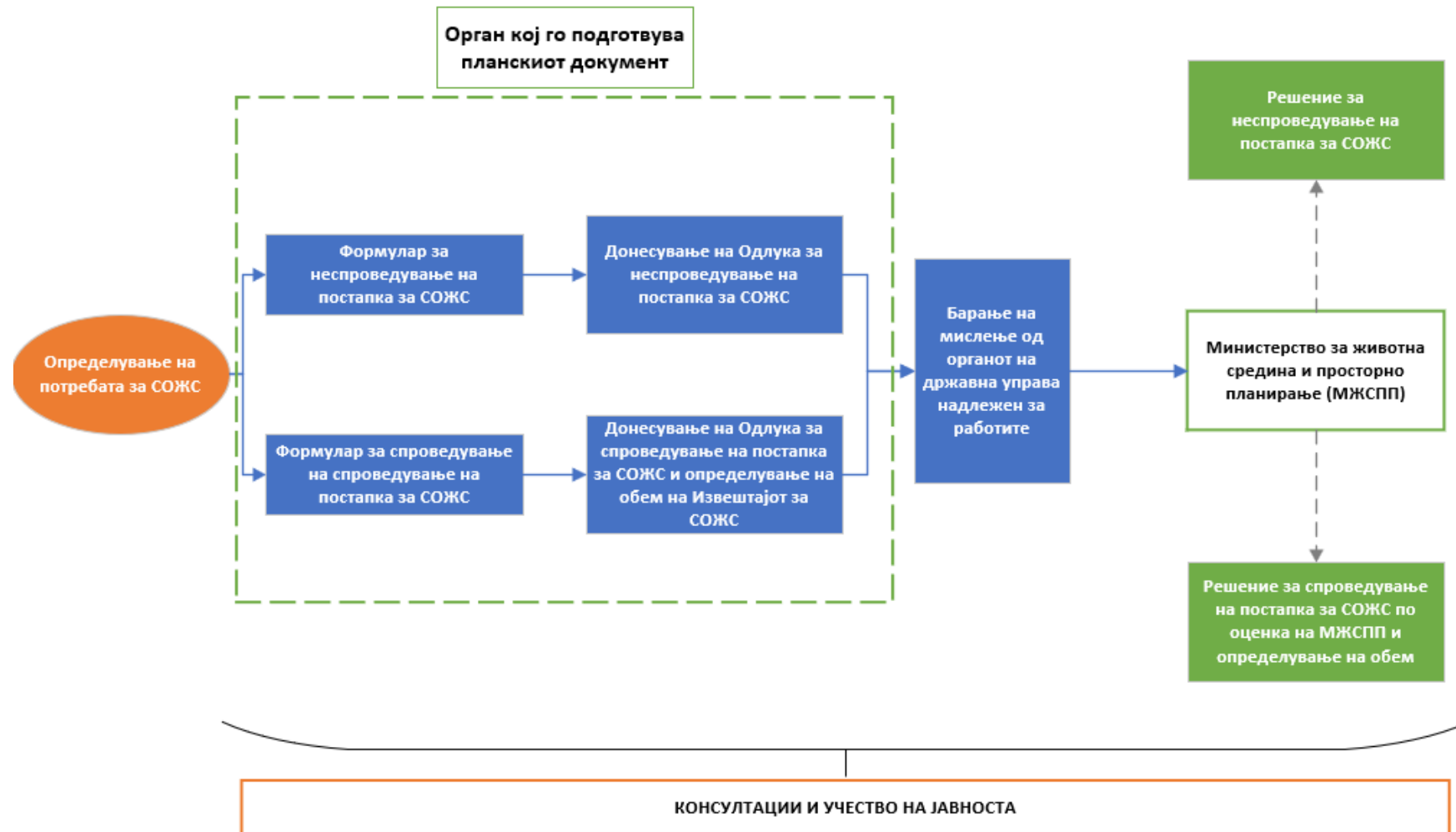
Согласно Уредбата за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапка за оцена на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето (Сл. Весник бр. 153/07, 45/11), Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип припаѓа во *точка 13 Планирање на просторот и користење на земјиштето – плански документи кои се однесуваат на просторно и урбанистичко планирање на територијата на Република Македонија, општините, градот Скопје и општините во градот Скопје.*

Постапката на СОЖС вклучувајќи ги сите активности во фазите на нејзино спроведување согласно националното законодавство е прикажана на Слика 2.

Слика 2 Постапка за Стратедиска оцена на влијанието врз животната средина

Постапката за СОЖС започнува со определување на потребата од спроведување на СОЖС преку подготвување на **Формулар** за спроведување/неспроведување и донесување на **Одлука** за спроведување/неспроведување. Истите се поднесуваат до Министерство за животна средина и просторно планирање кое издава Мислење за спроведување/неспроведување на постапка. Чекорите во одредување на потребата за спроведување/неспроведување на постапката за СОЖС се прикажани на Слика 3.

Слика 3 Одредување на потребата за спроведување/неспроведување на Стратегиска оценка на влијанието врз животната средина и консултации со јавноста

Општина Штип како дел од постапката за спроведување на стратешка оценка на влијание на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип врз животната средина на 25.09.2025 година подготви Одлука (дадена во Прилог 15.3) и Формулар за спроведување на стратешка оценка за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Подготвената Одлука за спроведување на постапката за СОЖС и Формуларот на 10.11.2025 година беа објавени на веб страната на Општина Штип (<https://stip.gov.mk/strategiski-oceni/>) дадена во Прилог 15.4) и беа јавно достапни за увид во период од 15 дена. Одлуката и Формуларот на 29.09.2025 и со дополнување на 03.10.2025 година беа доставени до Секторот за просторно планирање при Министерството за животна средина и просторно планирање за донесување на Одлука поврзана со одвивање на понатамошната постапка.

Министерството за животна средина, Сектор за просторно планирање по однос на доставените Одлука и Формулар за неспроведување на стратешка оценка на влијание врз животната средина, на 16.10.2025 година подготви Решение (Арх. Бр. 15-4041/3) (дадено во Прилог 15.5) со кое ја задолжува Општина Штип за предметниот Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип да спроведе постапка за стратешка оценка на влијанието врз животната средина имајќи ја во предвид големата површина на планскиот опфат.

По добиеното Решение за спроведување на постапка за СОЖС, Општина Штип пристапи кон подготовка на нацрт верзија на Извештај за СОЖС кој содржи информации за аспектите кои се предмет на оценка и очекуваните позитивни и негативни влијанија врз животната средина од спроведувањето на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Исто така, Извештајот ги идентификува и активности за спречување, намалување и ублажување на негативните влијанија и План за мониторинг на животната средина, за следење на резултатите од применетите мерки за ублажување на влијанијата, во текот на спроведувањето на активностите од Акциониот план и дали во текот на имплементацијата на стратешките цели се имплементирани и целите за заштита на животната средина.

Подготвениот нацрт извештај за СОЖС ќе се достави до Министерство за животна средина и просторно планирање за добивање на Мислење, а во меѓувреме ќе се објави и на веб страната на МЖСПП и на веб страната на Општина Штип (органот кој го носи и усвојува стратешкиот документ) заради достапност на јавноста за коментари, забелешки и сугестии во тек на 30 дена од денот на објава. Пред истекот на периодот за јавен увид, ќе се организира јавна расправа по нацрт Извештајот и добиените забелешки ќе се внесат во финалната верзија на Извештајот заедно со добиените забелешки во мислењето по нацрт извештајот од страна на МЖСПП.

По дополнување на Извештајот за СОЖС со сите забелешки, коментари и препораки, како и записникот од извршениот јавен увид, финалната верзија и истиот ќе се достави до МЖСПП за оценување на соодветноста на Извештајот.

По добиената Одлука за усвојување на документот од страна на МЖСПП, истата ќе се објави на веб страната на МЖСПП и на органот кој го носи и усвојува стратешкиот документ (Општина Штип).

Органот надлежен за усвојување на документот – Општина Штип ќе ја следи имплементацијата на активностите, можните влијанија врз животната средина и социјалните аспекти, со цел надлежните органи да преземат мерки за намалување на негативните влијанија и подобрување во текот на реализацијата на стратешкиот документ.

3. ЦЕЛ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА

3.1 ЦЕЛ НА ИЗВЕШТАЈОТ ЗА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА И УПОТРЕБЕНА МЕТОДОЛОГИЈА

Цел на Извештајот за Стратешка оцена за животна средина за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип е навремено да ги вклучи целите на заштита и унапредување на животната средина на подрачјето опфатено со планот во целите дефинирани при изработката на ДУП од страна на планерите. Навременото вклучување на целите на заштита на животната средина ќе овозможи одржлив развој на Општината Штип и источниот плански регион, како и обезбедување на квалитетни услови за живеење.

Методологијата која се користеше при подготовка на Извештајот за Стратешка оцена на влијание на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип врз животната средина се базира на спроведување на истражувања, проценки и аналитички пристап кој опфати неколку чекори:

- а) Преглед и анализа на сегашната состојба со животната средина во предложениот плански опфат и неговата непосредна близина – Општина Штип;
- б) Запознавање со ДУП за предметниот опфат, Условите за планирање на просторот, документационата основа и планската документација и графичките делови од истите;
- в) Посета на локацијата (Ноември 2025);
- г) Идентификација на веќе дефинираните цели за заштита и унапредување на животната средина во постоечки стратешки документи на локално, национално и меѓународно ниво:
 - Просторен план на Република Македонија (2004-2020);
 - Национална Стратегија за заштита на природата (2017-2027 год.);
 - Национална Стратегија за одржлив развој;
 - Индикатори за животна средина (2024);
 - Национална стратегија за управување со отпад (2008-2020);
 - Национален План за управување со отпад 2021 – 2031;
 - Стратегија за Регионален Развој на Република Северна Македонија 2021-2031;
 - Национална стратегија за биолошка разновидност со акционен план (2020-2050);
 - Национална стратегија за заштита на природата (2017 – 2027);
 - Акционен план за спроведување на Програма за развој на Источен плански регион 2021 – 2026;
 - Просторен план на Источниот плански регион (2013-2030);
 - Програма за развој на Источен плански регион (2021 – 2026);
 - Стратегија за Локален Економски Развој на Општина Штип (2019-2024);

➤ Локален Акционен план за животна средина (ЛЕАП) за Општина Штип, 2013.

- д) Преглед на постоечка состојба на најважните елементи од животната средина на подрачјето дефинирано со планскиот опфат кои би биле најосетливи при реализирање на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип;
- ѓ) Идентификација на позитивните и можните негативни влијанија од реализирањето на ДУП врз клучните елементи на животната средина на планскиот опфат и пошироко;
- е) Оцена на сите можни влијанија по неколку критериуми (во однос на типот, природата, јачината, времетраењето, реверзибилноста, значењето, синергетските ефекти и кумулативните зависности меѓу влијанијата;
- ж) Проценка од страна на експертот дали влијанијата можат да бидат спречени, избегнати, ублажени и/или компензирани;
- з) Подготовка на План со превентивни и корективни мерки за ублажување на влијанијата на планот врз животната средина и предлог на План за мониторинг на спроведувањето на предложените мерки;
- с) Информирање на сите донесувачи на одлуки и вклучени страни за последиците од реализирање на планот врз животната средина преку обезбедување на јавен увид на нацрт верзијата на Извештајот за стратедиска оцена врз животната средина
- и) Обезбедување на транспарентен процес на вклучување на јавноста и одржување на јавна расправа.

Како краен резултат од експертската работа е овој нацрт Извештај кој е подготвен согласно барањата на Уредбата за содржината на Извештајот за стратедиска оцена на животната средина ("Сл. Весник на РМ " бр. 153/07).

Експертот во подготовката употребуваше стручна литература од оваа област стратешки национални документи, национална релевантна законска регулатива, карти, урбанистичката планска документација, различни матрици за оцена, матрици за компатибилност на целите како и извештаи и препораки од меѓународни институции водечки во светот во оваа проблематика. Истите се евидентирани во прилозите кон Извештајот:

а) Прилог 1 - Листа на релевантна национална законска регулатива и ЕУ Директивите релевантни за медиумите на животната средина, како и меѓународни договори прифатени од Република Македонија, б) Прилог 2 - Листа на користена литература и техничка документација кои во многу придонесоа кон квалитетот на нацрт Извештајот за стратедиска оцена на животната средина за планскиот документ.

4. ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ И ПЛАНСКИ ОПФАТ

4.1 ПРЕГЛЕД НА СОДРЖИНАТА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип е подготвен од страна на Друштво за урбанизам, проектирање и инженеринг Урбан - Проект ДООЕЛ - Прилеп во октомври 2025 година.

Основна цел на изработката на планската документација е утврдување на подеталните услови за користење на просторот и изградба на плански содржини, кои би биле во функција на подобрување на условите за живеење, работа и престој на жителите од тој блок на градот, односно ставање на соодветни услови за брза урбанизација на просторот, негово рационално користење и обезбедување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата. Сето ова ќе допринесе кон плански развој во рамки на просторот и постигнување на поинтензивен и побрз стопански развој на локално ниво.

Планската документација е изработена врз основа на Законот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РСМ бр. 32/20, 111/23, 171/24, 225/24, 40/25, 101/25 и 127/25), согласно Член 31 од Правилник за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РСМ бр. 225/20, 219/21, 104/22, 99/23, 07/25 и 143/25), како и друга законска и подзаконска регулатива.

Основа за подготовка на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип, Општина Штип се:

- Планска Програма од Општина Штип.
- ГУП на град Штип (2019- 2029 година) донесен со Одлука на Совет на град Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 год.
- Одлука на Совет на Општина Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 година за изработка на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип.

Составни делови на предлог Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип, Општина Штип се:

- а) Документациона основа со текстуален и графички дел и
- б) Планска документација со текстуален, нумерички и графички дел.

Документационата основа претставува основен појдовен елемент во методолошкиот процес на истражување и истата ќе послужи како основа на изработка на планското решение. Со анализа на просторот во рамките на опфатот, се добиваат потребните информации за постојната состојба и комуналната опременост па се до можностите за понатамошното користење на просторот.

Систематизирани се податоци за географското и геодетско одредување на планскиот опфат, границите и површината на планскиот опфат, претставена е хронологија на планирање и уредување на подрачјето. Документационата основа содржи податоци за природните карактеристики на опфатот, како и постојната состојба во рамките на планскиот опфат со согледување на предметниот локалитет како интегрален дел на поширокиот простор.

Покрај горенаведените податоци, документационата основа содржи и изјави од јавни претпријатија, институции и правни лица (А1 Македонија ДООЕЛ Скопје, Агенција за цивилно воздухопловство, МЕПСО, Македонски Телеком АД, Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје, Акционерско друштво за вршење на енергетска дејност пренос на природен гас НОМАГАС Скопје во државна сопственост, Министерство за култура – Управа за заштита на културно наследство), за состојба со: парцели, постоечки електрични инсталации, запазување на патна инфраструктура на предметниот опфат или во негова непосредна близина, телекомуникациска мрежа, културно наследство, аеродром.

Мислењето од Министерството за култура - Управа за заштита на културно наследство укажува дека на предметниот опфат не е евидентирано заштитено добро ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство. Затоа се даваат насоки доколку при реализација на планското решение се најде на археолошко наоѓалиште веднаш да се стопираат активностите и да се информира надлежната институција согласно член 65 од Законот за културно наследство (Сл. Весник на РМ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18, 20/19).

Компанијата НОМАГАС АД Скопје во своето Мислење се произнесува дека во рамки на предметниот плански опфат нема изградено ниту планира да изгради гасоводна мрежа.

Известувањето од Електродистрибуција ДООЕЛ Скопје ги опфаќа електроенергетските објекти и инфраструктура кои се наоѓаат во рамки на планскиот опфат и тоа: подземна и надземна мрежа. Како препорака е дадено задолжително да се предвиди заштитен појас на електроенергетските објекти согласно Мрежните правила за дистрибуција на електрична енергија.

Во Мислењето од Македонски Телеком АД се наведува дека во планскиот опфат има поставена МКТ мрежа.

Во Мислењето од АД МЕПСО се наведува дека планскиот опфат не се пресекува со електроенергетски објекти во сопственост на АД МЕПСО.

Со Известувањето од Агенција за цивилно воздухопловство се утврдува дека предметната локација се наоѓа во заштитна зона на спортскиот аеродром во Штип на 2.425 m југоисточно. Поради овој факт се препорачува максималната височина на било кој објект или инфраструктура планирана за градба на локацијата да не надминува елевација од 355 мнв.

Во Мислењето добиено од А1 Македонија ДООЕЛ Скопје се наведува дека во рамки на предметниот опфат има подземни и надземни инсталации поставени од компанијата.

Графичкиот дел ги содржи: Ажурирана геодетска подлога (1:1000), Инвентаризација на изграден градежен фонд (1:1000), Инвентаризација на комунална инфраструктура и физичка супраструктура (1:1000).

Планската документација ги презентира планските решенија преку дефинирање на единиците на градежно земјиште, намена на земјиштето и градбите и комуналната инфраструктура.

Претставени се видот на планот, назив на подрачјето на планскиот опфат и планскиот период за кој се донесува, местоположбата на планскиот опфат, условите за

планирање на просторот, планската програма, опис и образложение на планскиот концепт за просторен развој и намената на земјиштето и градбите.

Во Поглавје 9 од Планската документација, претставени се општи мерки за заштита на животната средина од аерозагадувања, за заштита на природата и биолошката разновидност, за заштита и справување со отпад, заштита од пожар на објектите, од експлозивни средства и опасни материи, за заштита од поплави, урнатини, за заштита од воени разурнувања, за заштита од техничко – технолошки несреќи, загадувања на почва и подземни води, извори на бучава, природни непогоди и заштита и уредување на површинските води и крајбрежни земјишта, за озеленување и мерки за заштита на културно наследство.

Во Планската документација се дадени и нумеричките и билансните показатели од планските решенија за целиот плански опфат. Претставени се и условите за градење, развој и користење на земјиштето како и посебните услови кои важат за планскиот опфат.

Графичкиот дел ги содржи следните документи: План на намена на земјиштето и градбите (1:1000), Регулационен план (1:1000), План на парцелација и оформување на градежни парцели (1:1000), План на површини за градење (1:1000), Сообраќаен и нивелациски план (1:1000), Инфраструктурен план (1:1000), План на зеленило со диспозиција на ниско и високо зеленилото (1:1000), Синтезен план (1:1000), Синтезен план инфраструктура (1:1000).

Планскиот опфат опфаќа земјиште кое во основа е дефинирано како:

- парцелирано градежно земјиште (градежни парцели); и
- земјиште за општа употреба (комунална инфраструктура и заштитно зеленило).

При определувањето на намената кај парцелираното градежно земјиште, за градежните парцели од класата на намени Б2 – Големи единици за трговија, В2 – Здравствена и социјална заштита, В5.1 – Цркви и Г2 – Лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија намената на земјиштето е утврдена на ниво на класа на намена.

Во рамки на градежните парцели предвидено е функционирање на основната класа на намена, комплементарни и компатибилни намени.

Како земјиште за општа употреба утврдени се следните поединечни основни класи на намени:

Д – Зеленило, спорт рекреација и меморијални простори

Д1– Парковско и пејзажно зеленило **Д2.1** – Линиско сообраќајно зеленило

Е – Инфраструктура

Е1.1 – Примарна и секундарна улична мрежа **Е1.8**– Трансформаторски станици и подстанции

4.2 Плански опфат

Површината на планскиот опфат за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип изнесува 5,13 ha.

Планскиот опфат на ДУП се наоѓа во северозападниот градежен реон од градот Штип, додека самата граница на планскиот опфат е одредена со површината населена со

градско население заедно со локациите за функциите кои се потребни за уредување на место.

Границата на планскиот опфат е дефинирана со следните сообраќајници:

- На исток се движи по границата на КП 1313/9, по границата на КП 1315/1, и по границата на КП 1277/1;
- На запад по осовина на новопроектирана магистрала ул. 1;
- На север по осовина на градска магистрала ул. Гоце Делчев
- На југ ја сече КП 1396/1, ја сече КП 1395/2, ја сече КП 1278 и ја сече КП 1394/1.

Планскиот опфат со постојната состојба е даден на Слика 4.

Слика 4 Граници и постојна состојба на планскиот опфат на Деталниот Урбанистички план

4.3 НАМЕНА НА ЗЕМЈИШТЕТО

Согласно актуелната важечка регулатива и номенклатурата и групирањето на системот на класи на намени од член 77 од Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РСМ бр. 225/20, 219/21, 104/22, 99/23, 07/25 и 143/25), како и во согласност со одобрената Планската програма, планираните намени на земјиштето се следниве:

• Група на класа на намена:

- *Б – Деловни и комерцијални намени*
 - Б2 – Големи единици за трговија
- *В – Јавни институции*
 - В2 – Здравствена и социјална заштита
 - В5.1 – Цркви
- *Г – Производство, рударство, енергетика и индустрија*
 - Г2 – Лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија
- *Д – Зеленило, спорт рекреација и меморијални простори*
 - Д1– Парковско и пејзажно зеленило
 - Д2.1 – Линиско сообраќајно зеленило
- *Е – Инфраструктура*
 - Е1.1 – Примарна и секундарна улична мрежа
 - Е1.8– Трансформаторски станици и под станици.

4.3.1 Сегашна состојба на предметниот простор

Предметната локација предвидена за реализација на проектните активности е опфатена со Генералниот урбанистички план (ГУП) на град Штип од 2024 година. Локалитетот е урбанизиран, но не е целосно оформен. Единствениот изграден објект во опфатот е со класа на намена Г2-магацин и изложбен салон со приземје и еден спрат. Начинот на употребата на земјиштето во рамките на планскиот опфат е условено од активностите на демографскиот, стопанскиот, економскиот и сообраќајниот аспект.

Во планскиот опфат доминира неизградено земјиште, со 94,33%, додека во останатиот дел влегуваат: Е1.1 (улична мрежа, тротоари, пешачки патеки и јавни паркинзи), Д2.1 (Линиско сообраќајно зеленило) и изграден објект со намена Г2 – лесна и загадувачка индустрија.

Табела 2 Постојна површина по намена на земјиштето

Намена на земјиштето	Површина (m ²)	Процент (%)
Неизградено земјиште	48.379,29	94,33
Г2 – лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија	274,20	0,53
Д2.1 (Линиско сообраќајно зеленило)	646,87	1,26
Е1.1 (Улична мрежа, тротоари, пешачки патеки и јавни паркинзи)	1.984,65	3,87
Е1.8 - Трафостаница	140	0,01
ВКУПНО	51.285,00	100

Блок С3 03.03, сообраќајно е поврзан со останатиот дел од градот преку постојните улици и тоа: Градска магистрала ул. Гоце Делчев со профил на сообраќајница (тротоар 5,00 m – коловоз 14,00 m – зеленило 5,00 m -тротоар 5,00 m) која го засега планскиот опфат од северна страна. Низ планскиот опфат не се забележуваат други улици со формиран сообраќаен профил.

Во непосредна близина на планскиот опфат се наоѓаат станица за технички преглед, бензинска станица, како и мали објекти од различни услужни дејности. (Слика 5).

Слика 5 Непосредно опкружување на предметната локација на ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип

Низ планскиот опфат поминува водоводна мрежа со профил од Ф40. Во зависност од потребите на деловните и јавните објекти, како и за потребите од противпожарна вода, понатаму е потребно планирање на дополнителни количини на вода. Во рамките на планскиот опфат нема постоечка изведена фекална и атмосферска канализациона мрежа, Во зависност од потребите на деловните и јавните објекти, понатаму е потребно планирање на фекална и атмосферска канализациона мрежа и истите треба да се усогласат со планските решенија од ГУП за град Штип.

Во Блок С3 03.03 евидентирани се следните инсталации на дистрибутивна мрежа и објекти: среднонапонски подземен кабелски вод 35 kV, среднонапонски подземен кабелски вод 10(20) kV, нисконапонски надземен кабелски вод 0,4 kV. Снабдувањето со електрична енергија во Блокот се врши преку повеќе постојни ТС меѓусебно поврзани, како и други ТС лоцирани во непосредна близина на планскиот опфат.

Преку доследна примена на актуелната законска и подзаконска регулатива, треба да се предложи развој што ќе овозможи подобар степен на искористеност на градежното земјиште и можност за планирање на просторот (организација, уредување и изградба на објекти).

Слика 6 Фотографии од сегашна состојба во рамки на планскиот опфат во рамки на Деталниот Урбанистичкиот план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип

4.3.2 Биланс на површини

Следејќи ги насоките од ГУП за град Штип (2019 – 2024), како и класите на намени од одобрената Планска Програма на предметниот опфат планираните намени на земјиштето се следниве:

Б – Деловни и комерцијални намени

- **Б2** – Големи единици за трговија

В – Јавни институции

- **В2** – Здравствена и социјална заштита
- **В5.1** – Цркви

Г – Производство, рударство, енергетика и индустрија

- **Г2** – Лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија

Д – Зеленило, спорт рекреација и меморијални простори

- **Д1**– Парковско и пејзажно зеленило
- **Д2.1** – Линиско сообраќајно зеленило

Е – Инфраструктура

- **Е1.1** – Примарна и секундарна улична мрежа
- **Е1.8**– Трансформаторски станици и под станици.

Површините предвидени за градба се дефинирани во согласност со Правилникот за урбанистичко планирање (Сл. Весник на РМ бр. 225/20, 219/21, 104/22, 99/23, 07/25 и 143/25) и поставените регулациони и градежни линии во кои може да се гради објектот во согласност со параметрите дадени во планот и наведениот правилник. Површините за градење во планот се ограничени со градежни линии во рамките на кои е дозволена градбата. Класите на намени во предметниот ДУП се предвидени во рамките на постојните градежни парцели како и новоформираните градежни парцели се со цел усогласување на катноста на објектите и максималната височина на градба.

Вкупната површина на планскиот опфат е 5,13 ha, а апроксимативната површина на градба изнесува 51.285,00 m² и висина на објект за градење од 12 m до хоризонталниот венец на градбата. Во градежните парцели минималниот процент на озеленетост изнесува 20%.

Во планскиот опфат планирани се 13 градежни парцели.

Согласно Правилникот за урбанистичко планирање дозволена група на класа на намени и основни класи на намени за предвидениот плански опфат се следните и се прикажани во Табела 3.

Табела 3 Билансни показатели по идното планско решение

Споредбени билансни показатели на ДУП за дел од Блок С3.03 со ГУП за Блок С3.03	
Група на класи на намена или основна класа на намена на земјиштето	Планирана состојба со ДУП за дел од С3.03 Плански период 2024 – 2029 [ha]
А (Домување)	0,00

Споредбени билансни показатели на ДУП за дел од Блок С3.03 со ГУП за Блок С3.03	
Група на класи на намена или основна класа на намена на земјиштето	Планирана состојба со ДУП за дел од С3.03 Плански период 2024 – 2029 [ha]
Б (Комерцијални и деловни намени)	0,00
В (Јавни институции)	0,00
Г (Производство, дистрибуција и сервис)	0,00
Реки – води	0,00
Д1 (Парковско зеленило)	0,27
Д2 (Заштитно зеленило)	0,09
Д3 (Спорт и рекреација)	0,00
Д4 (Меморијални простори)	0,00
Е1 (Комунална инфраструктура) – Јавни отворени простори, улици и јавни паркинзи	1,46
Е2 (Комунална супраструктура)	0,02
Е3 (Некомпатибилна инфраструктура)	0,00
Мешана намена (Б+В+Г)	3,29
Друго	0,00
Вкупно цел плански опфат	5,13

Процентуалната застапеност на секоја од класите поединечно во рамки на планскиот опфат на ДУП-от е дадена на Табела 4:

Табела 4 Процентуална застапеност на класите на намени во рамки на ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип

Класа на намена	% застапеност
Б2 – Големи единици за трговија	34,17 %
Е1.1 – Примарна и секундарна улична мрежа	28,40 %
Г2 – лесна, преработувачка и помалку загадувачка индустрија	24,19 %
Д1 – Парковско и пејзажно зеленило	5,32 %
В2 – здравствена и социјална заштита	3,38 %
В5.1 - Цркви	2,50 %
Д2.1 – Линиско сообраќајно зеленило	1,71 %
Е1.8 – Трансформаторски станици и под станици	0,33 %

Вкупниот број на индустриски објекти во планирана состојба во рамки на планскиот опфат изнесува 4 (четири), додека на јавните институции изнесува 1 (еден), а на комерцијалните и деловни изнесува 5 (пет), додека инфраструктурни објекти има само 1.

Графички приказ на идното планско решение за планскиот опфат е даден на Слика

7.

Слика 7 Графички приказ на планскиот опфат со планирана намена на земјиштето

А) Сообраќајна инфраструктура

На локацијата која е предмет на изработка на урбанистичкиот план се опфатени следниве категории на улици:

- Градска магистрална улица ул. Гоце Делчев;
- Нова магистрална улица ул. 1;
- Сервисна улица ул. СЕ-1;
- Сервисна улица ул. СЕ-2;
- Индустриска улица ул. ИН-1;
- Индустриска улица ул. ИН-2.

Со ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип се предвидува целосно редесфинирање на секундарната сообраќајна мрежа во блокот со улиците: сервисна улица ул. СЕ-1 и Сервисна улица ул. СЕ-2, како и индустриските улици ул. ИН-1 и ул. ИН-2, како резултат на предвидените морфолошки промени во неговите рамки, како и нејзино усогласување со решенијата од плановите од повисоко ниво.

Пристапот за возила до парцелите е обезбеден преку индустриските и сервисните улици.

Потребниот број на паркинг места се утврдува во однос на намената и изнесува:

- ❖ за намени **Б2** – Големи трговски единици, минимум 1 паркинг паркинг место на 70 m² од вкупно изградената површина;
- ❖ за намена **В2** – Здравствена и социјална заштита, минимум 1 паркинг место на 3 вработени во смена плус 10% од најмалку 2 места;
- ❖ за намена **В5.1** – црква, минимум 1 паркинг места на 40 m² од вкупната површина;
- ❖ за намена **Г**– Производство, рударство, енергетика и индустрија, потребниот број на паркинг места се утврдува во процесот на донесување или спроведување на урбанистичкиот план, во зависност од конкретната намена на градбата, начинот на производство, бројот и структура на вработени, степенот на автоматизацијата на производствениот процес, оддалеченост на живеењето на вработените, постоење на јавен превоз или гаранции за организиран превоз на вработените, водејќи грижа сите потреби од стационарен сообраќај (службен), индивидуален и за возилата на механизацијата што се употребува за потребите на основната намена на градбата да се обезбедат во рамки на градежната парцела;
- ❖ за намена **Д1** – паркови и пејзажно зеленило се утврдува со урбанистички проект во зависност од начинот на употреба, бројот и структурата на посетителите, специфичните потреби и услови на локацијата.

За градежните парцели, паркирањето е предвидено да се реши во рамките на секоја градежна парцела поодделно, надземно или подземно. Бројот на потребни паркинг места зависи и од изборот на компатибилните намени во градежната парцела кои треба да се земат предвид при изработка на проектната документација за градбите, врз основа на која се издава одобрение за градење.

Б) Водостопанска инфраструктура

Водоснабдување

Со ДУП-от се планира да се задржи постоечката водоводна инсталација со профил од Ф40, а дополнително се планира нова водоводна мрежа по должината на сервисната улица ул. СЕ-1 со профил од Ф40 и нова водоводна мрежа по должината на сервисната улица ул. СЕ-2 кои се надоврзуваат на постоечката водоводна мрежа. Исто така се предвидува и набивање на бунари во рамките на градежните парцели за покривање на потребите од техничка вода за објектите и хидрантска мрежа за противпожарна заштита. Финално решение за водоводна мрежа ќе се обезбеди преку изработка на Проект за инфраструктура, а потоа и Основен проект за линиска водоводна мрежа, а водомерите од објектите ќе се приклучат на новопланираната водоводна мрежа.

Одведување на отпадни води

Согласно ГУП за град Штип (2019 - 2024 година) во непосредна близина на градската магистрала ул. Гоце Делчев постои фекална канализациона мрежа со профил Ф500, ново планираната фекална канализациона мрежа по ГУП на град Штип е со профил Ф400 и е по должината на ново планираната градска магистрала ул.1 во која влегуваат ново планираниот крак со профил Ф300 кој се движи по должината на сервисна улица ул. СЕ-1.

За ново планираните објекти се предвидува и изградба на септички јами како услов за издавање на Одобрение за градење. Финалното решение за прифаќање на фекалиите ќе се обезбеди со изработка на Проект за инфраструктура, а подоцна Основен проект за линиска фекална канализациона мрежа, а приклучоците на фекалната канализација ќе се приклучат на ново планираната фекална канализација.

Канализациската мрежа се предвидува да се изведува од пластични канализациски цевки за улична канализација со гумени заптивки.

Атмосферска канализација

Финално решение за прифаќање на атмосферска вода ќе се обезбеди со изработка на Проект за инфраструктура, а потоа Основен проект за линиска атмосферска канализациона мрежа, а приклучоците на атмосферската канализација ќе се приклучат на ново планираната атмосферска канализација.

В) Електроснабдување, јавно осветлување и електронски комуникации

Електроенергетското напојување на предметната локација се одредува во зависност од класата на намена на одредената градежна парцела.

Димензионирањето на електричната мрежа се врши според следните електроенергетски параметри:

- ❖ Едновремената моќност за класа на намена Б – Деловни и комерцијални намени: (коефициентот за таков тип на објекти е $0,05 \text{ KW/m}^2$) $P_{ed1} = 0,05 \text{ KW/m}^2 \times 15637,18 \text{ m}^2 = 782 \text{ KW}$

Вкупната едновремена снага за намената Б2 – Големи единици за трговија:

$P_{ed1} = 782 \text{ KW}$

- ❖ Едновремената моќност за класа на намена Г – Производство, рударство, енергетика и индустрија: (коефициентот за таков тип на објекти е $0,05 \text{ KW/m}^2$)
 $\text{Ped } 1 = 0,05 \text{ KW/m}^2 \times 11953,39 \text{ m}^2 = 598 \text{ KW}$

Вкупната едновремена снага за намената Г2 –Лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија:

$\text{Ped } 1 = 598 \text{ KW}$

- ❖ Едновремената моќност за класа на намена В2 – Здравствена и социјална заштита: (коефициентот за таков тип на објекти е $0,05 \text{ KW/m}^2$)
 $\text{Ped } 1 = 0,05 \text{ KW/m}^2 \times 2103,54 \text{ m}^2 = 105 \text{ KW}$

Улично и парковско осветлување

Сообраќајниците и парковите во предметната локација по однос на светлотехничките параметри се класифицираат во следните класи:

- класа "В-2", споредни, локални
- класа "В", паркинг простори

За овие класи на сообраќајници се препорачуваат следните светлотехнички параметри.

"В-2" (С)

- сјаност на коловозот $\text{Lm}=1-1,5 \text{ cd/m}^2$
- средна погонска осветленост $\text{Esr}=15-25 \text{ Lx}$
- просечна рамномерност $\text{jr}=40\%$
- висина на монтажа на светилките $\text{H}=8\text{m}$
- светлосен извор VTFE-250W
- начин на поставување еднореден

"В" - паркинг простори

- средна погонска осветленост $\text{Eug} = 10-20 \text{ Eh}$
- просечна рамномерност $\text{jr} = 25 \%$
- висина на монтажа на светилките $\text{N}= 8(10) \text{ (m)}$
- светлосен извор VTFE - 250 W начин на поставување двореден (еднореден).

За дефинирање на потребниот број на телефонски приклучоци, од првостепено значење е намената на објектот. Димензионирањето на телефонската мрежа треба да се изведе според принципот корисник-телефон, додека за јавните содржини бројот на приклучоци се определува според нивната големина (површина), функција, број на вработени и сл., а за трговија и деловни простори доколку се планира како компатибилна класа на намена на домувањето, по два телефонски приклучоци за секој локал, или два приклучоци на секои 100 m^2 .

Поврзувањето на телефонски потрошувачи ќе се изврши до најблиската автоматска реонска телефонската централа. Новопредвидените коридори и траси на

телекомуникациските водови се предвидени да се водат подземно, под тротоарските површини.

4.3.3 Реализација на планското решение

Реализацијата на планското решение ќе биде во функција на подобрување на условите за живеење, работа и престој на жителите од тој блок на градот, односно ставање на соодветни услови за брза урбанизација на просторот, негово рационално користење и обезбедување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата.

Со планското решение се добива поголема искористеност на земјиштето со што се ќе има повеќе комуналии за општината што придонесува за поголем инфраструктурен развој, а со уредувањето на комуналниот систем ќе се овозможи поголем квалитет, односно повисок стандард на живеење за жителите во непосредната околина и пошироко.

Со донесувањето на овој Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип, ќе се зголемат малите индустриски и деловно комерцијалните капацитети на градот што придонесува за зголемување и подобри и поквалитетни услови за живот на граѓаните, нови вработувања, можности за младите, а исто така ќе се зголеми економскиот развој на градот Штип.

4.3.4 Изводи од Просторниот План на Република Македонија

Карактеристиките на планскиот опфат и директната компатибилност со Просторниот План на РМ (2004-2020) се дадени на следните изводи од ПП.

ИЗВОД ОД ПРОСТОРАН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Биланс на намена на површините

Користење на земјиштето

Карта бр. 20

Користење на земјиштето

ИЗВОД ОД ПРОСТОРАН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

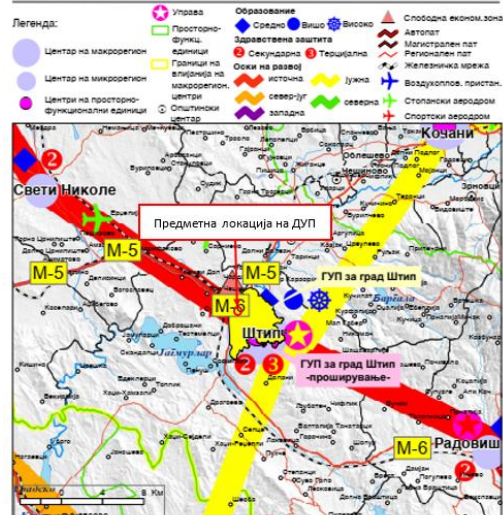
МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОРОТ

Сектор:
Синтезни карти

Тема:
Просторно-функционална организација

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Карта бр. 22

Систем на населби и сообраќајна мрежа

Извештај за стратегиска оценка на Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип,
Општина Штип врз животната средина

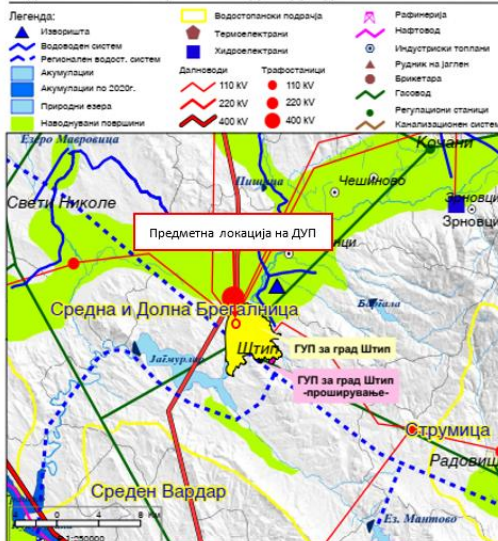
ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОР

Сектор:
Синтезни карти
Тема:
Техничка инфраструктура

Водостопанска и енергетска инфраструктура

Карта бр. 23

Водостопанска и енергетска инфраструктура

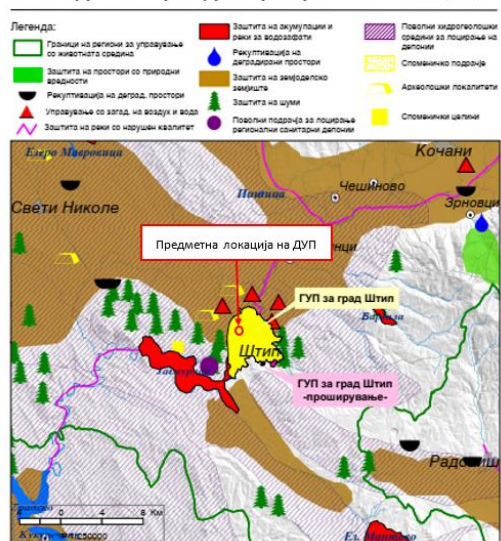
ИЗВОД ОД ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
2002 - 2020

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
АГЕНЦИЈА ЗА ПЛАНИРАЊЕ НА ПРОСТОР

Сектор:
Синтезни карти
Тема:
Заштита на животната средина

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

Карта бр. 24

Реонизација и категоризација на просторот за заштита

5. КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОСТОРОТ И СЕГАШНА СОСТОЈБА СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

За идентификација на сегашната состојба на медиумите на животната средина како и чувствителните елементи на истата неопходно е разгледувањето на карактеристиките на пределот **каде е лоцирана предметната локација за изградба на објект со класа на намена В2 – здравство и социјална заштита**, кој ќе биде во рамките на ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Збирот на вредности и обележја создадени од природата (географската и геопрометната положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошки, педолошки, хидрографски, климатски и др.) ги претставуваат природните карактеристики на едно подрачје и се директно поврзани со состојбата на животната средина на тоа подрачје.

Паралелно беше потребно да се евидентира сегашната состојба со медиумите на животната средина како директен резултат на човековата активност демографија, природно - културните добра, археолошки локалитети како и состојбата со медиумите на животната средина, посебно оние кои се веќе евидентирани како најосетливи. Тие би биле и најзасегнати од реализацијата на ДУП документот.

5.1 КАРАКТЕРИСТИКИ НА ПРОСТОРОТ

5.1.1 Географска положба

Општина Штип се наоѓа во централниот источен дел на Република Северна Македонија. Зафаќа просторна површина од 583,24 km², односно 3,1% од површина на Републиката, со 44 населено место. Површината на градот со населбите е 13,5 km². Градот Штип го зафаќа просторот околу Исарот и лежи во средното сливно подрачје на реката Брегалница.

Се граничи со седум општини и тоа: Радовиш (источно), Конче (југоисток), Неготино (југ), Градско (југозапад), Лозово (запад), Свети Николе (северозапад) и Карбинци (североисток), со добра местоположба и патна поврзаност.

Слика 8 Местоположба на проектната локација во однос на РСМ и граници на локацијата во однос на околното подрачје

Подрачјето на Штип е претежно со планинска и ридска местоположба, со исклучок на Кочанската, Овчеполска и Лакавичката котлина, со долините на реките Брегалница и Лакавица.

Општината се протега на површина од 810 km² и во неа има преку 44 населени места. Градот Штип е единственото урбано подрачје на територија на Општина Штип. Локацијата на Општина Штип во однос на останатите општини во Република Северна Македонија е дадена на Слика 8.

Источните и североисточните делови ги зафаќа планината Плачковица со врвовите Црквиште (1.676 m), Џамија (1.569 m), Црн Врв (997 m), а во југозападните делови се наоѓа планината Серта со врвовите Стране (819 m), Голешец (895 m) и Тиса Баир (462 m).

Планскиот опфат е лоциран во западниот дел на градот Штип, во непосредна близина на влезот во градот. Северно од планскиот опфат се наоѓа индустриска зона во која се лоцирани голем број на индустриски капацитети. Централното подрачје на градот Штип се наоѓа на оддалеченост од околу 2.000 m источно од планскиот опфат, додека реката Брегалница тече во правец север-југ на околу 1.000 m источно од планскиот опфат. Локацијата на планскиот опфат во однос на поширокото опкружување е прикажана на Слика 9.

Слика 9 Поширокото опкружување на планскиот опфат

Планскиот опфат зафаќа површина од 5,13 ha и е лоциран на влез во градот Штип, на западната страна од градот. Северната граница на планскиот опфат се граничи со Бул. Гоце Делчев кој претставува продолжение на Регионалниот пат Р1204. На источната страна од планскиот опфат лоцирани се деловни/индустриски објекти, додека на западната страна од планскиот опфат се наоѓа населено место со индивидуални куќи за домување. Во рамки на планскиот опфат лоцирана е и црквата Св. Иларион. Поблиското опкружување на планскиот опфат е прикажано на Слика 10.

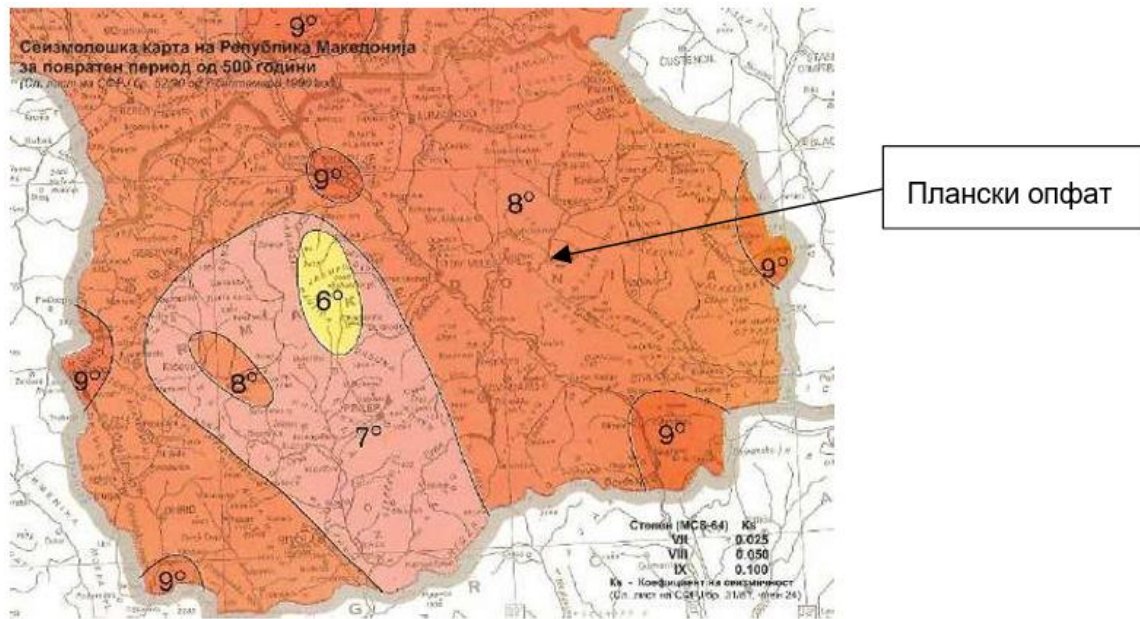

Слика 10 Поблиското опкружување на планскиот опфат

5.1.2 Релјеф

Територијата на Општината Штип има мошне динамична релјефна структура во која се застапени рамничарски делови претставени со дел од Овче Поле, Ежово Поле и котлините по Извештај за Стратедиска оцена на животната средина 70 река Брегалница и Крива Лакавица, ридести простори и планински релјеф на Плачковица, Серта и Конечка. Разновидната физиономија ја потенцираат и височинските разлики кои се движат од 204 m по течението на реката Брегалница до 1.676 m на планината Плачковица. Во Општината доминира рамничарско-ридското земјиште, бидејќи површините до 500 m н. в. заземаат 65,1 % од вкупната површина на Општината. Според релјефната физиономија на територијата на градот Штип и непосредното негово опкружување се издвојуваат три целини: ридеста, падинска и рамничарска.

Општината припаѓа на терени подложни на чести и постојни земјотреси предизвикани од пооддалечените епицентрални жаришта. Јачината на досега случените земјотреси на подрачјето на Општина Штип биле со интензитет од VIII-IX степени по МЦС. Епицентрите од случените локални земјотреси на подрачјето на Општината изнесуваат VIII степени по МЦС, за најголемиот дел, а само за мал дел и тоа источно од правецот Аргулица-Радање (со толеранција од 10 km) IX степени по МЦС.

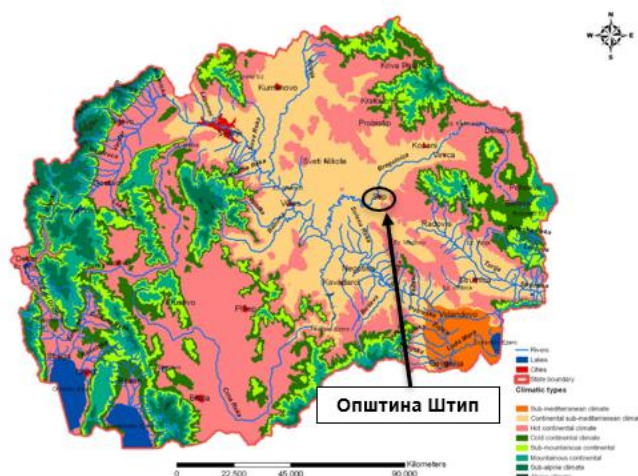

Слика 11 Сеизмолошка мапа на РСМ

Теренот на кој се наоѓа предметниот опфат е од низински карактер.

5.1.3 Клима

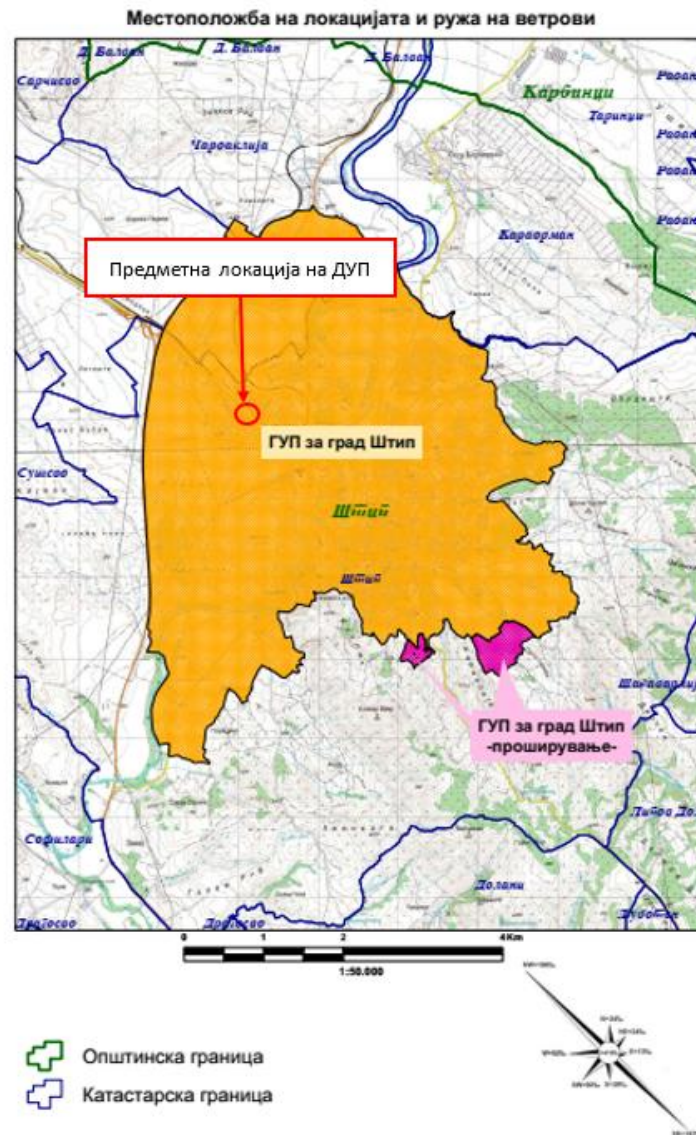
Подрачјето на Општина Штип се карактеризира со умерено континентална клима и со одредени влијанија на изразито медитеранска клима преку долината на реката Брегалница. Ова подрачје се одликува со посебен температурен режим. Овој режим е резултат на карактеристиките на подрачјето, а особено на продорите на студени и топли воздушни маси во текот на годината, кои во зимските месеци условуваат доста ниски, а во летните месеци доста високи температури на воздухот. Поради тоа, ова подрачје се одликува со зголемено апсолутно температурно колебање.

Слика 12 Климатска карта на РСМ

Просечната годишна температура на воздухот во Општина Штип изнесува 13°C, но во одредени години варира од 11,7 до 14,3°C. Најтопол е месецот јули со 24,1°C, а најстуден е јануари со 1,3°C. Просечната пролетна температура изнесува 12,6°C, просечната летна температура изнесува 23,2°C, просечната есенска температура е 13,6°C

и просечната зимска температура изнесува 2,6°C. Може да се заклучи дека подрачјето се одликува со топли лета, со умерено ладни зими, со повремени екстремно ниски и високи температури, зголемено екстремно температурно колебање и со потопла есен од пролет. Јужното медитеранско климатско влијание сосема слабо се чувствува, додека модифицираното умерено континентално е поизразено. Ова подрачјето се карактеризира со зголемено траење на сончевото зрачење. Просечно годишно има 2.370 часови со сончево зрачење или просечно дневно 6,5 часови.

Слика 13 Ружа на ветрови за град Штип и предметниот опфат

Општината Штип припаѓа во подрачја со малку врнежи. Просечното годишно количество изнесува 473,3 mm. Во текот на годината, врнежите се нерамномерно распоредени. Режимот на врнежите е изменет медитерански, кој се манифестира со поголеми врнежи во ладниот, а со помалку врнежи во топлиот дел од годината. Главниот максимум е во мај со просечна месечна сума од 63,3 mm, а секундарниот максимум е во ноември, просечно 54,3 mm. Главниот минимум е во август, просечно 29,3 mm, а секундарниот минимум е во февруари, просечно 34,1 mm.

Маглата не е така честа појава во ова подрачје, но се јавува скоро во сите месеци, со исклучок на летните и тоа во повеќето случаи како ниска магла. Просечно годишно се

јавуваат 14 денови со магла, со максимум во ноември, декември и јануари. Појавата на град е со незначителна зачестеност, ограничена главно на мај и април, а ретко во јуни и јули. Росата се јавува во сите месеци од годината, но со изразена зачестеност од март до ноември, а сланата се јавува од октомври до април.

Подрачјето на Општина Штип се карактеризира со значителна појава на ветрови. Ветровите дуваат преку целата година. Од 365 дена во годината, во Штип 270 дена има струење. Просечната годишна брзина изнесува 5,7 m/s, а максималната брзина достигнува до 27,0 m/s. Најчестиот ветер во ова подрачје е од северозападен правец кој дува со брзина од 3,6 m/s.

5.1.4 Население

Општина Штип според најновиот попис од 2021 година има вкупно резидентно население од 44.866 жители. Општината зафаќа површина од 583,24 km² и има густина на население од 77 жители/km². Околу 80% од населението во општината е од македонска националност, а останатите 20% ги сочинуваат жители од албанска, српска, турска и ромска националност.

Од вкупното население, 22.251 жител се мажи, а 22.615 жители се жени. Согласно Пописот во 2021 година најзастапена старосна група во Општина Штип се жителите во старосна група од 60 – 64 години, додека најмалку застапена старосна група се жителите во старосна група од преку 85 години.

Согласно пописот од 2021 година вкупно работоспособно население изнесува 38.062 од кои вкупно вработени се 18.134 жители додека невработени се 1.777 жители.

Покрај градот Штип, во Општина Штип има 43 останати населени места: Балатлија, Брест, Врсаково, Горачино, Доброшани, Долани, Драгоево, Едеклерци, Јамуларци, Калапетровци, Кошево, Криви Дол, Лакавица, Лесковица, Липов Дол, Љуботен, Никоман, Ново Село (населба), Ново село (село), Пенуш, Пиперово, Почивало, Пухче, Срачиево, Селце, Скандалци, Софилари, Стар Караорман, Степанци, Суво Грло, Судик, Сушево, Танатарци, Тестемелци, Топлик, Хаџи-Реџепли, Хаџи-Сејдели, Хаџи-Хамзали, Црешка, Чардаклија, Чифлик, Шашаварлија и Шопур.

5.1.5 Стопанство

Исто така во прилог на локалниот економски развој на Штип оди и реализацијата на слободната економска зона и изградбата на карго аеродромот.

Локалниот економски развој во Општина Штип се карактеризира со релативно голема застапеност на секторот индустрија, кој работи профитабилно и апсорбира значителен дел од работната сила. Столб на штипското стопанство е текстилната индустрија и Штип важи за центар на текстилната индустрија во Македонија. Очекувано, носечка економска активност во Општина Штип е текстилната конфекциска индустрија, а релативно голема е застапеноста на кожарската, прехранбената, дрвната и металната индустрија.

Доколку вкупните активни деловни субјекти се класифицираат согласно дејностите на Националната класификација на дејности (НКД Рев.2), истите може да се класифицираат како во следната Табела 5.

Табела 5 Активни деловни субјекти по сектори на дејност според НКД Рев.2, во Општина Штип, години
(состојба 31.12.2021)

Деловни субјекти според НКД рев.2	Регистриран бр. на активни субјекти
Земјоделство, шумарство и рибарство	74
Рударство и вадење на камен	3
Преработувачка индустрија	287
Снабдување со електрична енергија, гас, пареа и климатизација	7
Снабдување со вода, отстранување на отпадни води, управување со отпад и дејности за санација на околината	6
Градежништво	95
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила и мотоцикли	527
Транспорт и складирање	164
Објекти за сместување и сервисни дејности со храна	91
Информации и комуникации	43
Финансиски дејности и дејности на осигурување	4
Дејности во врска со недвижен имот	38
Стручни, научни и технички дејности	180
Административни и помошни услужни дејности	20
Јавна управа и одбрана, задолжително социјално осигурување	8
Образование	31
Дејности на здравствена и социјална заштита	86
Уметност, забава и рекреација	22
Други услужни дејности	97
Вкупно регистриран број на деловни субјекти	1,783

Извор: Попис 2021 година

5.1.6 Културно наследство

Културно-историските обележја на градот Штип, датираат уште од најраните времиња на човековата историја односно неолитот, енеолитот, бронзенодопски, железнодопски, хелнистичкиот, римскиот, како и доцноантичкиот средновековен период.

Најпрепознатливи белези на територијата на Општина Штип се тврдината „Исар“ и археолошкиот локалитет „Баргала“.

Тврдината Исар потекнува од 14 век и се наоѓа во централниот дел на градот. Сместена е од левата страна на реката Отиња, притока на река Брегалница, која минува низ градот Штип.

Античкиот град Баргала се наоѓа на 12 km североисточно од Штип, крај Козјачка Река во подножјето на планината Плачковица и важи за еден од најважните античко – историски локалитети и бесконечна инспирација за археолозите од Македонија.

Од религиозните објекти на територијата на Општината, има една католичка црква, две џамии и регистрирани се над 300 цркви од православен карактер.

Во рамки на планскиот опфат лоцирана е и црквата Св. Иларион.

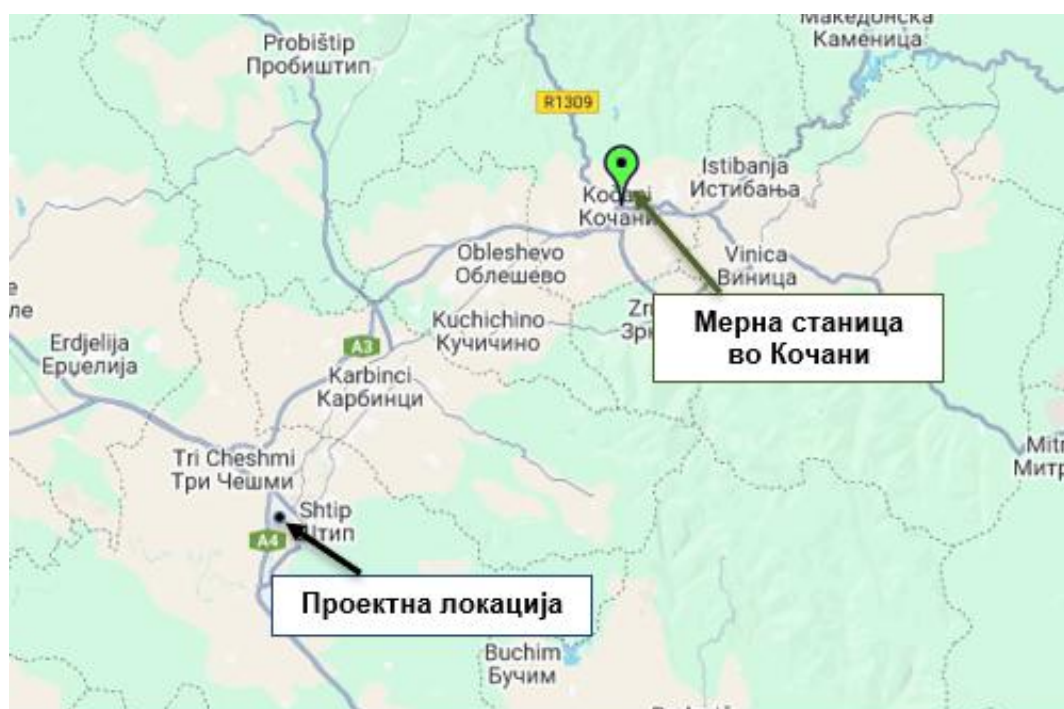
5.2 ОПИС НА СЕГАШНАТА СОСТОЈБА СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

Општината Штип спаѓа во редот на неоптоварени средини во однос на животната средина, како резултат на малиот број на жители, незастапеноста на тешка индустрија, климатските фактори и секако грижата за животната средина.

5.2.1 Воздух

Општина Штип е меѓу ретките која може да се пофали со чист воздух поради отсуство на тешка индустрија која е основен причинител за аерозагадувањето. Постојаното присуство на ветар обезбедува перманентна аерација, така што и смогот е ретка појава. Но поради перманентното зголемување на бројот на моторни возила постои опасност од нарушување на квалитетот на воздух, поради емисија на чад и издувни гасови, особено во централното градско подрачје.

Загадувањето на воздухот во рамките на Република Македонија се следи преку Државниот автоматски мониторинг систем за квалитет на воздухот кој вклучува 17 мониторинг места на кои се поставени мониторинг станици кои ги мерат концентрациите на шест загадувачки супстанции (CO, SO₂, O₃, NO₂, PM₁₀ и PM_{2,5}). Најблиската мониторинг станица се наоѓа во градот Кочани и истата се наоѓа на оддалеченост од околу 26,53 km југозападно од предметната локација во Општина Штип. Податоците за состојбата на воздухот од ова мерно место се сметаат за репрезентативни за предметното подрачје во Општина Штип. На Слика 14 е прикажана местоположбата на мерната станица за квалитет на воздух во Кочани во однос на проектната локација во Општина Штип.

Извор: <https://air.moepp.gov.mk/>

Слика 14 Местоположба на мерната станица во Кочани во однос на предметната локација во Општина Штип

Преку мониторинг станицата во Кочани се мери загадувањето на воздухот од сообраќајот, индустријата, јавните установи и од затоплувањето на домаќинствата. Во мониторинг станицата Кочани се мерат концентрациите на SO₂, NO₂, CO, PM₁₀ и O₃.

Во Табела 6 се прикажани просечните годишни концентрации на гасови во воздухот измерени со фиксната мониторинг станица во Кочани.

Табела 6 Гранични вредности за човековото здравје и пречекорување на граничните вредности за заштита на човековото здравје на годишно ниво на мерно место Кочани за 2024 година

Гранична вредност	SO ₂ µg/m ³	NO ₂ µg/m ³	PM ₁₀ µg/m ³	CO mg/m ³	O ₃ µg/m ³
Праг на алармирање	500	400			240
Гранична 1h вредност за заштита на човековото здравје за 2021	350	200	-	-	-
Колку пати е надмината 1h гранична вредност во 2023 година	0	0	-	-	-
Гранична 24h вредност за заштита на човековото здравје за 2023	125	0	50	10/осумчасовна	
Колку пати е надмината 24h гранична вредност за 2023 год.	0	0	0	0/осумчасовна	
Целна вредност за човековото здравје	/	/	/	/	120
Колку пати е надмината целната вредност за 2023 год.	0	0	0	0	0

Податоците не покажуваат пречекорување на граничните вредности за заштита на човековото здравје на мерното место во Кочани во 2024 год.

5.2.2 Вода

Најголем воден потенцијал на територијата на Општина Штип претставуваат водите на реката Брегалница. Општина Штип целосно припаѓа на сливот на реката Брегалница, која поминува низ нејзиниот централен дел и ги прибира сите помали речни текови од нејзината територија. Хидрографската мрежа во Општината ја сочинува Брегалница со нејзините притоки: Плачковица, Козјачка, Сува Река, Отиња, долен тек на Злетовка, долен тек на Лакавица и долен тек на Св. Николска (Слика 15).

Сливот на реката Брегалница е поделен на 2 водостопански подрачја:

- Горна Брегалница (која го покрива сливот на акумулацијата Калиманци), со општините Берово, Пехчево, Делчево и Македонска Каменица,
- Средна и Долна Брегалница со општините Винаца, Кочани, Чешиново-Облешево, Зрновци, **Штип**, Карбинци и Пробиштип.

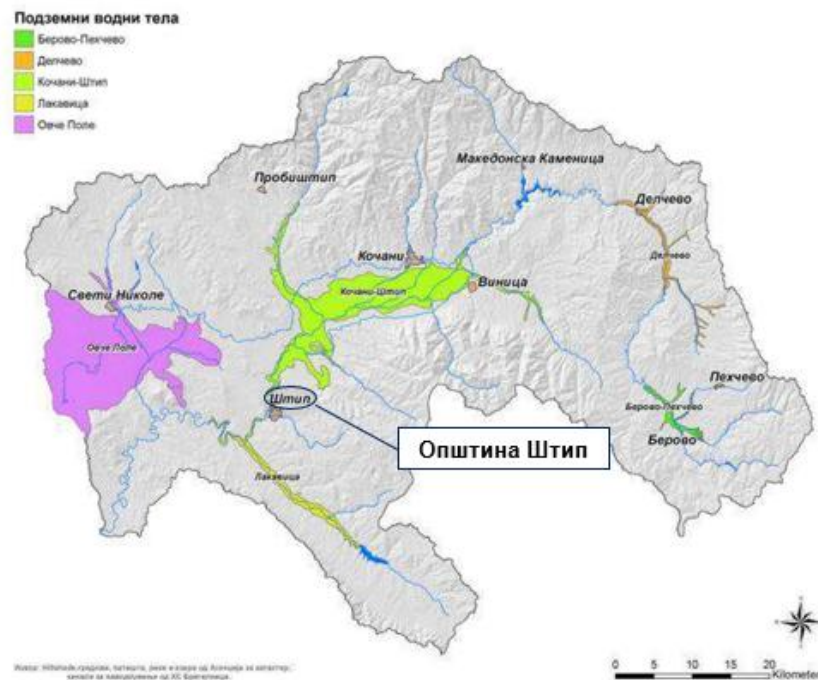

Извор: План за управување со речниот слив на реката Брегалница, 2016

Слика 15 Карта на сливното подрачје на реката Брегалница

Реката Брегалница по должина е најголема притока на реката Вардар. Извира под врвот Ченгино Кале на Малешевските Планини на надморска височина од 1720 m, а во Вардар се влива меѓу селата Ногаевци и Уљанци, на надморска височина од 137 m. Средниот проток при утоката изнесува 28 m³/s (максимални протоци 640 m³/s, а при минимални коритото е суво). Има вкупна должина од 225 km, сливна површина од 4315,886 km² и релативен среден пад од 7 ‰. Во својот тек, Брегалница има 23 притоки кои се подолги од 10 km. На десната страна се влеваат 10 притоки со вкупна должина од 241 km, додека од левата страна има 13 притоки со вкупна должина од 260 km. Во сливот на реката Брегалница нема природни езера, но изградени се вештачки езера акумулации, кои се наменети за водоснабдување на населението, за наводнување на обработливите

површини, производство на енергија, за заштита од поплави и за обезбедување на биолошки минимум во водотеците. Покрај површинските водотеци во овој регион регистрирани се и појави на подземни води во алувиумите на реките Брегалница, Лакавица, Отиња, Оризарска, Градечка, Злетовска и други преставени на Слика 16.

Извор: План за управување со речниот слив на реката Брегалница, 2016

Слика 16 Карта на подземни водни тела во сливот на река Брегалница

Во сливот на реката Брегалница поставени се хидролошките станици „Берово“, „Будинарци“, „Очи Пале“ и „Штип“. Во сливот на реката Брегалница се идентификувани 5 подземни водни тела. Тоа се посебни аквифери кои се од алувијално или делувијално потекло, неконсолидирани и релативно шупливи. Подлабоки делови од аквиферите се наоѓаат во дилувијални ридски седименти и се користат како извори за водоснабдување на некои градови. Овие води се користат најчесто за водоснабдување и за наводнување на обработливите површини. Петте подземни водни тела кои што се идентификувани во сливот на реката Брегалница се: Берово – Пехчево, Делчево, Штип – Кочани, Лакавица, Овче Поле. Штип – Кочани е неконсолидиран фреатски аквифер, составен од алувијални седименти од реката Брегалница со груб чакал, песок и глини од периодот Квартер. Надополнувањето со вода на доаѓа од врнежите и од реката Брегалница. Длабочината му варира од околу 10 m, а неговата вкупна површина е 124 km². Лакавица е неконсолидиран фреатски аквифер, составен главно од алувијални седименти од реката Крива Лакавица со груб чакал, песок и глина од периодот Квартер. Надополнувањето со вода доаѓа од врнежите и од реката Брегалница. Просечната длабочина му е околу 10 m. Зафаќа површина од 22 km². Овче Поле - неконсолидиран фреатски аквифер, составен од алувијални и лакустрински седименти со квартална песочна глина, глина и песок, но и неогенски чакал, песок и песочна глина. Неговата површина изнесува 214 km².

На десниот брег на реката Брегалница, на околу 2 km југозападно од центарот на Штип, на излезот од Ново Село, се наоѓа термо минералната бања Кежовица (Слика 17) и термалните извори Л'џи. Тие извираат од горно јурските штипски гранити, пропратени со интензивна силификација.

Слика 17 Бања Кежовица

Капацитетот на термоминералната водата во изворите Л'џи не е константна, туку зависи од речната вода на Брегалница. Карактеристично е, дека со зголемувањето на нивото на вода на р. Брегалница, покрај капацитетот на термоминералната вода на изворот Л'џи, се зголемува и температурата на оваа вода. Главниот извор Л'џи има издашност која варира од 1-1,5 l/s, а температурата на водата варира од 50-62°C. Температурата на главниот извор на бањата Кежовица, е 57°C, а излезноста 7 l/s.

Бањата Кежовица е на оддалеченост од околу 1,78 km јужно од предметната локација на ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

5.2.3 Отпад

Во општина Штип се генерираат различни фракции отпад, односно: комунален отпад, земјоделски и биоразградлив отпад, индустриски отпад, инертен, медицински и ветеринарен отпад и други видови на отпад.

Комунален отпад: ЈП „Исар“- Штип врши собирање и транспортирање на отпадот во општината Штип. Организираното собирање на отпад во Општина Штип, се врши во следниве населени места: градското централно подрачје; нас. Три Чешми; нас. Балканска; нас. Брегалничка; нас. Чардаклија и нас. Караорман. Собирањето на комуналниот цврст отпад се реализира во согласност со изработен динамички план на ЈП „Исар“. Динамиката на изнесување, транспортирање и депонирање на комуналниот цврст отпад, изготвена е во зависност од густината на населението, количината на отпадот и условите за изнесување на истиот. За собирањето на комуналниот отпад, на територијата на Општината, поставени се контејнери за собирање на: мешан комунален отпад, хартија (трговски објекти и јавни институции), ПЕТ амбалажа (јавни површини), и комбинирано собирање на ПЕТ амбалажа и хартија (јавни површини-урбани заедници).

Врз основа на наведеното може да се заклучи дека во Општината постојат одредени активности на сепарирање и рециклирање на комуналниот отпад.

Депонирањето на комуналниот отпад се врши на градската депонија за комунален цврст отпад која се наоѓа во месноста Трештена скала на 4 km од градот Штип, на 2 km од обиколниот пат Скопје – Струмица. Депонијата „Крстот“, се наоѓа во близина на населбата

Пребег, над рекреативниот центар Кежовица, односно над река Брегалница и зафаќа површина од 5 ха.

Индустриски отпад: Во производните погони нема развиен систем на сепарирање на отпадот. Истиот најчесто се собира во контејнери, кои редовно се празнат. Количината на отпад што се генерира од индустриските капацитети е околу 535 t/годишно индустриски отпад или 4% од целокупниот генериран отпад кој се создава во општина Штип, а завршува на градската депонија. Покрај горенаведените видови отпад, во Општината се генерира и медицински отпад, отпадни гуми, отпад од потрошени батерии и акумулатори, отпадни масти и масла, искористени возила, електричен и електронски отпад и сл. Дел од овој отпад завршува на градската депонија.

Во општина Штип функционираат овластени постапувачи со отпад кои вршат собирање, транспорт и третман на отпад на индустриски отпадни масла, отпад од електрична и електронска опрема и отпад од батерии.

5.2.4 Почва

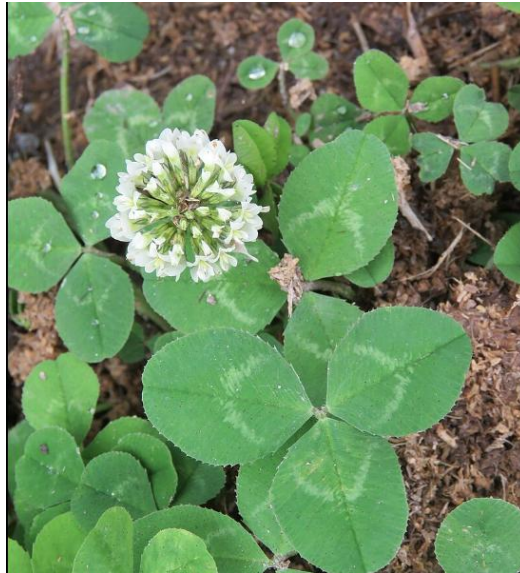
Земјиштето во Општината претежно се користи за земјоделие благодарение на поволните природни и агротехнички услови. Обработливите површини, кои претежно се оризови полиња, се простираат на горниот тек на реката Брегалница. На ридско-планинските предели доминираат пасишта, додека на локалитетите Кулак и Добро Поле се развиени лозови насади.

Вкупната обработлива површина изнесува 15.282 ха, од кои најголем дел — 87,8 % — се ниви, додека останатиот дел отпаѓа на лозја и овоштарниците, со удел од 6,3 и 1,9%, соодветно. Необработливиот земјиште зафаќа 30.389 ха, при што преовладуваат пасиштата со 58 % и шуми со 41,1 %. Процесите на интензивно урбанизирање и индустријализација придонеле за трансформација на значителен дел од обработливите површини, со очекување овој тренд да продолжи и во иднина.

5.2.5 Растителен и животински свет

Подрачјето на Општина Штип е сиромашно со шуми и располага со големи површини на ридски пасишта. Во структурата на шумските површини, доминираат листопадни видови.

Најголеми пространства заземаат шумите од даб плоскач и цер (*Quercetum confertae – cerris macedonicum*), кој го даваат обележјето на целата територија на Општина Штип. Шуми се распространети само на планината Плачковица и во овој појас на букови шуми се распространети ливадите, во кој што е особено карактеристичната бела детелина (*Trifolium repens*). Исто така карактеристични видови кои што среќаваат во дабовиот регион се горунот (*Quercus dalechampii*) и црниот јасен (*Fraxinus ornus*).

Извор: <https://www.google.com/search?q=Trifolium+repens>

Слика 18 Бела детелина (Trifolium repens)

Од животинскиот свет во ова подрачје се среќаваат видови на дивеч како што се диви свиња (*Sus scrofa*), лисица (*Canis vulpes*), срна (*Capreolus capreolus*), волк (*Canis lupus*), зајак (*Lepus*) и др. Исто така се среќаваат и некои видови на птици и тоа: гулаб (*Columbia livia*), еребица (*Perdix*), камењарка (*Perdix perdix*), гуска (*Anser erythropus*), патка (*Anas acuta*) и др.

Релевантни заштитени подрачја во однос на проектната локација се: Значајно Растително Подрачје (ЗРП) „Овче Поле- Богословец“ кое е на оддалеченост од околу 5,49 km северозападно, Значаен Орнитолошки Локалитет (ЗОЛ) „Овче Поле“ кое е на оддалеченост од околу 5,50 km северозападно и Емералд подрачје „Овче Поле“ кое е на оддалеченост од околу 6,08 km северозападно.

Во поблиската околина на предметната локација источно на оддалеченост од околу 1 km се протега река Брегалница.

Извор: Google earth

Слика 19 Поставеност на река Брегалница во однос на проектната локација

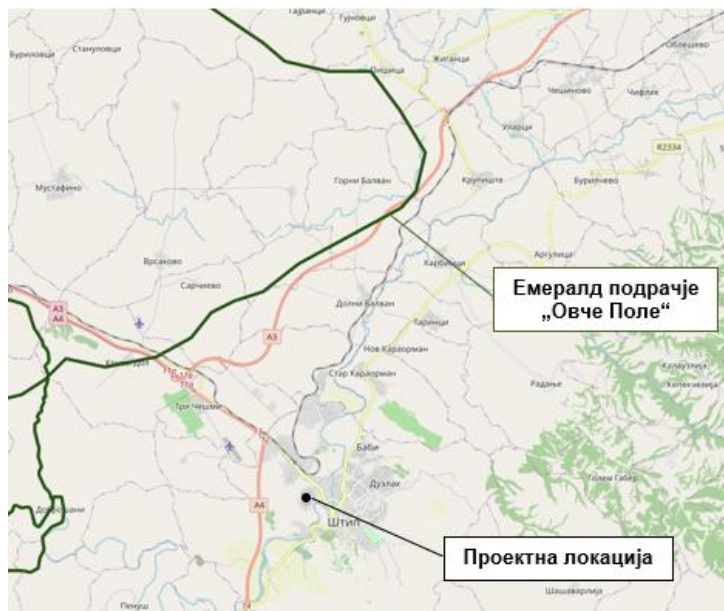
Емералд подрачјето „Овче Поле“ претставува Значајно Растително Подрачје (ЗРП) „Овче Поле-Богословец“ и Значаен Орнитолошки Локалитет (ЗОЛ) „Овче Поле“. ЗОЛ „Овче Поле“ е значајно за присуството на 4 квалификувани видови птици, кои ги исполнуваат критериумите на IBA/KBA: *Aquila heliaca* (орел крстач), *Coracias garrulus* (модроврана), *Falco naumanni* (степска ветрушка) и *Lanius minor* (мало свирче). ЗРП „Овче Поле-Богословец“ опфаќа четири карактеристични видови: *Galium rhodopeum*, *Hedysarum macedonicum*, *Salvia jurisicii*, *Anchusa macedonica*.

На Слика 20 се прикажани заштитените подрачја од аспект на биодиверзитет во однос на проектната локација.

Извор: habitatnakarta.moepp.gov.mk

а) ЗРП „Овче Поле- Богословец“ , ЗОЛ „Овче Поле“

Извор: habitatnakarta.moepp.gov.mk

б) Емералд подрачје „Овче Поле“

Слика 20 Приказ на заштитените подрачја во рамките на проектната локација

5.2.6 Бучава

Со оглед на тоа што во Општина Штип досега не е спроведуван континуиран мониторинг на бучава, не постојат плански документи за управување со бучава.

Планскиот опфат се наоѓа на влезот на град Штип, веднаш покрај бул. Гоце Делчев кој претставува продолжение на Регионалниот пат Р1204, на источната страна од планскиот опфат лоцирани се деловни/индустриски објекти, додека на западната страна од планскиот опфат се наоѓа населено место со индивидуални куќи за домување

Заради близината на фреквентниот булевар, планскиот опфат е подрачје изложено на бучава од мобилни извори. Исто така, планскиот опфат е изложен на бучава, како и бучавата од активностите од Г2 и Б – услужни дејности кои се наоѓаат во опкружувањето на планскиот опфат . Планскиот опфат и непосредното опкружување се сметаат за подрачје од III категорија за заштита од бучава.

Според законска регулатива за бучава од 2008 год. Воспоставени гранични вредности за основните индикатори за бучавата во животната средина за различни подрачја. Подрачјата се дефинирани со степенот на заштита од бучава и од видот на активностите и осетливоста на населението кое престојува во нив и се групирани во IV степени.

Во согласност со Правилникот за локациите на мерните станици и мерните места (Сл. Весник на РМ бр. 120/2008) предметната локација на ДУП за дел од градска четврт С3.03 е подрачје каде е дозволен зафат во околината, во кое помалку ќе се смета предизвикувањето на бучава, односно трговско деловно-станбено подрачје, кое истовремено е наменето за престој, односно во кое има објекти во кои има заштитени простории, занаетчиски и слични дејности на производство (мешано подрачје), подрачје наменето за земјоделска дејност и јавни центри каде се вршат управни, трговски, услужни и угостителски дејности, и би можело да се карактеризира како подрачје со III степен на заштита од бучава. Но, бидејќи на предметниот опфат се предвидува и изградба на здравствена установа за кардиоловаскуларни заболувања, сметаме дека подрачјето треба да добие ниво на заштита од II категорија.

Табела 7 Подрачја според степенот на заштита од бучава и гранични вредности

Подрачје одредено според степенот на заштита од бучава	Ниво на бучава (dBA)		
	L _д	L _в	L _н
Подрачје од прв степен	50	50	40
Подрачје од втор степен	55	55	45
Подрачје од трет степен	60	60	55
Подрачје од четврти степен	70	70	60

L_д - ден (период од 7 до 19 часот)

L_в – вечер (период од 19 до 23 часот)

L_н – ноќ (период од 23 до 7 часот)

Според степенот на заштита од бучава кој според Законот за заштита од бучава се определува за различни области зависно од нивната намена и употреба, на овие рецептори им се определуваат следниве стапки на чувствителност:

- Подрачје од I степен на заштита од бучава Многу голема чувствителност
- **Подрачје од II степен на заштита од бучава Голема чувствителност**
- Подрачје од III степен на заштита од бучава Средна чувствителност
- Подрачје од IV на заштита од бучава Мала чувствителност

5.3 СЕГАШНИ ПРОБЛЕМИ СО ЖИВОТНАТА СРЕДИНА ВО И ОКОЛУ ПЛАНСКИОТ ОПФАТ

Предизвиците со животната средина во градот Штип и предметниот опфат беа адресирани преку анализа на постоечката состојба со животната средина во Општина Штип и земајќи го во предвид Локалниот План за заштита на животната средина за град Штип (ЛЕАП) усвоен во 2013 год., како и Стратегија за локален економски развој (ЛЕР) (2019 – 2024) каде се евидентирани клучните проблеми и предложени се мерки во облик на Акционен план за нивно надминување. Се надеваме дека дел од тогашните предизвици во однос на управувањето со животната средина се надминати, но, сепак, во недостаток на понови податоци и информации, ги земаме во предвид тие приоритети со цел да обезбедиме сигурност.

Овие најкритични елементи на животната средина да претставуваат и најосетливи елементи при реализирање на целите на планскиот документ. Сегашните клучни еколошки проблеми во Општина Штип се дадени во Табела 8.

Се разбира, ова се дел од проблемите со кои се соочуваат жителите на Општина Штип и не сите се релевантни за предметниот опфат на Урбанистичкиот план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип. Идентификувана е и релевантноста на клучните проблеми за предметниот опфат имајќи ги во предвид и локацијата и целите на планскиот документ.

Табела 8 Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат

Најосетливи елементи на животната средина во предметниот опфат (Елементи на СОЖС)					
Бучава	Отпад	Население	Почва	Материјални добра	Климатски фактори

Генерирањето на отпадот влијае врз површинските и подземните води кое влијае на загадувањето на почвите и индиректно како влијание врз квалитетот на воздухот и создавањето на стакленички гасови (климатски фактори).

Врз основа на евидентирање на најосетливите елементи на животната средина во планскиот опфат кои се нарекуваат и елементи на Стратедиска оцена на животна средина (Елементи на СОЖС) се воспоставуваат цели на Стратедиска оцена на животната средина (Цели на СОЖС) и се дефинираат можни индикатори за секоја цел (Поглавје 9.3). Во процесот на Стратедиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина е важно да се види како, на кој начин, со која јачина и интензитет целите на планскиот документ влијаат врз целите на СОЖС со цел да се предвидат мерки за спречување на влијанијата и да се предложи соодветен план за мониторинг на индикаторите за секоја цел на СОЖС.

Табела 9 Главни сегашни проблеми со елементите на животната средина во општина Штип

Елементи на Стратешиска оцена на животната средина	Проблем	Релевантно за предметниот опфат
Отпад	Несоодветен начин на управување со отпадот	X
	Постоење на диви депонии	
	Недостаток на контејнери (канти) за локално одлагање на цврстиот отпад	
	Ниска свест на граѓаните за правилно постапување со отпадот, особено опасниот отпад	X
	Несоодветна опременост на ЈКП “Исар”	
Води	Недостиг на вода (особено во летниот период)	
	Застарена водоводна мрежа(неадекватен материјал на цевките, загуби на вода)	
	Нерационално користење на водата	X
	Недостаток на подземни води за нови водозафати	
	Загадување на водите во реките	X
	Нефункционалност на системот за одводнување, поради што доаѓа до поплави во рурални населени места	X
	Непостоење на пречистителни станици за отпадни води од индустриските капацитети	X
Воздух	Тренд на зголемување на бројот на моторни возила	X
	Недостаток на систем за управување со аерозагадувањето	
	Недостаток на податоци за емисиите со загадувачки супстанции и квалитет на воздухот	
Почва	Загадување на почвата од неконтролирана употреба на хемиски заштитни средства	
	Интензивна урбанизација	X
	Нерегулирано собирање и депонирање на отпадот во руралниот дел	
	Непостоење на систем за селектирање и преработка на биоразградлив отпад	X
Климатски фактори	Користење на огревно дрво како извор за затоплување и готвење	
	Неискористување на обновливи извори на енергија	X
Население	Намалување на работно способно население поради затворање на индустриски капацитети	
	Низок животен стандард и миграција на населението	X
	Потреба од нови станови и подобри услови за домување	
Човеково здравје	Нарушување на здравјето поради загадување на водата, почвата и користење на нездрава храна	
Материјални добра	Постоење на бесправни градби	
Биодиверзитет	Неконтролирано сечење на шумите	
Пејзаж	Визуелно нарушување при изградба на нови објекти	X

6. ГЛАВНИ ЦЕЛИ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип е изготвен врз основа на Планска програма од Општина Штип, ГУП на град Штип (2019- 2029 година) донесен со Одлука на Совет на град Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 година, како и Одлука на Совет на Општина Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 година за изработка на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип

Со предложеното решение се создаваат услови за дооформување на постоечките објекти и формирање на современа урбанистичка целина. Планскиот концепт се развива во насока на овозможување на реални услови за реализација на планираната намена, валоризација на вредноста на градежното земјиште и креирање на квалитетна урбана средина која ќе одговори на потребите на градот.

Со изработка на ДУП документот се постигнуваат следните основни цели:

- ❖ Усогласување на деталниот урбанистички план со плановите од повисоко ниво (ГУП на град Штип 2019-2029);
- ❖ Усогласување на Деталниот урбанистички план со донесена важечка планска и проектна документација која е релевантна за планскиот опфат;
- ❖ Дефинирање на единици на градежно земјиште за просторна дистрибуција на планираните намени и дефинирање на плански услови за организација, уредување, изградба, развој и користење на земјиштето и градбите застапени со планираните основни намени;
- ❖ Дефинирање на примарна и секундарна сообраќајна инфраструктура – улична мрежа и пристапи до единиците на градежно земјиште формирани во рамките на планскиот опфат;
- ❖ Оптимално дефинирање на мрежи и објекти од комуналната инфраструктура;

Со предложеното решение се создаваат услови за инвестирање во деловни, индустриски и јавни објекти со формирање на современа урбанистичка целина.

Во планското решение има поголема искористеност на земјиштето со што се добива повеќе комуналии за општината што придонесува за поголем инфраструктурен развој, а со уредувањето на комуналниот систем ќе се овозможи поголем квалитет, односно повисок стандард на живеење за жителите во непосредната околина и пошироко.

Со донесувањето на овој Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип, ќе се зголемат индустриските и деловно комерцијалните капацитети на градот што придонесува за зголемување и подобри и поквалитетни услови за живот на граѓаните, а исто така ќе се зголеми економскиот развој на градот Штип.

Со изградбата на здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања ќе се обезбеди зголемување на квалитетна понуда со установи за здравствени услуги, намалување на притисокот со пациенти од внатрешноста на државата на државните установи во Скопје, поголема достапност до здравствени услуги за локалното население, подобрена здравствена состојба (особено оние со кардиоваскуларни тегоби), на локалното население и поширокиот источен регион, ќе се продолжи животниот век на

граѓаните од Штип, намалување на стапката на смртност од кардиоваскуларни заболувања.

Обемот и динамиката на планското решение ќе го дефинира Општината според интересот и можностите за финансирање.

Посебните цели за развој на овој ДУП се уредување и организирање на просторот преку:

- ❖ Оформување на урбанистичка функционална целина која ќе претставува континуитет во урбанизирањето на просторот;
- ❖ Усогласување и надоврзување на усвоените плански документи;
 - ❖ Оптимално димензионирање на системите на комуналната инфраструктура;
 - ❖ Услови за хумано живеење и работа на граѓаните;
 - ❖ Обезбедување услови за одржлив развој, рационално уредување и користење на земјиштето како необновлив ресурс и системите на инфраструктурата;
 - ❖ Услови за зголемување на вредноста на земјиштето и степенот на уреденост на просторот.

Планскиот концепт ќе обезбеди реални услови за реализација на планираната намена, валоризација на вредноста на градежното земјиште и креирање на квалитетна урбана средина која ќе одговори на потребите на градот.

7. СОСТОЈБА БЕЗ ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Значењето на реализацијата на планскиот документ (Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип) е очигледен во поглед на директните и индиректни врски кои ги има со големиот број на стратешки плански документи на национално и регионално ниво би довело до нивно операционализирање на простор од околу 5,13 ха што е образложено во Поглавје 6.

Повратната спрега се гледа во развојот на планскиот опфат во правец на искористување на неизграденото градежно земјиште и негова пренамена за изградба на објекти за здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија, оформување на сообраќајна инфраструктура, како и површини за зеленило. Сите овие промени ќе доведат до позитивни ефекти во процесот на искористување на земјиштето во услужни и производни цели, за што ќе биде ангажирана работна сила што ќе придонесе кон подобрување на социо – економската положба на населението, подобрување на здравствената состојба на населението, намалување на миграциските трендови и развој на општината.

Треба да се земе во предвид и сегашната состојба со најосетливите елементи на животната средина на планскиот опфат (Поглавје 5.3).

Во колку ја разгледаме опцијата за не спроведувањето на планските решенија дадени во урбанистичката документација ("business as usual scenario"- да се продолжи како што е сегашната состојба), се очекува следниот тренд:

- Земјиштето кое се наоѓа на предметниот плански опфат ќе претставува земјиште со помала економска вредност;
- Незадоволни сопственици на парцелите поради нискиот процент на изграденост, коефициентот на искористеност и другите урбанистички параметри,
- Зголемување на проблемите при реализација на инвестициони технички документи,
- Неможност да се одговори на голем број на барања на приватни инвеститори за започнување на сопствен бизнис согласно класата на намената на земјиштето и изградба на објекти со инкорпорирани содржини со намена: здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија;
- Зголемување на бројот на невработени млади луѓе во Општина Штип поради недостаток на нови работни места;
- Отсуство на инвестиции во развој на бизниси би довело до натамошно слабеење на социо – економската состојба во Општина;
- Иселување на младото невработено население во другите градови низ Македонија или во странство;
- Стагнирање на социо-економскиот живот и вработеноста во регионот, како и на значително намалување на приходите во Буџетот на Општина Штип.

8. ВРСКА И УСОГЛАСЕНОСТ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ СО ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ ПЛАНОВИ, ПРОГРАМИ И СТРАТЕГИИ

8.1 КОМПАТИБИЛНОСТ НА ЦЕЛИТЕ НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Меѓусебната компатибилност на целите на планскиот документ е идентификувана користејќи Матрица на компатибилност како алатка при Стратедиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина.

Пополнетата Матрица за компатибилност за главната цел и поединечните цели на Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип се дадени во Табела 10.

Постои усогласеност меѓу целите предметниот план во можноста за поголема површина за градба и коефициент на искористеност, како и оформување на површини за градба на објекти за здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија кои ќе овозможат развој на подрачјето и севкупно на Општина Штип. Се очекува позитивен кумулативен ефект од реализацијата на овие компатибилни цели врз зголемување на стапката на вработеност, животниот стандард, развој на општините во источниот регион и намалена стапка на миграција.

Секако целите за економски развој изразени преку изградбата на планираните објекти е во конфликт со заштитата на животната средина и негативното влијание врз различните елементи на животната би било средна јачина и само на локално ниво. Токму поради оваа некомпатибилност во планот се предлагаат и мерки за заштита на медиумите од загадување, бучава, различни непогоди и можни хаварии. Како составен дел од Извештајот за стратедиска оцена ќе бидат презентирани дополнителни мерки за избегнување, намалување или ублажување на негативните влијанија на реализацијата на целите на планот врз животната средина.

8.2 ВРСКА СО ДРУГИ СТРАТЕШКИ ПЛАНСКИ ДОКУМЕНТИ

Просторното и урбанистичкото планирање е континуиран процес, кој се обезбедува со предлагање, изработка, донесување и спроведување на просторни и урбанистички планови, со цел да се обезбеди уредувањето и хуманизацијата на просторот и заштитата и унапредувањето на животната средина и природата.

Комплексноста на просторното планирање наметнува интеракција со различните сфери на живеење и делување на човекот и природата и се јавуваат директни и индиректни врски на планскиот документ со други стратешки документи. Идентификувани се релации на усогласеност и/или недоволна усогласеност на целите на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип со целите на релевантните плански документи прикажани на локално, национално и глобално ниво се исто така анализирани од страна на експертот и прегледот и главните заклучоци се дадени во Табела 10.

Табела 10 Матрица на компатибилност на целите на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип

Цели на Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	Да се воспостави организација и рационално користење на просторот и усогласување на урбанистички план со донесена важечка планска и проектна документација	Дефинирање на единици на градежно земјиште за просторна дистрибуција на планираните намени: здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија и дефинирање на плански услови за организација, уредување, изградба, развој и користење на земјиштето и градбите застапени со планираните основни намени	Оптимално дефинирање на мрежи и објекти од комуналната инфраструктура	Дефинирање на примарна и секундарна сообраќајна инфраструктура - улична мрежа и пристапи до единиците на градежно земјиште формирани во рамките на планскиот опфат
Да се воспостави организација и рационално користење на просторот и усогласување на урбанистички план со донесена важечка планска и проектна документација		√	√	√
Дефинирање на единици на градежно земјиште за просторна дистрибуција на планираните намени: здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија и дефинирање на плански услови за организација, уредување, изградба, развој и користење на земјиштето и градбите застапени со планираните основни намени	√		√	√
Оптимално дефинирање на мрежи и објекти од комуналната инфраструктура	√	√		√
Дефинирање на примарна и секундарна сообраќајна инфраструктура - улична мрежа и пристапи до единиците на градежно земјиште формирани во рамките на планскиот опфат	√	√	√	

√ - двете цели се поддржуваат меѓусебно

○ – нема значителна врска меѓу целите

? – условите за меѓу зависноста се недоволно познати

X- двете цели имаат конфликт меѓусебно

Табела 11 Врска на планскиот документ со релевантни планови, програми и стратегии

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
НАЦИОНАЛНО НИВО		
Просторен План на Република Македонија (2002-2020)	Остварување на повисок степен на вкупната функционална интегрираност на просторот како и обезбедување услови за значително поголема инфраструктурна и економска интеграција со соседните и останатите европски земји. Утврдување на важноста на состојбата на животната средина и еколошките барања при планирањето на стопанските активности. Посебно значење имаат заштитата и промоцијата на вредните природни богатства и поголемите подрачја со посебна намена и со природни вредности, важни за биодиверзитетот и квалитетот на животната средина, како и заштитата и промоцијата, или соодветниот третман на културното богатство согласно со неговата културолошка и цивилизациска важност и значење.	Директна (хиерархиска) врска преку Условите за планирање на просторот и усогласеност во поглед на почитување на насоките за идна просторна организација, уредување, користење и заштита на просторот. Директна врска со обезбедување на поголема површина за градење (за потребите на Инвеститорот/ите), максимална искористеност на парцелите. и изградба на објекти со инкорпорирани содржини со намена: здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија.
Национална стратегија за биолошка разновидност со акционен план (2020-2050)	Вредностите на биолошката разновидност постепено да се вградат во политиките за економски развој на национално и локално ниво (намалување на сиромаштија, национални и локални планови за развој, еколошко сметководство итн). Воведување на позитивни стимулации за зачувување и одржливо користење на биолошката разновидност во согласност со Конвенцијата и обврските од ЕУ и да се идентификуваат и коригираат стимулациите кои се штетни за засегнатите компоненти на биолошката разновидност. Идентификација на алтернативни извори на енергија најмалку штетни за биолошката разновидност. Приближување на политиката на субвенционирање на економските сектори (земјоделство, рурален развој, енергетика) кон поддршка на биолошката разновидност.	Директна врска постои и мерките кои се предложени и ќе бидат дополнети во целост ќе придонесат во исполнување на целите на заштита на биолошката разновидност иако просторниот опфат е со мала површина и на него нема значаен биодиверзитет.
Национална стратегија за заштита на природата (2017 – 2027)	Заштита, зачувување и мониторинг на компонентите на геодиверзитетот, геонаследството, биолошката и пределската разновидност.	Проектниот опфат се наоѓа надвор од заштитено подрачје и во граници на истиот

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
	Одржливо користење на геодиверзитетот, геонаследството и другите компоненти на природата (биолошката и пределската разновидност) преку употреба на традиционални знаења, иновации, најдобри практики и позитивни стимулации за зачувување и одржливо користење на природата.	нема ретки, ендемични или заштитени видови.. Исто така, во Планот се предвидува озеленување на локацијата, 5,32 % од површината на локацијата.
Национална стратегија за управување со отпад (НСУО) (2024-2036)- не е усвоена	Основната цел на НСУО е да развие одржлив, интегриран систем за управување со отпад со цел да се зачуваат ресурсите, да се заштити здравјето на населението и да се намалат негативните влијанија врз животната средина и деградацијата на земјиштето. НСУО ги вклучува клучните принципи за управување со отпад што треба да се земат во предвид при развивањето на системот за управување со отпад во РСМ, имено хиерархијата на отпадот, принципот на претпазливост, одржливоста, самоодржливоста, близината, загадувачот плаќа, проширена одговорноста на производителот. НСУО ги идентификува ограничувањата што го попречуваат постојното управување со отпад во Република Северна Македонија: Недостаток на инфраструктура за третман на отпад, недостаток на достапно земјиште, ограничен капацитет на институциите, финансиски ограничувања, недостаток во спроведување на законската регулатива, неверодостојни податоци, не воспоставено регионално управување со отпад, пазар за рециклирање во почетна фаза. Со цел надминување на идентификуваните состојби предложени се следните краткорочни цели: Зголемување на капацитетот за крајно одлагање во согласност со стандардите на ЕУ, Обезбедување/осигурување средства за да се обезбеди добро функционирање на системите, Подобрување на тековната инфраструктура за управување со отпад, Подобрување на институционалните капацитети за регионални операции, Подобрување на регионалното планирање на услугите за отпад. Долгорочните цели опфатени со документот вклучуваат: Зголемување на инфраструктурата за повторна употреба/третман на отпадот, Развивање на капацитети за третман/депонирање на опасен отпад, Подобрување на собирањето на податоците за отпад, доставувањето, обработката и известувањето на податоците за отпадот, Развој на пазар за рециклирање.	Постои директна врска преку разгледувањето на управувањето со отпадот како еден од елементите на животната средина. Планот реферира само кон законските норми од областа на отпадот при реализација на планското решение.

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
План за управување со отпад на РСМ 2021- 2031	Давање на насоки за решавање на проблемите со отпадот на изворот, воспоставување на систем за сепаратно собирање и преработка на корисните состојки во селектираниот отпад и искористените производи, искористување на полезните состојки на отпадот како замена за извор на енергија и намалување на емисиите на стакленички гасови; постапно воспоставување на рационална мрежа на капацитети за управување со отпад на регионално ниво особено преку сегрегација на опасните и неопасните фракции на отпад на изворот и нивно рециклирање, третман и финално отстранување на безбеден начин.	Директна врска ќе се овозможи преку исполнување на високи стандарди за управување со отпад при изградба и функционирање на објектите за здравствена и социјална заштита, трговски и услужни дејности и лесна и загадувачка индустрија. Имено во сите фази управувањето со отпад ќе се имплементира преку примена на селектирање на сите отпади на изворот на создавање, обезбедување на соодветни садови за секоја фракција на отпад, соодветно привремено складирање, предавање на отпадите на овластени компании. Особено е значајно да се истакне дека во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања треба да се применуваат највисоки стандарди за постапување со медицинскиот отпад следејќи ги барањата на националното законодавство.
Стратегија за Регионален Развој на Република Северна Македонија 2021- 2031	Главните цели се намалување на економските, социјални и територијални диспаритети помеѓу регионите низ поддршка на создавање на работни места, конкурентност, економски раст, подобрен квалитет на живот и одржлив развој.	Целите на ДУП се во корелација со целите на Стратегијата за регионален развој, во однос на поттикнување на економскиот раст, порамномерна дисперзија на инвестиции и вработувања и т.н. Одредбите и целите на Планот како и предвидените мерки и активности ќе допринесат за економски развој, заштита и оптимално користење на природните потенцијали и сл.
Долгорочна Стратегија за Климатска Акција со Акциски План – не е усвоена	Стратегијата ги дефинира целите во врска со адаптацијата кон влијанијата на климатските промени: преку изградба на силни системи за редовно и периодично собирање податоци за генерирање и ширење на научни и технички знаења и зголемена отпорност на влијанијата од климатските промени на клучните социоекономски сектори	Предвидените активности за урбанизација на просторот кои вклучуваат активности за лесна и загадувачка индустрија, услужни дејности, социјална и здравствена заштита, како и интензивниот сообраќај ќе бидат

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
	и екосистеми. Спроведувањето на оваа стратегија ќе ја усогласи Македонија со целта за одржлив развој број 13 (SDG) - Преземање на итна акција за борба против климатските промени и нивните влијанија.	извори на емисии во воздухот, кои доколку не се соодветно управувани ќе допринесат за нарушување на квалитетот на амбиентниот воздух во подрачјето. Во Планот се предвидени активности за озеленување на локацијата во согласност со законските прописи, мерки за заштита од пожар и сл. што оди во прилог на заштита на квалитетот на амбиентниот воздух.
Индикатори на животна средина (2024)	Извештајот ги содржи индикаторите за животна средина за сите сектори на национално ниво (воздух, биодиверзитет, климатски промени, почва, отпад, вода, земјоделство, енергија, рибарство, транспорт, туризам). Овие индикатори се реферираат кон Европската Агенција за животна средина на годишно ниво.	Мерките на заштита на животната средина директно зависат од индикаторите за животна средина на локално/регионално ниво и истите треба максимално да се користат како репери во исполнувањето на мерките на заштита и СОЖС. Потребно е разгледување на сите развиени индикатори (одржлив развој, SDG индикатори (цели за одржлив развој) и индикаторите за животна средина) и само на тој начин ќе се обезбеди одржлив развој на општината.
РЕГИОНАЛНО И ЛОКАЛНО НИВО		
Генерален Урбанистички План за град Штип (2014 - 2024 год)	Генерален урбанистички план на Град Штип е изработен со цел: • планско усогласување на основниот документ за просторниот развој на Градот со • промените во просторната матрица настанати во периодот после донесувањето на претходниот ГУП на Град Штип (1999 год.); • преиспитување на актуелните развојни потреби на Градот и вградување на современи урбанистички и планерски принципи; При изработка на ГУП Штип 2014-2029 најважни цели при изработката на Планот беа: ❖ формирање на идентитетот на Градот како целина и на поедини делови, ❖ ефикасна организација на елементите во просторот, во функција на потребите на граѓаните. ❖ ефикасна организација на сообраќајот,	Директна врска и следење на насоките дадени во Условите за планирање на просторот бидејќи предметната локација се наоѓа во границите на град Штип и е опфатена со Генералниот Урбанистички План за Штип. Насоките одат во правец на обезбедување на локација на која во рамки на парцелите ќе се изградат објекти за: здравствена и социјална заштита, трговски и услужни дејности и лесна и загадувачка индустрија.

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
	❖ заштита на животната средина, ❖ активирање на деловите од градот во кои досега не е спроведуван досегашниот ГУП на Град Штип 1999, ❖ подигање на квалитет на урбаната инфраструктура, особено во недоволно урбанизираните делови. Градот Штип е поделен на 6 (шест) Урбани единици и 27 блока.	
Просторен план на Источниот плански регион (2013-2030)	Основната цел на Планот е да се насочи интегралниот развој во Регионот кон оптимално користење на природните погодности, создавајќи услови за организација и уредување на просторот како единствена функционална и просторна целина преку: ❖ поврзување на Регионот со неговото опкружување; просторна организација која ќе овозможи интеграција и рамнотежа во развојот на населбите, стопанството и социоекономскиот живот; ❖ синхронизација на сите активности во просторот, преку дефинирање на намената и користењето на земјиштето; создавање на погодни услови за живеење и инфраструктурна поврзаност на населбите, во зависност од нивната просторната разместеност; насочување и усогласување на изградбата на инфраструктурата (сообраќајна, енергетска, водостопанска) со потребите на населението и стопанството; ❖ обезбедување на услови за создавање и одржување на стабилна еколошка рамнотежа (заштита на природата и животната средина); ❖ Основна задача на Просторниот план е да ги детектира условите во просторот кои ќе допринесат за реализација на поставените цели, односно да ги усогласи планските решенија со реалните можности на Регионот. ❖ Планските решенија треба да обезбедат: • Ефикасен систем на населби и инфраструктурна мрежа; • Намалување на диспаритетите и обезбедување подеднакви услови за живеење за сите граѓани; • Координација на влијанието врз просторот од разни секторски политики со цел интензивирање на социо-економскиот развој и обезбедување кохезија на целиот регион; • Одржливо управување со природните и културните ресурси; • - Создавање услови за одржување на стабилна еколошка рамнотежа.	Имплементацијата на Планот ќе допринесе за просторна организација, рамнотежа во развој на стопанството, социо-економскиот живот и сл.

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
Програмата за развој на Источен плански регион 2021-2026	Релевантните стратешки цели се однесуваат на: - Развој на конкурентна и иновативна регионална економија, преку осовременување на инфраструктурата, привлекување на инвестиции и работна сила прилагодена на потребите на пазарот на трудот; - Обезбедување на квалитетни и инклузивни социјални, образовни и здравствени услуги; - Одржливо управување со животната средина и природните ресурси; - Конкурентно земјоделство и подобар квалитет на живот во руралните средини; - Зацврстување на Источен плански регион како атрактивна туристичка дестинација. За секоја стратешка цел во Стратегијата се одредени приоритети и индикатори преку кои би се следела реализацијата на стратешката цел. За првата стратешка цел дефинирани се пет приоритети преку кои би се постигнала зададената цел. За втората стратешка цел дефинирани се четири приоритети со кои би се подобриле здравствените, социјалните и образовните услуги. За третата стратешка цел дефинирани се пет приоритети кои ќе обезбедат да се постигне повисок степен на заштита на животната средина и максимално искористување на одржливите извори на енергија. За четвртата стратешка цел одредени се четири приоритети кои би овозможиле зголемување на земјоделското производство и подобрен квалитет на животот во руралните средини. За петтата стратешка цел одредени се три приоритети чија реализација би довела до подигање на повисоко ниво на туризмот во источниот регион.	Директна врска со развојните цели на целиот Источен плански регион посебно водејќи сметка за економски развој на регионот, подигање на повисок степен, зголемување на понудата и конкуренцијата на локално, регионално и национално ниво. Исполнувањето на целите е во директна врска со реализација на планската документација преку остварување на одржлив економски развој преку изградба на објекти за здравствена и социјална заштита, трговски и услужни дејности и лесна и незагадувачка индустрија. Функционирањето на сите компании ќе има директно влијание врз социо – економскиот развој на источниот регион бидејќи ќе се отвораат можности за вработување на локалното население.
Регионален план за управување со отпад на Источен плански регион (2014)	Визија и цели на Регионалниот план за управување со отпад: Визија: Да се обезбеди регионална планска рамка за одржливо управување со отпадот и преработка на ресурсите преку развивање на интегриран систем за управување со отпад, со следниве општи цели: Цел А: Минимизирање на негативните влијанија на животната средина и на здравјето на луѓето предизвикани од создавањето и управувањето со отпад. Цел Б: Минимизирање на негативните социјални и економски влијанија и максимизирање на социјалните и економските можности. Цел В: Усогласеност со законските барања, целите, принципите и политиките поставени со европската и националната правна и регулаторна рамка.	Во планската документација се предвидуваат мерки за управување со отпадот. Начинот на управување со различните видови на создаден отпад, детално ќе биде разработен на ниво на проектна документација и оцена на влијанијата врз животната средина од изведување на проект за секоја од планираните градби на предметната локација.

Релевантен плански документ (план, програма, стратегија)	Главни цели на релевантниот плански документ/цели на заштита на животна средина	Врска/Компатибилност
Стратегија за локален економски развој во Општина Штип (2019 – 2024)	Целта на Стратегијата е обезбедување на среднорочни насоки за имплементација на визијата на Општина Штип, преку спроведување на акции во областите: економија, образование, инфраструктура и животна средина, здравство и социјала, култура. Стратегијата за ЛЕР потенцира дека за одржлив развој во општината е потребно да се подобрат условите и да се привлечат инвестиции за отпочнување мали и средни бизниси во насока на намалување на невработеноста. Во секторот животна средина се потенцирани следните приоритети: заштита на водата, почвата, воздухот; создавање на услови за поголема искористеност на обновливите извори на енергија и еколошките енергенси; подобрување на локалната политика за заштита на животната средина, институционално зајакнување на општинските капацитети за заштита на животната средина.	Урбанизацијата на просторот ќе се темели на целите за постигнување одржливо урбанистичко планирање и намалување на ризиците врз животната средина. Имплементацијата на планот ќе допринесе за отпочнување сопствени бизниси и отворање можности за вработување на локалното население.
Локален План за заштита на животната средина (ЛЕАП) за Општина Штип (2013 година)	Дефинирање, проценка и поставување на проблемите од областа на животната средина кои имаат влијание врз квалитетот на живеење на населението во општината, развивање на план со активности за намалување на ризиците по животната средина, зголемување на јавната свест за состојбата со животната средина и можноста од учество на јавноста во донесување на одлуки. Мерките и активностите дадени во Акциониот план (во колку се реализираат по предвидената динамика) ќе обезбедат надминување на сегашните проблеми и превентивно спречување на нови извори на загадување на медиумите на животна средина.	Урбанизацијата на просторот ќе се темели на целите за постигнување одржливо урбанистичко планирање и намалување на ризиците врз животната средина. Директна врска преку вклучување на целите на заштита на животната средина и мерките на превенција, спречување и контрола на загадувањето и постојаниот мониторинг на емисиите во воздух, вода, почва и управување со отпад. Со примена на соодветни мерки негативните влијанија може да се минимизираат (правилно складирање на генерирани отпадни масла, нивно рециклирање, третман на отпадни води, правилно постапување со генерирани различни фракции на отпад, медицински отпад, итн.).

9. ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

9.1 СТРУКТУРА НА ГЕНЕРАЛНИТЕ ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Обезбедување на одржливост на животната средина е високо на дневниот ред на Република Македонија која интензивно во последните дваесетина години ги прифати глобалните стратегии и политики во поглед на заштита на животната средина преку ратификација на најзначајните меѓународни конвенции и протоколи, а истовремено ја изрази и својата подготвеност за пристапување кон ЕУ преку развивање на односите со ЕУ и добивање на кандидатски статус.

Во пракса, Република Северна Македонија има потпишано голем број на меѓународни конвенции, протоколи и билатерални договори на глобално ниво и има добиено статус на земја кандидат за прием во ЕУ. Започнат е процесот на апроксимација на ЕУ законодавството од областа на животната средина преку транспонирање на ЕУ Директивите во сите сектори на животната средина (вода, воздух, отпад, бучава, ГМО, хоризонтално законодавство, индустриска контрола од загадувањето, природа, хемикалии).

Овој процес е заокружен во периодот 2004-2008 во поглед на донесените закони (Закон за животна средина, Закон за квалитет на амбиентален воздух, Закон за отпад, Закон за води, Закон за заштита на природата, Закон за бучава и Закон за ГМО, Закон за хемикалии со нивните измени и дополнувања во овој период), додека процесот на усогласување на техничките барања дадени во анексите на ЕУ Директивите во форма на подзаконски акти е во напредна фаза а во некои сектори е и скоро завршен (Оценка на влијание врз животната средина, Стратешка оценка на влијание врз животната средина, Интегрирано спречување и контрола на загадувањето, Квалитет на воздух). Но, исто така дел од секторите не е усогласен целосно со техничките стандарди на ЕУ Директивите (на пр. емисиите и граничните вредности на загадувачи во отпадните води, емисии во воздух од стационарни извори, хемикалии и др.) Се очекува заокружување на овој процес во следниот период. Се разбира, се работи на донесување на измени и дополнувања на постојните закони и на подзаконските акти.

Листата на релевантната законска регулатива, ЕУ Директиви, меѓународни договори е дадена во Прилог 1.

Сите овие законски обврски беа анализирани и земени во предвид при дефинирање на стратедиските цели на заштита на животната средина во подрачјето, елементите важни за предметниот опфат (во моментов најосетливите) и специфичните цели на Стратедиската оцена на влијанието Планскиот документ врз животната средина (Цели на СОЖС).

Исто така беа анализирани целите на заштита предвидени во горенаведените стратешки плански документи развиени на национално ниво (Табела 10), но, најзначајно место во сумирањето на целите на заштита на животната средина и дефинирањето на целите на Стратедиската оцена одиграа стратешките плански документи релевантни за Источниот плански регион и Општина Штип.

9.2 ГЕНЕРАЛНИ ЦЕЛИ НА ЗАШТИТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА НА ПРЕДМЕТНИОТ ОПФАТ

Реализацијата на планското решение со кое се предвидува изградба на објекти од лесна и незагадувачка индустрија, трговски и услужни дејности, здравствена заштита како

генерални цели на заштита на животната средина на предметниот опфат можат да се дефинираат преку:

- ❖ Обезбедување на превентивни мерки во заштитата на водите, квалитетот на воздухот и почвата од емисиите на загадувачки материји при градба на планираните објекти за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности и здравствена заштита;
- ❖ Ефикасно користење на природните ресурси и обновливите извори на енергија при изградба и секојдневно функционирање на планираните објекти за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности и здравствена заштита;
- ❖ Минимизирање на создавањето на отпадот од ново изградените објекти на локалитетот, селектирање на местото на создавање, преземање на фракциите кои можат да се рециклираат и безбедно финално отстранување на сите видови на отпад кои ќе се создаваат, вклучително и медицински отпад;
- ❖ Примена на најстроги барања од националното законодавство за постапување со медицинскиот отпад кој ќе се создава од здравствената установа (селектирање, означување, пакување, предавање на лиценцирани транспортери и безбедно третирање на медицинскиот отпад во лиценцирани постројки со кои ќе се склучат договори);
- ❖ Поголемо учество на обновливите извори на енергија во вкупната потрошувачка на гориво во здравствената установа и другите капацитети кои ќе се изградат на локацијата;
- ❖ Зголемување на зеленилото преку воспоставување на зелен појас на границите на планскиот опфат.

Генералните цели на заштита на животната средина само делумно се земени во предвид при подготовка на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип и затоа се предлага нивно вклучување преку Предлог на мерки за заштита, одбегнување, намалување, неутрализирање или компензација на негативните влијанија од спроведувањето на планскиот документ.

Во овој Извештај се дадени:

- техничките мерки кои треба да се преземат за време на спроведувањето на планот,
- идентификација на теми /прашања кои треба да се адресираат во дополнителните студии/елаборати кои треба да се подготват пред започнување со работа на инфраструктурните објекти,
- предлози за менување на други планови и програми како резултат на исполнување на целите за заштита на животната средина.

Сите овие мерки се претставени во Поглавје 10.

9.3 Цели на СОЖС

Специфичните цели на Стратегиската оцена на животната средина (Цели на СОЖС) се идентификувани врз основа на анализа на проблемите со животната средина во планскиот опфат и околината и идентификација на најосетливите елементи на животната

средина врз кои и сега се чувствува најголем притисок и кои би биле најпогодени од реализацијата на планскиот документ.

Главните заклучоци од анализата се дадени во Поглавје 4.3.

За секој значаен елемент на СОЖС се дефинираа цели на СОЖС кои ќе бидат основа за идентификација на влијанието на реализацијата на целите на планскиот документ. Исполнувањето на целите на СОЖС преку реализација на целите на планскиот документ ќе се следи преку предложените индикатори на СОЖС дадени исто така во Табела 12.

Табела 12 Цели и индикатори на СОЖС

Елемент на СОЖС за ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	Цели на СОЖС	Индикатори на СОЖС
Вода	Регулирање на водоснабдувањето преку приклучување на постоечката водоводна мрежа	Изработени идејни и основни проекти за приклучување на водоводната мрежа Изведен приклучок на водоводна мрежа за сите објекти
	Ефикасно користење на водата во објектите за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности и здравствена заштита	Тренд на намалување на годишна потрошувачка на вода во планираните објекти
	Регулирање на одведувањето на отпадни води од објектите за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности и здравствена заштита	Изработени идејни и основни проекти за септичка јама и за приклучување на фекална канализација Капацитет на септичка јама, Изведен приклучок на фекална канализација
		Количина на селектиран комунален отпад и други фракции на отпад
Отпад	Ефикасно управување со различните типови на отпад кои се создаваат во ново изградените објекти	Поставени соодветни садови за собирање и селектирање на медицински отпад Количество/волумен на медицински отпад кој се предава на лиценциран постапувач
	Правилно и безбедно управување/складирање на медицинскиот отпад кој се создава во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања согласно националното законодавство за управување со отпад и постапување со медицински отпад	
Воздух	Намалување на потрошувачката на фосилни горива	Тренд на намалување на потрошувачката на фосилни горива
	Зголемување на уделот на обновливи извори на енергија во вкупната потрошувачка	% на обновливи извори на енергија во вкупната потрошувачка
Бучава	Намалување на изворите на бучава во рамки на предметниот опфат	-Изградена автобуска постројка за јавен превоз -Изграден доволен бој на паркинг места
Почва	Урбанизирање на предметната локација / Подобрување на употребната вредност на градежното земјиште	- Процент на изграденост на ниво на плански опфат - Коефициент на искористеност
Население	Зголемување на вработеноста	Тренд на намалување на невработеноста
	Отворање на нови работни места	Број на ново отворени места
	Подобрување на социо - економскиот живот на жителите на Штип и околните населени места	Тренд на зголемување на население со примања над просечната плата
	Подобрување на животниот стандард на населението	Намалена миграција на населението и задоволство на жителите од социо - економскиот живот и еколошкото опкружување
Климатски фактори	Намалување на емисии на стакленички гасови	Тренд на намалување на потрошувачка на фосилни горива Тренд на намалување на годишни емисии на стакленички гасови
	Зголемување на удел на обновливи извори на енергија	% на удел на обновливите извори во вкупната потрошувачка на енергија
	Искористување на отпадот како извор на енергија	% на биоразградлив отпад кој се користи

10. ВЕРОЈАТНИ ЗНАЧАЈНИ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ ВРЗ ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Заради идентификување на позитивните и негативните влијанија на исполнувањето на целите на планскиот документ во однос на целите на СОЖС извршени се анализи на веројатните влијанија врз медиумите на животна средина.

Бидејќи се работи за анализа на ниво на цели, од глобален, стратешки аспект, не се разгледуваат поединечните развојни проекти од типот на пратечки објекти кои се планираат во рамки на планскиот опфат на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Идентификацијата на можните негативни и позитивни влијанија на проектните активности врз животната средина како и оценка на типот, значењето, обемот, јачината и други карактеристики на влијанијата се дефинирани согласно глава XI од Законот за животна средина ("Сл. Весник на РМ" 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 176/21, 216/21, 89/22, 171/22, 3/25, 124/25) – Постапка за Оцена на влијанието на одредени развојни проекти врз животната средина или согласно член 24 став 3 од истиот Закон за постапката на изработка на Елаборати за заштита на животната средина.

При имплементација на целите на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип се очекуваат позитивни влијанија врз социо - економскиот развој на Општината и пошироко, како што се:

- ❖ Зголемување на употребната вредност на градежното земјиште преку негова урбанизација;
- ❖ Зголемување на површината за градба;
- ❖ Развој на лесната и незагадувачка индустријата, услужните дејности и подобрување на понудата на здравствени установи;
- ❖ Подобрување на бизнис климата и привлекување на нови инвестиции;
- ❖ Отворање на нови работни места;
- ❖ Зголемување на доходот по глава на жител и стапката на економски раст;
- ❖ Зголемување на приходите на локалната самоуправа;
- ❖ Подобрување на условите за живеење и зголемување на животниот стандард.

Изградбата на капацитети од мал обем (средни и мали компании) се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти манифестирани преку привлекување на нова работна сила и вработување, и во крајна мера обезбедување на комунален надоместок кој би се вратил во форма на инфраструктурна опременост на просторот. Поликлиниката за кардиологија ќе допринесе за унапредување на здравјето на локалното население и во поширокиот регион, намалување на кардиоваскуларните заболување и намалување на стапката на смртност.

Матриците за идентификација на влијанијата на целите на планскиот документ врз различните елементи на СОЖС и оценка на влијанието се дадени во Табела 13.

Табела 13 Идентификација на влијанијата на целите на планскиот документ врз различните елементи на СОЖС и оценка на влијанијата

Елемент на СОЖС Влијание	биодиверзитет	население	човечко здравје	почва	вода	воздух	климатски фактори	материјални придобивки	културно наследство	пејзаж
Карактер на влијанието (+/-)	неутрално	+	-	-	-	-	-	+	неутрално	-
Тип на влијанието (директно/секундарни/кумулятивни и синергетски ефекти)		директни	сек. кумул.	кумул.	кумул.	директни	кумул.	директни		директни
Јачина на влијанието (голема/средна/мала)		средна	мала	средна	средна	мала	мала	голема		голема
Краткотрајни/среднорочни/долготрајни ефекти		долгорочни	долгорочни	долгорочни	долгорочни	долгорочни	долгорочни	долгорочни		големи
Континуирани/привремени ефекти		конт.	конт.	контин.	контин.	контин.	контин.	контин.		контин.
Прекугранични ефекти		нема	нема	нема	нема	нема	нема	нема		нема
Реверзибилни/иреверзибилни ефекти		рев.	рев.	ирев.	ирев.	ирев.	ирев.	рев.		ирев.
Веројатност на појавување (сигурно/невозможно/можно)		сигурно	сигурно	сигурно	сигурно	сигурно	сигурно	сигурно		сигурно
Важност (локална/регионална/национална)		Регионална/национална	локална	локална	локална	локална	глобална	локална		локална
Осетливи елементи на СОЖС во предметниот опфат										

10.1 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ НАСЕЛЕНИЕТО

Спроведувањето на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип ќе овозможи услови за развој на лесната и загадувачка индустрија, трговските и услужни дејности, здравствени услуги, подобрување на уреденоста на просторот со зелени површини, верски објект (црква).

За време на изградба на објектите во рамки на планскиот опфат ќе дојде до привремено ангажирање на градежна механизација, како и ангажирање на работници од различни услужни дејности, што директно позитивно ќе влијае на животниот стандард на населението. А при функционирање на објектите ќе биде постојано ангажиран персонал од различен профил согласно потребите и намената на секој од објектите.

Зголемувањето на производниот потенцијал, понудата на трговски, услужни и здравствени дејности, отворањето на нови работни места, истовремено заради атрактивноста и поволната местоположба на планскиот опфат и спремноста на приватни лица да инвестираат како и привлекување на инвеститори во подолг временски период, ќе доведе до подобрување на нивото на животен стандард, зголемување на стапката на економски раст, зголемување на приходите на локалната самоуправа, што ќе резултира со намалување на миграцијата село - град.

Влијанието врз населението е локално и позитивно бидејќи се очекува дополнително ангажирање на локално население од Општина Штип и соседните општини во источниот регион при реализација на планското решение и изградба на предвидените објекти.

10.2 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ЧОВЕКОВОТО ЗДРАВЈЕ

Со планираната изградба на здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања ќе се зголеми квалитетот на понуда на здравствени услуги во градот, ќе се постигне подобрување на здравјето на локалното население (особено оние со кардиоваскуларни тегоби), ќе се продолжи животниот век на граѓаните од Штип и ќе се намали стапката на смртност.

Во однос на човековото здравје на околното население, не се очекуваат значителни влијанија заради видот и природата на развојните проекти (лесна и загадувачка индустрија, комерцијални и деловни единици, здравствена установа), кои генерално гледано, не спаѓаат во групата на големи и директни загадувачи на животната средина и човековото здравје.

Се очекуваат незначителни директни влијанија врз здравјето на луѓето (бучава, вибрации, емисии во воздухот од возилата, прашина итн.) во фазата на градба и работа на објектите на предметната локација.

Извори на бучава во фазата на градба на објектите ќе претставуваат транспортните средства, опремата, механизацијата со кои ќе се спроведуваат градежните активности во предметниот опфат. Извори на бучава ќе бидат превозните средства за транспорт на вработените во и надвор од предметниот опфат како и самата опрема во објектите, но и превозните средства на посетителите на објектите.

Особено бучавата ќе биде зголемена во фазата на имплементација на планираните активности за инфраструктурно опремување во делот на планскиот опфат предвиден за нови сообраќајници.

Во прилог на заштитата на животната средина и човековото здравје одат и предвидените плански решенија за сообраќајната и комуналната инфраструктура преку обезбедување на појаси со зеленило и богато хортикултурно уредување на планскиот опфат и сообраќајниците, посебните канализациони мрежи за комунални, индустриски и атмосферски води. Потребно е итна подготовка и реализација на фекалната канализација која би ги заменила привремените септички јами за заштита на здравјето на луѓето.

Релевантниот елемент на СОЖС, целите како и оценката на влијанијата се дадени во следните табели.

Влијанието е оценето како директно, локално со среден интензитет.

10.3 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОЗДУХОТ

Со имплементација на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип не се очекуваат значителни негативни влијанија врз квалитетот на амбиентниот воздух пред се поради класата на намена која се планира на предметниот опфат како и компатибилните дејности (со намена Б-В2; Г-Г2; В-В2,В5.1; Д-Д1,Д2.1; Е-Е1.1,Е1.8), како и поради малиот обем и типот на активности кои се планираат.

Главните влијанија на развојните проекти врз квалитетот на воздухот во подрачјето се очекуваат за време на подготвителните активности при расчистување на теренот, градбата – изведба на земјени и бетонски работи за поставувањата на темелите и конструкциите на производните објекти, но и при секојдневното одвивање на сообраќајот на новите сообраќајници.

Се очекува појава на прашина како фугитивна емисија на најситните честички на земја, песок при изградба на новите пристапни патишта, дооформувањето на сообраќајниците.

Различните видови на возила, опрема и градежна механизација кои ќе се користат при изградба претставуваат мобилни извори на емисии на загадувачки материи од кои најкарактеристични се NOx, CO, PM10, сулфурни оксиди, олово, бензен и други ароматски јагленоводороди кои придонесуваат кон секундарно создавање на озон и сите претставуваат директен и индиректен ризик на човековото здравје и животната средина. Квалитетот на горивата во државата е во рамките на европските стандарди и се контролира во акредитирани лаборатории. Појавата на емисиите на согорувачките супстанции и негативното влијание е со краток интензитет, на локално ниво и преку дистрибуција на загадувачките супстанции делува на квалитетот на воздухот во подрачјето. Се очекува зголемена фреквенција на возила за дотур на градежни материјали, стока и транспорт на работна сила во и надвор од предметниот опфат како долготраен и кумулативен процес. Возилата ќе се обраќаат во поголем обем и поради новите сообраќајници кои се предвидени со планското решение што ќе биде потенцијален ризик од зголемени емисии на загадувачки материи од мобилни извори, а исто така и од возилата на посетителите на трговските објекти и здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања.

Специфичните значајни влијанија врз квалитетот на воздухот ќе се предвидат за секоја посебна активност/проект, која ќе се спроведува во рамките на планскиот опфат и секако ќе добијат и соодветен третман со мерки за намалување или елиминирање на истите. Треба да се предвидат превентивни мерки за намалување на емисиите, континуиран мониторинг и известување кон надлежните институции.

Ефикасното користење на горивата и енергијата како и изнаоѓање можности за користење на обновливите извори на енергија (фотоволтаични центри) мора да бидат императив во исполнувањето на целите на планот и идните проекти.

Влијанието врз квалитетот на воздухот се оценува како директно негативно, со низок интензитет и од локално значење.

10.4 ВЛИЈАНИЈА ВРЗ КВАЛИТЕТОТ НА ВОДИТЕ

Спроведувањето на целите на планското решение наметнува потреба од идентификување на изворите на емисии во површинските и подземните води и степен на приклученост на водоводниот и канализациониот систем и одведувањето на отпадните води.

Бидејќи главната намена на земјиштето е изградба на инфраструктура во полза на планиран комплекс со различни намени на објектите, можни извори на емисии на отпадни води се водите кои ќе се генерираат во комплексот.

Нарушување на квалитетот на површинските и подземните води може да биде резултат и од неправилното управување со отпадот, негово складирање во рамките на објектите или на несоодветни места, како и складирањето и ракувањето со хемикалии, горива, масла и др. Овие влијанија се појавуваат во фазата на имплементација на планот - изградба на објектите и за време на нивното работење, но тие се незначителни во однос на влијанието на отпадните води од секојдневната работа на објектите.

Во фаза на градба потребно е да се преземат мерки на добра градежна практика кои превентивно ќе влијаат на спречување на негативни влијанија на проектните активности врз водите.

Обемот и интензитетот на сите влијанија предизвикани од сите поединечни активности, детално треба да бидат објаснети при изработката на различните законски потребни документи (Студија за оцена на влијанијата врз животната средина или Елаборат за заштита на животната средина), Важен фактор е и ефикасното користење на водите, заштедите од губење на водата во производниот процес на што посебно треба да се обрне внимание.

Влијанијата врз површинските води од реализацијата на планското решение ќе бидат директни, негативни, повратни и со регионално значење.

10.5 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КЛИМАТСКИТЕ ПРОМЕНИ

Незначително ќе биде влијанието врз климатските промени, предизвикано пред се од користењето на фосилни горива и електрична енергија за електричните апарати и опрема.

Поради карактерот на планирани активности на планскиот опфат се очекува емисиите на стакленички гасови да се појавуваат континуирано, сигурно и истите ќе предизвикаат и кумулативен ефект врз климатските промени. Но бидејќи се работи за многу мал опфат не се очекуваат големи удели на емисиите на стакленички гасови во вкупната количина која се создава на национално ниво.

10.6 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПОЧВАТА

Имплементацијата на планот може да предизвика значајни негативни влијанија врз почвата во случај на несоодветно управување со отпадните води и генерираниот отпад. Исто така на квалитетот на почвата може да влијаат и издувните гасови од транспортните средства и возилата кои ќе се движат и по новопланираните сообраќајници, како и емисиите во воздух од планираните капацитети во планскиот опфат.

Влијанијата од емисиите од индустриските капацитети не се очекува да го нарушат квалитетот на почвата, бидејќи станува збор за изградба на капацитети за лесна индустрија, трговски и услужни дејности и здравствени услуги.

Активностите за изградба на дел од објектите, како што се: довод на електрична енергија, водоснабдување и одведување на отпадни води, во градежна фаза, може да ги нарушат геолошките карактеристики на почвата, како резултат на користење на тешка механизација и возила, транспортот и одлагање вишок на ископан материјал, одложување на градежниот отпад (шут) и др. При движење на возилата и тешката механизација може да дојде до збивање на почвата при што може да дојде до нарушување на природниот квалитет.

Во фазата на функционирање на објектите не се очекуваат влијанија врз квалитетот на почвата евентуално од неправилното управување и одлагање на отпадот, како и неправилното одведување и третирање на отпадните санитарни води. Особено од здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања каде покрај комуналниот отпад ќе се генерира и медицински отпад со кој е потребно да се постапува по строги критериуми на заштита и со примена на мерки од законодавството за отпад и подзаконските акти за медицински отпад.

Влијанијата врз почвите се очекува да бидат директни, умерено негативни, со среден интензитет и со локално значење.

10.7 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ ПРЕДЕЛОТ

Бидејќи локацијата на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип се наоѓа во населено место, локалното население ќе биде засегнато од перманентно изменет визуелен поглед на пределот кој ќе биде изменет по изградбата на објектите.

Краткотрајно нарушување на визуелниот лик на теренот ќе се појави за време на активностите кои ќе се преземаат на теренот во облик на расчистување на теренот и за време на изградба на објектот во облик на расчистување, копање на темели, доаѓање и присуството на транспортни возила, камиони и друга механизација потребна за транспорт на градежниот материјал.

Влијанијата нема да бидат значително негативни од причини што сите објекти нема да се градат истовремено, туку со одредена динамика и во зависност од заинтересираноста на инвеститорите. Со ваквиот развој на планското решение ќе се постигне граѓаните постепено да го прифаќаат новиот изглед на своето опкружување.

Изградбата на објектите се очекува да предизвика позитивни импулси и ефекти врз целото непосредно окружување од аспект на повисока организација, инфраструктурна опременост и уреденост на просторот и се разбира економски ефекти манифестирани преку привлекување на нова работна сила и вработување и во крајна мера обезбедување на комунален надоместок кој би се вратил во форма на инфраструктурна опременост на просторот.

Влијанијата врз пределот се очекува да бидат директни, негативни, со локално значење, а во однос на времетраењето е долгорочно и неповратно.

10.8 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ КУЛТУРНОТО НАСЛЕДСТВО

Негативни влијанија на културно наследство во предметниот опфат не се очекуваат имајќи ги во предвид главните заклучоци од Министерството за култура.

Согласно Мислењето од Министерството за култура - Управа за заштита на културно наследство се утврдува дека на предметниот опфат не е евидентирано заштитено добро ниту добра за кои основано се претпоставува дека претставуваат културно наследство. Затоа се даваат насоки доколку при реализација на планското решение се најде на археолошко наоѓалиште веднаш да се стопираат активностите и да се информира надлежната институција согласно член 65 од Законот за културно наследство (Сл. Весник на РМ бр. 20/04, 115/07, 18/11, 148/11, 23/13, 137/13, 164/13, 38/14, 44/14, 199/14, 104/15, 154/15, 192/15, 39/16, 11/18, 20/19).

Влијанието е оценето како неутрално во Табела 15.

10.9 ВЛИЈАНИЕ ВРЗ БИОДИВЕРЗИТЕТОТ (ФЛОРА И ФАУНА)

На локацијата на планскиот опфат до сега не е идентификувано постоење на карактеристични видови од флора и фауна, ендемични, загрозени или реликтни видови, ниту пак карактеристични живеалишта. Но сепак треба да се има во предвид дека се работи за многу мал опфат, градежните работи би се завршиле за кратко време поради обемот и карактерот на истите и не се очекуваат значајни негативни влијанија врз биодиверзитетот.

Влијанијата врз биодиверзитетот се проценети како неутрални во Табела 13.

11. МЕРКИ ЗА ЗАШТИТА, НАМАЛУВАЊЕ И УБЛАЖУВАЊЕ НА НЕГАТИВНИТЕ ВЛИЈАНИЈА НА ПЛАНСКИОТ ДОКУМЕНТ

Негативните влијанија на целите на планскиот документ врз елементите на Стратедиска оцена на животна средина ќе бидат спречени, елиминирани или ублажени доколку се применат следните чекори:

- a) спроведување на мерките дадени во планската документација за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип (Поглавје 8 Мерки за заштита) од страна на планерите од Друштво за урбанизам, проектирање и инженеринг Урбан - Проект ДООЕЛ - Прилеп во октомври 2025 година.
- b) спроведување на мерките дадени во Табела 14 како дел на Извештајот за Стратедиска оцена на животната средина

Мерките предложени од планерите се општи и повеќе се фокусирани на почитувањето на законските норми од областа на изградба на идните објекти и генералните барања за заштита на животната средина, што се разбира е неминовно и правно обврзувачко.

Законската регулатива што ги определува правата и должностите на правните и физичките лица при вршење на различни дејности кои влијаат врз животната средина е правно обврзувачка, но не треба да претставува единствен механизам за заштита и успешно управување со животната средина.

Некои од важните елементи како користењето на обновливи извори како алтернатива на сегашните конвенционални не се ниту спомнати. Во планската документација е прикажана Листа на законска регулатива од областа на животната средина и поединечните секторски закони, но Листата е нецелосна, не ажурирана.

Од страна на планерите доволно систематски е даден преглед на мерки за заштита од пожар, мерки за заштита од воени разурнувања и заштита од природни непогоди и затоа експертот за СОЖС нема предлог за дополнителни мерки на овие теми.

Од страна на експертот за СОЖС предложени се мерки прикажани во Табела 14 во однос на елементот на СОЖС и соодветните цели кои треба да се постигнат.

Предлог мерките главно се фокусирани на идентификација на теми кои треба да се земат во предвид при подготовка на други документи кои следуваат по усвојувањето на ДУП и започнување на фазата на проектирање на градбите. Во зависност од типот на објекти кои ќе бидат изградени, нивниот капацитет, а со цел да се оцени влијанието врз животната средина и социјалните аспекти од нивното функционирање потребно е да се изработат следните документи: Студија за оцена на влијание на развојниот проект врз животната средина, или Елаборат за заштита на животната средина, Барање за Дозвола за интегрирана контрола и заштита од загадување – ИЕД Б апликација за да се добие ИЕДЗ Б дозвола. Предложените мерки би требало да се вклучат во обемот на овие документи и надлежните органи да посветат посебно внимание на нивно планирање и практично спроведување после започнувањето со работа на објектите.

Со воведување на предложените мерки се очекува компатибилност и усогласеност на планскиот документ со стратешките плански документи усвоени на локално, регионално, национално и глобално ниво.

Табела 14 Предлог мерки за спречување, намалување или ублажување на значајните негативни ефекти од Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип

Елемент на СОЖС	Цели на СОЖС	Предлог Мерки за спречување, намалување или ублажување на значајните негативни ефекти од реализацијата на планскиот документ
Вода	Регулирање на водоснабдувањето преку изградба на водоводна мрежа	Доследно исполнување на националната законска регулатива во поглед на основните хидротехнички услови при изработка на идејните и основните проекти за изведување на водоводна инфраструктура. Директна комуникација со Комуналното претпријатие “Исар” при изведување на инфраструктурата за водоснабдување на објектите кои се планираат да бидат изградени на локацијата. За здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања по поставувањето на водоводната мрежа во оперативна фаза е потребно: обезбедување водата да ги исполнува локалните (Законот за здравствена заштита и подзаконски акти) и меѓународните стандарди (на пр., СЗО), редовно тестирање (микробиолошко тестирање (за Legionella, Pseudomonas aeruginosa, вкупен број на бактерии) и хемиско тестирање (за тешки метали, хлор, тврдост, рН, итн.). одржување на соодветна дезинфекција на резидуален хлор или УВ зрачење на клучните точки, обезбедување на резервно водоснабдување, подготовка на План за одговори во итни ситуации со дефинирани протоколи за постапување при прекин на вода или нејзина контаминација, како и обука на персоналот за алтернативни протоколи за користење на водата. Да се врши редовно одржување на безбедноста на водата преку контролни мерки и протоколи за следење, постапки за одговор на инциденти и водење на детални евиденции за тестирање, спроведување на корективни мерки.
	Ефикасно користење на водата во објектот	Вградување на современи решенија за ефикасно користење на водата во новите објекти кои се планира да бидат изградени, при нивно функционирање (изведување на мали интервенции во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања, активностите во капацитетите од лесна и загадувачка индустрија и сл.). Директна комуникација со Комуналното претпријатие “Исар” за воведување на мерки за ефикасно користење на водата и намалување на загубите. Доследно исполнување на националната законска регулатива во поглед на црпење, користење на водата, најновите технички достигнувања (најдобри достапни техники - ВАТ) за ефикасно користење на водата. Во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања особено важен сегмент е ефикасното користење на вода кое треба да се обезбеди преку: ▪ Инсталирање на славини управувани со сензори со претходно поставени ограничувања на протокот и времето, обезбедувајќи и хигиена и заштеда на енергија. ▪ Намалување на водата што се користи за плакнење (на $\leq 4,8$ литри по плакнење)) ▪ За стерилизатори и автоклави да се користат модели со функции за заштеда на вода (на пр., рецикулација на пареа) ▪ Кај Системи за ладење со затворен циклус: инсталирање на системи за рецикулација, за обновување на кондензатот да се собира кондензатот од климатизацијата и негово користење за активности на пр., наводнување, чистење).др., редовно одржување - проверка за протекување и оптимизирање на перформансите на ладилникот за да се намалат потребите од вода за надополнување. ▪ За перење и чистење да се користат машини за перење со висока ефикасност, модели со ниска потрошувачка на вода и висок центрифугирање кои ги намалуваат циклусите на плакнење,

Елемент на СОЖС	Цели на СОЖС	Предлог Мерки за спречување, намалување или ублажување на значајните негативни ефекти од реализацијата на планскиот документ
		- Правилно дозирање на хемикалии: Спречување на прекумерно плакнење поради прекумерна употреба на средства за чистење - Едукација на медицинскиот персонал за ефикасно користење на водата и пријавување на протекувања. - Употреба на под броила и автоматизирани системи за следење на потрошувачката и откривање на недоследности. - Спроведување на редовни проценки за потрошувачката низ одделите во установата за да се идентификуваат делови со голема побарувачка на вода. Ефикасноста на водата во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања никогаш не смее да ја загрози контролата на инфекциите или безбедноста на пациентите. Секоја мерка која ќе се примени треба да биде во согласност со стандардите за здравствена хигиена (на пр., СЗО, или националните здравствени упатства). Во документите за оценка на влијанието на проектот посебно (Студија за влијание на проектот врз животната средина/Елаборат за заштита на животната средина/А ИЕД) да се бара техничко решение за ефикасно користење на водата, воведување на мерки за нејзино повторно искористување и штедење.
	Регулирање на одведувањето на отпадни води од објектот	Доследно исполнување на националната законска регулатива во поглед на одведување на урбаните отпадни води и индустриските отпадни при изработка на идејните и основните проекти за изведување на мрежа за одведување на отпадни води. Директна комуникација со Комуналното претпријатие “Исар”. Избор на септичка јама со капацитет кој ќе одговара на потребите на објектите за лесна и незагадувачка индустрија, трговски и услужни дејности, здравствена заштита, нивно привремено користење, се до изградба на фекална канализација. Редовно чистење на септичките јами, контрола на исполнетост. Итна подготовка на техничка документација, обезбедување на финансиски средства за реализација и поставување на инфраструктура за фекална канализација на предметната локација и приклучок на постојна фекална канализација во непосредна близина.
Воздух	Намалување на потрошувачката на фосилни горива	Спроведување на законските барања во поглед на постепено намалување на потрошувачката на фосилни горива и замена на фосилните со обновливи извори на енергија.
Бучава	Зголемена бучава на предметната локација	Одржување на нивото на бучава во границите одредени согласно зоната во која спаѓа подрачјето, имајќи го во предвид и фактот за сообраќајот кој се одвива на фреквентниот бул Гоце Делчев веднаш до локацијата, но и зголемениот прилив на возила со кои ќе доаѓаат посетителите на здравствената установа и трговските објекти. На ниво на проект да се бара следното: Градежните постапки да се планираат соодветно за да се редуцира времето на користење на опрема која создава најинтензивна бучава. Да се бара користење на опрема со придушувачи на звук, да се забрани користење на опрема која создава бучава над максимална. дозволената вредност при работа на отворено и да се земе во предвид дека во предметниот опфат ќе има здравствена установа во која ќе влегуваат, престојуваат лица со нарушена здравствена состојба. Да се обезбеди минимален број на паркинг места потребни согласно намената на секој од објектите на предметната локација и да се промовира јавниот превоз до предметниот опфат (обезбедување на автобуска постројка за јавен превоз).

Елемент на СОЖС	Цели на СОЖС	Предлог Мерки за спречување, намалување или ублажување на значајните негативни ефекти од реализацијата на планскиот документ
Почва	Урбанизирање на предметната локација / Зголемување на употребната вредност на градежното земјиште	Доследно спроведување на насоките од Услови за планирање на просторот за изградба на објекти за лесна и незагадувачка индустрија, трговски и услужни дејности, здравствена заштита, како и следење на законската регулатива за просторно и урбанистичко планирање на просторот притоа земајќи ја во предвид заштитата на животната средина. Вклучување на сите мерки за заштита на животната средина уште во фазата на проектирање на сите објекти заради превенција од дополнителни влијанија кои би довеле до нарушување на квалитетот на животната средина на предметната локација. Важно е при градба изведувачите да внимаваат на истекувања на масла и масти при движење на опремата, правилно постапување со запалливи материјали на терен (нивно складирање со поставување на танквана која би ја собрала истурената течност), користење на прибор за собирање на истечени материјали на почвата и сл. Потребно е внимавање при управување со отпадот од градежните активности – селектирање на отпадот, предавање на овластени постапувачи, безбедно привремено одлагање и др. Мерки согласно законските прописи за управување со отпадот. <i>Препорачуваме овие мерки да преставуваат основа на понатамошно елаборирање на дополнителни мерки за заштита во Студијата/Елаборатот за заштита на животната средина при изработка на Основниот проект.</i>
	Ефикасно управување со различните типови на отпад кои се создаваат во ново изградените објекти	Доследно исполнување на националната законска регулатива во поглед на управувањето со различните фракции на отпад кој ќе се создава во објектите на локацијата. Следење на барањата на ЕУ политиката за загадување на почвите (Стратегија на ЕУ за почви и Директива за загадување на почвите). <i>Во Студиите/Елаборатите за животна средина за секоја од планираните дејности посебно да се претстави Програма за управување со отпадот кој ќе се генерира во објектот/тите, која ќе ги содржи начелата на управување со отпадот (минимизирање на генерирање на отпадот, селекција на место на создавање, рециклирање - договор со фирми кои рециклираат отпад, финално отстранување на неопасниот отпад и комуналниот одвоен од опасниот одложен на депонија.</i>
Отпад	Правилно и безбедно управување/складирање на медицинскиот отпад кој се создава во здравствената установа	Доследно исполнување на националната законска регулатива во поглед на управувањето со медицински отпад кој ќе се создава во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања. Следење на барањата на ЕУ политиката за загадување на почвите (Стратегија на ЕУ за почви и Директива за загадување на почвите). Здравствената установа е потребно да склучи Договори со лиценцирани компании/постапувачи со медицински отпад, да врши примена на строгите барања за селектирање и привремено складирање на медицинскиот отпад во простории соодветни за таа намена, да спроведе обука на вработените за постапување со медицинскиот отпад, примена на мерки за минимизирање на создавањето на отпад. Подетални мерки кои треба да се применат во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања се следни: • Селекција на изворот на создавање на отпадот: да се постават садови за селектиран отпад со кодирани бои според правилата за управување со биомедицински отпад (на пр., жолта за заразни, црвена за пластика, бела за остри предмети, сина за стакло/метали). • Безбедно собирање и транспорт од страна на лиценцирани компании: користење на контејнери отпорни на протекување и ракување со лична заштитна опрема. • Водење евиденција – да се води регистар за следење на сите типови на отпад во согласност со законските барања. • Да се спроведуваат зелени набавки при што предност да имаат биоразградливи, повеќекратно употребливи и рециклирачки материјали

Елемент на СОЖС	Цели на СОЖС	Предлог Мерки за спречување, намалување или ублажување на значајните негативни ефекти од реализацијата на планскиот документ
		<u>Отпад од остри предмети</u> (Шприцеви за инјектирање, игли, скалпели и хируршки инструменти). - Веднаш отстранување на отпадот од остри предмети во садови за остри предмети отпорни на прободување и неовластено отворање. - Дезинфекција на лице место – употреба на отстранувачи на игли или автоклавирање. - Финално отстранување – капсулирање на иглите пред транспортирање во овластени компании за третман. <u>Фармацевтски и хемиски отпад од дијагностички единици, лаборатории.</u> - Селекција - одделување на лекови со поминат рок, неискористени или контаминирани лекови од останатиот отпад. - Враќање на лековите со поминат рок кај добавувачите. - Ракување со хемиски отпад – складирање на хемискиот отпад во контејнери кои се соодветно обележани и отпорни на корозија; неутрализирање на киселините/базите пред отстранување. - Безбедно отстранување на фармацевтскиот отпад преку овластени постапувачи со опасен отпад кои имаат Лиценци за постапување со ваков тип на отпад. Секој вид отпад во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања мора да се ракува според неговото ниво на ризик - обезбедувајќи безбедност на пациентите, заштитувајќи ги здравствените работници и минимизирајќи го влијанието врз животната средина.
Население	Подобрен квалитет на живот	Изградбата на здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања ќе обезбеди подобрување на здравствената состојба на локалното население и населението од поширокиот источен регион, намалување на кардиоваскуларните заболувања, како и намалување на смртноста предизвикана како последица од кардиоваскуларно болести.
Климатски фактори	Намалување на емисии на стакленички гасови	На проектно ниво да се постават услови во поглед на удел на енергетски ефикасни градежни материјали (материјали за изградба-под, сидови, прозорци и врати, кров, изолациони материјали, ефикасни системи за греење и ладење и друго, за сите објектите на локацијата - за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности, здравствена заштита. Користење на паметни системи за управување со згради (BMS) за оптимизирано користење на енергијата. Вклучување на енергетски ефикасен систем за греење, вентилација и климатизација, осветлување (LED) и медицинска опрема Озеленување на кровните површини на објектите и просторот околу објектите. Да се обезбеди автобуска станица за користење на јавен превоз до локацијата.
	Зголемување на удел на обновливи извори на енергија	На проектно ниво да се испитаат можности за максимално искористување на обновливи извори на енергија (сончева, геотермална на пр.) со поставување на соларни панели на објектот. Користење на енергетско ефикасни (изолациони) градежни материјали и столарија во објектите.

12. АЛТЕРНАТИВИ

Како составен дел на Стратедиската оцена на влијанието на планскиот документ врз животната средина потребно е да се разгледаат алтернативите во поглед на неколку карактеристики на планскиот документ, но во најрана можна фаза:

- локацијата на предметниот опфат,
- при избор на најдобро решение за намена на земјиштето,
- аспект на економската оправданост и интерес од инвеститори или сопственици да вложат во урбанизација во просторот,
- финансиската можност и интерес од страна на инвеститорите,
- заштитата на животната средина и одржливоста на планскиот документ.

При донесување на Деталниот Урбанистички план за предметната локација од страна на Советот на Општина Штип беа разгледувани првите четири критериуми, како и интересот од страна на приватните инвеститори и сопствениците на дел од парцелите, класите на земјиштето и усогласеноста со постоечкиот Просторен план, но и позитивни аспекти од урбанизација на просторот и евидентна е придобивката за Општина Штип од унапредување на економски развој на таа локација.

Во планскиот документ не се содржани алтернативи во поглед на избор на локација додека алтернативи за избор на технологија имајќи ја во предвид класата на намена ќе биде разгледувана во фаза на подготовка на проектна документација.

Во оваа фаза можно е да се разгледаат само неколку варијанти во поглед на исполнување на целите на Стратедиска оцена на животната средина преку предлог мерките за заштита, намалување или ублажување на значајните негативни влијанија од реализација на целите на планскиот документ.

Затоа се предложени неколку алтернативи на понудените решенија во поглед на:

- ❖ При избор на градежни материјали, хемикалии, сировини, секогаш да се гледаат карактеристиките на материјалите во поглед на нивниот животен циклус, потекло на сировините, дали материјалите содржат неразградливи органски супстанции – POPs хемикалии и др.) нивниот еколошки отисок (колку енергија е потрошено за нивно производство) и да се одберат еколошки/социјално материјали;
- ❖ Користење на автоматизација и дигитализација во процесите на управување во компаниите и здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања, најнови дигитални софтверски решенија, опрема и механизација /возила со високи стандарди на емисии во воздухот;
- ❖ Користење на обновливи енергетски извори (сонце, води),
- ❖ Примена на одржливи технички решенија со намалена потрошувачка на вода, сировини и енергија (најдобри достапни техники за соодветниот произведен сектор – лесна и загадувачка индустрија), автоматизирани процеси;
- ❖ Проектирање на мали пречистителни станици за прелистување на урбани отпадни води и/или индустриски отпадни води од објектите планирани во планскиот опфат;
- ❖ Проектирање и изградба на енергетски ефикасни објекти и користење на еколошки прифатливи извори за греење и ладење на објектите, со што би се

зашттила животната средина, но и сопствениците би имале финансиска придобивка преку заштедата на енергија;

- ❖ Безбедно управување со сите видови на отпад согласно стратешките национални документи почитувајќи ги начелата на минимизирање на создавањето на отпад, примарна селекција на корисните фракции (тие кои можат да се рециклираат – стакло, пластика, хартија, конзерви и др.), селекција на опасниот отпад кој треба со посебно внимание да се управува – означува, пакува и финално отстранува), биоразградливиот и финално безбедно отстранување на остатокот,
- ❖ Безбедно управување со медицинскиот отпад согласно националното законодавство за овој тип на отпад, спроведувајќи ги строгите начела во зависност од неговите карактеристики (инфективен, медикаменти, остри предмети, хемикалии и др.) примарна селекција и привремено складирање и предавање на лиценцирани компании за идно постапување со медицински отпад,
- ❖ Примена на добра градежна практика во поглед на управувањето со отпадот и хемикалиите и другите сировини кои се наоѓаат на градилиштето, безбедноста на работниците, учесниците во сообраќајот на Булеварот Гоце Делчев и во рамки на предметниот опфат, безбедноста на околното население и заштита од истекувања, емисии во воздухот и бучава и вибрации над максимално дозволените за тоа подрачје и други наведени во предлог мерките во Табела 14.

13. ПЛАН ЗА МОНИТОРИНГ

Во рамките на развој на планскиот документ и Стратедиската оцена на животната средина кои како процеси треба да одат паралелно за да може и ефектите да бидат најголеми, потребно е да се постават индикатори на СОЖС за да можат да се следат значајните ефекти (позитивни и негативни) од реализирањето на целите на планскиот документ и навреме да се преземат соодветни мерки.

Континуираното следење на индикаторите на СОЖС дава можност за систематско набљудување, испитување и оценување на ефикасноста од воведените мерки за заштита, намалување или ублажување на негативните ефекти од планскиот документ.

За таа цел се подготвува План за мониторинг кој сумарно ги воспоставува релациите меѓу елементите на СОЖС од предметниот опфат, предложените индикатори и одговорните за нивно следење, анализирање и по потреба интервенција. Планот за мониторинг ќе помогне на Општината Штип во преглед на состојбите во планскиот опфат, статусот на имплементација на предвидените мерки и ќе овозможи ефикасно понатамошно планирање на просторот и обезбедување на одржлив развој на општината.

Планот за мониторинг овозможува исто така воспоставување на интерактивна врска помеѓу сите вклучени страни во процесот на планирање на просторот и заштитата на животната средина и претставува основа за надлежните институции, да го контролираат процесот на спроведување на законската регулатива и да донесуваат правилни одлуки.

При идентификацијата на целите на СОЖС прикажани на Табела 12 неминовно беше дефинирање на соодветните индикатори на СОЖС кои треба континуирано да се следат од надлежните стручни институции на национално, локално или регионално ниво и сопствениците на индустриските капацитети кои се планираат на предметниот опфат.

Потребно е максимално да се користат веќе воспоставените индикатори за животна средина од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање и Државниот Завод за статистика на Република Македонија, индикаторите на милениумските развојни цели, посебно МРЦ-7 за одржливост на животната средина, индикаторите за одржлив развој (за жал се уште не се дефинирани), индикатори кои РМ ги користи за реферирање спрема ЕУ агенциите за животна средина и енергија и други секторски индикатори (транспорт, земјоделие, шумарство, здравство и др.).

Во Табела 15 е претставен Планот за мониторинг на СОЖС за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип со дефинирани одговорни институции за следење на индикаторите на СОЖС.

Министерството за транспорт и врски е целосно одговорно за следење на спроведувањето на Планот за мониторинг, анализа на вредностите на индикаторите и трендот на намалување, зголемување на истите и споредба со националните или други релевантни.

Табела 15 План за мониторинг на Стратедиска оцена на животната средина за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип

Елемент на СОЖС за ДУП за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип	Индикатори на СОЖС	Одговорни за мониторинг	Фреквенција на мониторинг
Вода	Изработени идејни и основни проекти за водоводна мрежа	ЈП “Исар” / Општина Штип	Месечно ниво
	Должина на изградена канализациона мрежа	ЈП “Исар” / Општина Штип/МЖСПП	Месечно ниво
	Ефикасно користење на водата во комплексот	Операторот на објектите/МЖСПП	Годишно ниво
Воздух	Тренд на намалување на потрошувачката на фосилни горива	Операторите на објектите на локацијата Министерство за економија/ Општина Штип/Завод за статистика	Годишно ниво/Биланс на енергија
Отпад	Ефикасно управување со различните типови на отпад кои се создаваат во објектите на локацијата Количество/волумен на отпад кој се носи на депонија	Оператори на објектите на локацијата /Општински инспектор ЈП “Исар” / Општина Штип	Дневно/Спрема инспекциски план
	Ефикасно управување со медицинскиот отпад кој се создава во здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања	Оператор на здравствена установа на локацијата	Месечно ниво
Почва	Процент на изграденост на ниво на планскиот опфат (% на зголемување на изградена површина во однос на постоечката) / Коефициент на искористеност	Инвеститор/Градежен инспектор/Општина Штип	Годишно ниво
Население	Намалена миграција, подобрена социо – економска состојба на населението, подобрена здравствена состојба и подобрен квалитет на живот	Завод за статистика/ /Завод за здравствена заштита/Здравствен дом Штип/ Општина Штип	Годишно ниво
Климатски фактори	Тренд на намалување на годишни емисии на стакленички гасови	Оператор/Општина Штип/ Завод за статистика	Годишно ниво
	% на удел на обновливите извори во вкупната потрошувачка на енергија	Операторот/Општина Штип/Министерство за економија/Завод за статистика /МЖСПП	Годишно ниво

14. НЕТЕХНИЧКО РЕЗИМЕ

По иницијатива на компанијата Друштво за трговија и услуги КАРДИОАРТ ИНВЕСТМЕНТ ДООЕЛ ШТИП започната е постапка за изготвување на Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Инвеститорот пристапи кон изработка на ДУП врз основа на одобрена Планска Програма од Општина Штип. Површината на планскиот опфат до сега е опфатена со ГУП на град Штип (2019- 2029 година) донесен со Одлука на Совет на град Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 год. За предметниот плански опфат издаден е Извод од ГУП за град Штип (2019-2024 година) со бр. 18-8184/2 од 27.12.2024 година донесен со Одлука на Совет на Општина Штип со бр. 08-7987/1 од 31.12.2022 година за изработка на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип.

Простор во поголем дел е неизграден во претходниот период и е со низок степен на урбанизираност и изграденост, односно реализиран е само еден објект со намена лесна индустрија. Останатиот простор со новиот ГУП треба да се дополни со нови намени кои ќе овозможат просторен развој согласно новите потреби на овој дел од градот. Поаѓајќи од ваквите состојби основна цел на оваа урбанистичка документација за овој блок претставува основа за утврдување на подеталните услови за користење на просторот и изградба на плански содржини, кои би биле во функција на подобрување на условите за живеење, работа и престој на жителите од тој блок на градот, односно ставање на соодветни услови за брза урбанизација на просторот, негово рационално користење и обезбедување на мерки и активности за заштита и унапредување на животната средина и природата. Сето ова ќе допринесе кон плански развој во рамки на просторот и постигнување на поинтензивен и побрз стопански развој на локално ниво.

Согласно законската регулатива од областа на животната средина при подготовка на краткорочни, среднорочни и долгорочни плански документи на национално и локално ниво за развој на општините во сите аспекти (урбан развој, земјоделие, индустрија, развој на мали и средни претпријатија, туризам, транспорт и др.) потребно е спроведување на постапка за Стратегиска оцена на влијание на планскиот документ кој се подготвува (план, програма или стратегија) врз животната средина.

Постапката е правно обврзувачка во согласност со националното законодавство (Глава Х од Закон за животна средина – Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 176/21, 216/21, 89/22, 171/22, 3/25, 124/25 и подзаконските акти) и со нејзино навремено спроведување се обезбедува идентификување на сите можни негативни и позитивни влијанија на планот, програмата или стратегијата врз животната средина, се дефинираат алтернативи и можни мерки за ублажување, намалување или одбегнување на негативните влијанија врз сите елементи на животната средина.

Како дел од постапката за спроведување на стратедиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина беа подготвени Одлука (дадено во Поглавје 14.3) и Формулар за спроведување на стратедиска оцена за Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип, кои на 29.09.2025 со дополна на 03.10.205 година беа испратени до МЖСПП на одобрување.

Министерството за животна средина, Сектор за просторно планирање по однос на доставените Одлука и Формулар за неспроведување на стратедиска оцена на влијание врз животната средина, на 16.10.2025 година подготви Решение (Арх. Бр. 15-4041/3) со кое ја

задолжува Општина Штип за предметниот Детален Урбанистички план да спроведе постапка за стратедиска оцена на влијанието врз животната средина имајќи ја во предвид големата површина на планскиот опфат.

Планскиот документ кој е предмет на анализа и за кој се однесува Извештајот за Стратедиска оцена на животната средина е Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип.

Планскиот опфат се наоѓа на територијата на Општина Штип, поточно северозападниот градежен реон од градот Штип во КО Штип 1 и зафаќа површина од 5,13 ха.

Се очекува со реализацијата на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип да се создадат услови за инвестирање во деловни, индустриски и јавни објекти со формирање на современа урбанистичка целина.

Површината за планскиот опфат изнесува 5,13 ха, границата на планскиот опфат е дефинирана со следните сообраќајници: на исток се движи по границата на КП 1313/9, по границата на КП 1315/1, и по границата на КП 1277/1, на запад по осовина на новопроектирана магистрала ул. 1; на север по осовина на градска магистрала ул. Гоце Делчев, на југ ја сече КП 1396/1, ја сече КП 1395/2, ја сече КП 1278 и ја сече КП 1394/1.

Предметната локација предвидена за реализација на проектните активности е опфатена со Генералниот урбанистички план (ГУП) на град Штип од 2024 година. Локалитетот е урбанизиран но не е целосно оформен. Во планскиот опфат доминира неизградено земјиште, со 94,33%.

Во планскиот опфат предвидени се 13 градежни парцели и планираните намени на земјиштето се следниве: Б – Деловни и комерцијални намени, В – Јавни институции, Г2 – Лесна преработувачка и помалку загадувачка индустрија, Д – Зеленило, спорт рекреација и меморијални простори, Е – Инфраструктура.

Процентуалната застапеност на секоја од класите поединечно во рамки на планскиот опфат на ДУП-от е дадена во табелата подолу.

Класа на намена	% застапеност
Б2 – Големи единици за трговија	34,17 %
Е1.1 – Примарна и секундарна улична мрежа	28,40 %
Г2 – лесна, преработувачка и помалку загадувачка индустрија	24,19 %
Д1 – Парковско и пејзажно зеленило	5,32 %
В2 – здравствена и социјална заштита	3,38 %
В5.1 - Цркви	2,50 %
Д2.1 – Линиско сообраќајно зеленило	1,71 %
Е1.8 – Трансформаторски станици и под станици	0,33 %

Заради идентификување на целите на заштита на животната средина во рамките на Стратедиската оцена (СОЖС цели) на планскиот документ, се пристапи кон разгледување на карактеристиките на пределот каде што се наоѓа планскиот опфат на Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип и се идентификуваа состојбите со животната средина од расположливи документи земајќи го во предвид Локалниот План за заштита на животната средина за Општина Штип (ЛЕАП) каде се евидентирани клучните проблеми и предложени се мерки во облик на Акционен план за нивно надминување.

Сегашните клучни еколошки проблеми во Општина Штип се однесуваат на: селектирање, собирање и депонирање на цврст отпад, загадување на површински води, загадување на воздухот, загадување на почвите од прекумерна употреба на хемиски средства.

Беа издвоени релевантните елементи за предметниот опфат и тие се елементи за Стратедиската оцена на влијание на планот. Меѓусебната компатибилност на целите на планскиот документ се идентификувани користејќи Матрица на компатибилност како алатка при Стратедиска оцена на влијание на планскиот документ врз животната средина. Целите на планскиот документ се меѓусебно компатибилни.

Се гледа големата усогласеност меѓу целите на предметниот Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип со стратешките плански документи, можноста за максимална искористеност на неизградената површина согласно законските обврски за градење на објекти од лесна и загадувачка индустрија, комерцијални и услужни дејности, здравствени услуги и црковен објект.

Постои усогласеност меѓу целите предметниот план во можноста за поголема површина за градба и коефициент на искористеност, како и оформување на површини за градба на објекти за здравствена и социјална заштита, лесна и загадувачка индустрија, големи единици за трговија кои ќе овозможат развој на подрачјето и севкупно на Општина Штип. Се очекува позитивен кумулативен ефект од реализацијата на овие компатибилни цели врз зголемување на стапката на вработеност, животниот стандард, развој на општините во источниот регион и намалена стапка на миграција.

Секако целите за економски развој изразени преку изградбата на планираните објекти е во конфликт со заштитата на животната средина и негативното влијание врз различните елементи на животната би било средна јачина и само на локално ниво. Токму поради оваа некомпатибилност во планот се предлагаат и мерки за заштита на медиумите од загадување, бучава, различни непогоди и можни хаварији. Како составен дел од Извештајот за стратедиска оцена ќе бидат презентирани дополнителни мерки за избегнување, намалување или ублажување на негативните влијанија на реализацијата на целите на планот врз животната средина.

Генерални цели на заштита на животната средина на предметниот опфат се:

- ❖ Обезбедување на превентивни мерки во заштитата на водите, квалитетот на воздухот и почвата од емисиите на загадувачки материји при градба на планираните објекти за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности и здравствена заштита;
- ❖ Ефикасно користење на природните ресурси и обновливите извори на енергија при изградба и секојдневно функционирање на планираните објекти за лесна и загадувачка индустрија, трговски и услужни дејности и здравствена заштита;
- ❖ Минимизирање на создавањето на отпадот од ново изградените објекти на локалитетот, селектирање на местото на создавање, преземање на фракциите кои можат да се рециклираат и безбедно финално отстранување на остатокот од комунален отпад;
- ❖ Примена на најстроги барања од националното законодавство за постапување со медицинскиот отпад кој ќе се создава од здравствената установа;
- ❖ Поголемо учество на обновливите извори на енергија во вкупната потрошувачка на гориво во откупниот центар
- ❖ Зголемување на зеленилото преку воспоставување на зелен појас на границите на планскиот опфат.

Специфичните цели на Стратедиската оцена на животната средина (Цели на СОЖС) се идентификувани врз основа на анализа на проблемите со животната средина во планскиот опфат и околината (Општина Штип и пошироко) и идентификација на најосетливите елементи

на животната средина врз кои и сега се чувствува најголем притисок и кои би биле најпогодени од реализацијата на планскиот документ. Подготвени се и индикатори на СОЖС преку кои ќе се следи напредокот на примена на мерките за заштита, спречување и ублажување на значајните негативни влијанијата од реализацијата на целите на планскиот документ.

Негативните влијанија на целите на планскиот документ врз елементите на Стратедиска оцена на животна средина ќе бидат спречени, елиминирани или ублажени доколку се применат следните чекори:

- а) спроведување на мерките дадени во планската документација за Деталниот Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип (Поглавје 8 Мерки за заштита) од страна на планерите од Друштво за урбанизам, проектирање и инженеринг Урбан - Проект ДООЕЛ - Прилеп во октомври 2025 година.
- б) спроведување на мерките како дел на Извештајот за Стратедиска оцена на животната средина

Од страна на планерите доволно систематски е даден преглед на мерки за заштита од пожар, мерки за заштита од воени разурнувања и заштита од природни непогоди и затоа експертот за СОЖС нема предлог за дополнителни мерки на овие теми.

Од страна на експертот за СОЖС предложени се мерки прикажани во Табела 14 во однос на елементот на СОЖС и соодветните цели кои треба да се постигнат.

Предлог мерките главно се фокусирани на идентификација на теми кои треба да се земат во предвид при подготовка на други документи кои следуваат по усвојувањето на ДУП и започнување на фазата на проектирање на градбите. Следни документи /студии кои би требало да се подготват за проектот се Студија за оцена на влијание на развојниот проект врз животната средина, или Елаборат за заштита на животната средина, Дозвола за интегрирана контрола и заштита од загадување – ИСКЗ Б апликација за да се добие ИСКЗ Б дозвола. Предложените мерки би требало да се вклучат во обемот на овие документи и надлежните органи да посветат посебно внимание на нивно планирање и практично спроведување после започнувањето со работа на објектите.

Предложени се неколку алтернативи на понудените плански решенија во поглед на:

Во оваа фаза можно е да се разгледаат само неколку варијанти во поглед на исполнување на целите на Стратедиска оцена на животната средина преку предлог мерките за заштита, намалување или ублажување на значајните негативни влијанија од реализација на целите на планскиот документ.

Затоа се предложени неколку алтернативи на понудените решенија во поглед на:

- ❖ При избор на градежни материјали, хемикалии, суровини, секогаш да се гледаат карактеристиките на материјалите во поглед на нивниот животен циклус, потекло на суровините, дали материјалите содржат неразградливи органски супстанции – POPs хемикалии и др.) нивниот еколошки отисок (колку енергија е потрошено за нивно производство) и да се одберат еколошки/социјално материјали;
- ❖ Користење на автоматизација и дигитализација во процесите на управување во компаниите и здравствената установа за кардиоваскуларни заболувања, најнови дигитални софтверски решенија, опрема и механизација /возила со високи стандарди на емисии во воздухот;
- ❖ Користење на обновливи енергетски извори (сонце, води),

- ❖ Примена на одржливи технички решенија со намалена потрошувачка на вода, сировини и енергија (најдобри достапни техники за соодветниот производен сектор – лесна и незагадувачка индустрија), автоматизирани процеси;
- ❖ Проектирање на мали пречистителни станици за прелистување на урбани отпадни води и/или индустриски отпадни води од објектите планирани во планскиот опфат;
- ❖ Проектирање и изградба на енергетски ефикасни објекти и користење на еколошки прифатливи извори за греење и ладење на објектите, со што би се заштитила животната средина, но и сопствениците би имале финансиска придобивка преку заштедата на енергија;
- ❖ Безбедно управување со сите видови на отпад согласно стратешките национални документи почитувајќи ги начелата на минимизирање на создавањето на отпад, примарна селекција на корисните фракции (тие кои можат да се рециклираат – стакло, пластика, хартија, конзерви и др.), селекција на опасниот отпад кој треба со посебно внимание да се управува – означува, пакува и финално отстранува), биоразградливиот и финално безбедно отстранување на остатокот,
- ❖ Безбедно управување со медицинскиот отпад согласно националното законодавство за овој тип на отпад, спроведувајќи ги строгите начела во зависност од неговите карактеристики (инфективен, медикаменти, остри предмети, хемикалии и др.) примарна селекција и привремено складирање и предавање на лиценцирани компании за идно постапување со медицински отпад,
- ❖ Примена на добра градежна практика во поглед на управувањето со отпадот и хемикалиите и другите сировини кои се наоѓаат на градилиштето, безбедноста на работниците, учесниците во сообраќајот на Булеварот Гоце Делчев и во рамки на предметниот опфат, безбедноста на околното население и заштита од истекувања, емисии во воздухот и бучава и вибрации над максимално дозволените за тоа подрачје

Со цел да се следат значајните ефекти (позитивни и негативни) од реализирањето на целите на планскиот документ и навреме да се преземат соодветни мерки се користат индикаторите за СОЖС и План за мониторинг.

Планот за мониторинг сумарно ги воспоставува релациите меѓу елементите на СОЖС од предметниот опфат, предложените индикатори и одговорните за нивно следење, анализирање и по потреба интервенција. Планот за мониторинг ќе помогне на Општината Штип во преглед на состојбите во планскиот опфат, статусот на имплементација на предвидените мерки и ќе овозможи ефикасно понатамошно планирање на просторот и обезбедување на одржлив развој на општината.

15. ПРИЛОЗИ

15.1 ЛИСТА НА НАЦИОНАЛНА ЗАКОНСКА РЕГУЛАТИВА

1. Закон за животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 53/05, 81/05 24/07, 159/08 и 83/09, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 187/13, 42/14, 44/15 129/15, 192/15, 39/16, 99/18, 89/22, 171/22, 3/25);
2. Уредба за определување на проектите и за критериумите врз основа на кои се утврдува потребата за спроведување на постапката за оценка на влијанијата врз животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 74/05, 164/12, 202/16, 175/22);
3. Правилник за содржината на барањата што треба да ги исполнува студијата за оценка на влијанието на проектот врз животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 33/06);
4. Уредба за стратегиите, плановите и програмите, вклучувајќи ги и промените на тие стратегии, планови и програми, за кои задолжително се спроведува постапката за оценка на нивното влијание врз животната средина и врз животот и здравјето на луѓето (Сл. Весник 153/2007, измени 45/2011);
5. Уредба за содржината на извештајот за стратегиска оценка на животната средина (Сл. Весник 153/2007);
6. Правилник за воспоставување на листата на експерти за СОЖС, процедурата за спроведување на испитот за експерти за СОЖС, воспоставување на комисијата за оценка на знаењето на експертите за СОЖС (Сл. Весник бр. 129/2007);
7. Уредба за критериумите врз основа на кои се донесуваат одлуките дали определени плански документи би можеле да имаат значително влијание врз животната средина и врз здравјето на луѓето (Сл. Весник 144/2007);
8. Уредба за учество на јавноста во текот на изработката на прописи и други акти, како и планови и програми од областа на животната средина (Сл. Весник 147/2008, измени 45/2011);
9. Закон за урбанистичко планирање (Сл. Весник на Р. М бр. 32/20; 111/23; 73/24);
10. Правилник за стандарди и нормативи за планирање на просторот (Сл. Весник на Р. М бр. 69/99);
11. Правилник за стандарди и нормативи за урбанистичко планирање (Сл. Весник на Р. М бр. 12/09, 93/09, 52/09 и 62/10);
12. Правилник за поблиска содржина, размер и начин на графичка обработка на урбанистичките планови (Сл. Весник на Р. М бр. 78/06 и 140/07);
13. Закон за градење (Сл. Весник на Р. М бр. 51/05, 124/10, 47/11, 59/11, 13/12, 39/12, 144/12, 25/13, 70/13, 79/13, 137/13, 163/13, 27/14, 28/14, 115/14, 149/14, 187/14 и 44/15, 129/15, 217/15, 226/15, 31/16 39/16, 71/16, 103/16, 132/16; 35/18; 64/18; 168/18; 244/19; 18/20; 89/20; 279/20; 96/21; 227/22; 111/23; 115/23; 72/24; 224/24; 224/24; 255/24; 3/25; 17/25; 87/25);
14. Законот за квалитет на амбиенталниот воздух (Сл. Весник на Р. М бр. 67/2004; 92/2007; 35/2010; 47/2011; 59/2012; 100/2012; 163/2013; 10/2015; 146/2015; 151/2021; 3/2025);
15. Правилник за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиенталниот воздух (Сл. Весник на Р. М бр. 67/04);

16. Уредба за гранични вредности на нивоа и видови на загадувачки супстанции во амбиенталниот воздух и прагови на алармирање, рокови за постигнување на граничните вредности, маргини на толеранција за гранична вредност, целни вредности и долгорочни цели (Сл. Весник на Р. М бр. 22.06.2005);
17. Закон за води (Сл. Весник на РМ бр. 87/2008; 6/2009; 161/2009; 83/2010; 51/2011; 44/2012; 23/2013; 163/2013; 180/2014; 146/2015; 52/2016; 151/2021; 99/2022; 3/2025);
18. Уредба за класификација на водите (Сл. Весник на РМ бр. 18/99 год.);
19. Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземните води (Сл. Весник на РМ бр. 18/1999, 71/99);
20. Закон за управување со отпад (Сл. Весник на РМ бр. 216/21, 3/25);
21. Листа на отпади (Сл. Весник на РМ бр. 100/05);
22. Закон за заштита од бучава во животната средина (Сл. Весник на РМ бр. 79/2007; 124/2010; 47/2011; 163/2013; 146/2015; 151/2021; 3/2025);
23. Одлука за утврдување во кои случаи и под кои услови се смета дека е нарушен мирот на граѓаните од штетна бучава (Сл. Весник на РМ бр. 64/93);
24. Закон за хемикалии (Сл. Весник на Р.М бр. 145/10, 53/11, 164/13, 116/15, 149/15 37/16 и 236/2022);
25. Закон за заштита на културното наследство (Сл. Весник на Р.М бр. 20/04; измени 115/07);
26. Закон за заштита на природата (Сл. Весник на Р.М бр. 67/2004; 14/2006; 84/2007; 35/2010; 47/2011; 148/2011; 59/2012; 13/2013; 163/2013; 27/2014; 41/2014; 146/2015; 39/2016; 63/2016; 113/2018; 151/2021; 99/2022; 3/2025);
27. Закон за благосостојба на животните (Сл. Весник на Р.М бр. 113/07);
28. Закон за благосостојба на растенијата (Сл. Весник на Р.М бр. 25/98; 06/00);
29. Закон за заштита на растенијата (Сл. Весник на Р.М бр. 25/98; измени 06/00);
30. Закон за шуми (Сл. Весник на РМ бр. 64/2009, 24/11, 53/11, 25/13, 79/13, 147/13, 43/14, 160/14, 33/15, 44/15, 147/15, 7/16, 39/16, 255/24);
31. Закон за безбедност и здравје при работа (Сл. Весник на РМ бр. 92/07, 136/11, 23/13, 25/13, 137/13, 164/13, 158/14 15/15, 192/15, 129/15, 30/16, 18/20 и 74/25);
32. Закон за енергетика (Сл. Весник на Р.М бр. 63/06; 36/07 96/2018; 96/2019; 111/2020; 236/2022; 134/2024; 147/2024);
33. Закон за експропријација (Сл. Весник на Р.М бр. 95/2012; 131/2012; 24/2013; 27/2014; 104/2015; 192/2015; 23/2016; 178/2016; 122/2021; 111/2023; 208/2024);
34. Конвенција за заштита за мочуриштата што се од меѓународно значење како живеалишта на водните птици (Рамсар, 1971), ратификувана 1977 година;
35. Конвенција за заштита на светското културно и природно наследство (Париз, 1972), ратификувана 1974 година;
36. Конвенција за меѓународна трговија со загрозени видови дива флора и фауна (Вашингтон, 1973), ратификувана 1999 година;

37. Конвенција за заштита на миграторните видови диви животни (Бон, 1979), ратификувана 1999 година;
38. Конвенција за заштита на дивиот свет и природните живеалишта во Европа (Берн, 1979), ратификувана 1997 година;
39. Договор за заштита на лилјациите во Европа (Лондон, 1991), ратификуван 1999 година (Амандман на Договорот ратификуван 2002 година);
40. Договор за заштита за африканско-азиските миграторни видови птици (Хаг, 1995), ратификуван 1999 година;
41. Базелска конвенција во врска со контролата врз прекуграничните загадувачи со опасен отпад и неговото депонирање (Базел, 1995), ратификувана 1997;
42. Конвенција за заштита на биолошката разновидност (Рио де Жанеиро, 1992), ратификувана 1998;
43. Конвенција за пристап до информации, учество на јавноста во одлучувањето и пристап до правда за прашања поврзани со животната средина (Архус, 1998), ратификувана 1999 година;
44. Конвенција за оцена на прекуграничните влијанија врз животната средина (Еспо, 1991), ратификувана 1999 година;
45. Европска конвенција за предел (Фиренца, 2000), ратификувана 2003 година.

15.2 КОРИСТЕНА ЛИТЕРАТУРА

1. Cooper, L. M., Guidelines for Cumulative Effects Assessment in SEA of Plans, EPMG Occasional Paper 04/LMC/CEA, 2004, Imperial College London, United Kingdom
2. Scott P. & Marsden P. (2003), Development of Strategic Environmental Assessment (SEA) Methodologies for Plans and Programmes in Ireland, Environmental Protection Agency, 2003, Ireland
3. CAAS Environmental Services Limited, Environmental Report of the SEA on the Meath Draft County Development Plan, 2006, Ireland
4. Murray Ó Laoire Architects, Greystones/Delgany Local Area Plan 2006-2012, 2006, Ireland
5. Aoife Cassidy & Associates, Environmental Report of the SEA on Greystones/Delgany Local Area Plan, 2006, Ireland
6. Applying Strategic Environmental Assessment - Good practice guidance for development co-operation, 2006, OECD, ISBN 92-64-02657-6
7. Alshuwaikhat H. M., Strategic environmental assessment can help solve environmental impact assessment failures in developing countries, Environmental Impact Assessment Review No. 25, Elsevier, 2005, pp. 307–317
8. Desmond M., Strategic Environmental Assessment (SEA): a tool for environmental decision-making, Irish Geography, Volume 40(1), 2007, pp. 63-78
9. Strategic Environmental Assessment Tool Kit, Scottish Executive, Scotland, 2006
10. CAAS (Environmental Services), SEA Statement of the Birr Town and Environs Development Plan 2010-2016 Strategic Environmental Assessment, Ireland, 2010
11. Strategic Environmental Assessment (SEA) SEA Process Checklist, Environmental Protection Agency, 2008, Ireland
12. Environmental Report of the Draft Dún Laoghaire - Rathdown County Development Plan 2010-2016 SEA, 2009, Ireland
13. Национален План за заштита на животната средина - НЕАП II, Министерство за животна средина и просторно планирање, Скопје, 2006
14. Национална Стратегија за одржлив развој за период 2010-2030, Влада на Република Македонија, 2009
15. Национална Стратегија за интеграција на Република Македонија во ЕУ, Влада на Република Македонија, 2004
16. Индикатори за животна средина, Министерство за животна средина и просторно планирање, 2008
17. Национална стратегија за економскиот развој на Република Македонија, Влада на Република Македонија, 1998
18. Национална стратегија за апроксимација на ЕУ законодавството за животна средина, Министерство за животна средина и просторно планирање, 2007
19. Национална програма за усвојување на правото на ЕУ, Влада на Република Македонија, 2009
20. Стратегија за енергетска ефикасност до 2020, Министерство за економија, 2004

21. Стратегија за развој на енергетиката на РМ до 2030, Министерство за економија и труд, 2010
22. Национален здравствено - еколошки акционен план (НЗЕАП), Министерство за животна средина и просторно планирање, 1999
23. Стратегија за одржлив развој на шумарството во Р. Македонија, Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, 2006
24. Национална стратегија за Механизмот за чист развој, Министерство за животна средина и просторно планирање, 2007
25. План за управување со отпад во РСМ (2021-2031),
26. Национална Стратегија за управување со отпад (2008 – 2020),
27. Национална Стратегија за заштита на природата (2017-2027 год.)
28. Регионален план за управување со отпад во Источен регион
29. Програма за развој на Источен плански регион 2021 - 2026,
30. Национална Стратегија за биолошка разновидност со акциски план 2018 - 2023
31. Национален План за заштита на животната средина - НЕАП II
32. Национална Стратегија за одржлив развој
33. Национална Стратегија за приближување кон ЕУ
34. Индикатори за животна средина
35. Генерален Урбанистички План (ГУП) за Град Штип плански период 2014 – 2029 година
36. Формулар за спроведување на стратедиска оцена на влијанието врз животната средина за Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип,
37. Одлука за спроведување на стратедиска оцена за Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип
38. Предлог Детален Урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип, Општина Штип, Урбан – Проект ДООЕЛ Прилеп, октомври 2025
39. Решение за спроведување на стратедиска оцена на влијанието врз животната средина, Архивски број 15-4041/3 од 16.10.2025, Министерство за животна средина и просторно планирање
40. Стратегија за локален економски развој (ЛЕР) (2019-2024), за Општина Штип,
41. Локален Акционен План за животна средина (ЛЕАП) за Општина Штип.

15.3 Одлука за спроведување на стратегиска оценка од општина Штип

Врз основа на член 65 став (6) од Законот за животната средина („Службен весник на Република Македонија“ бр. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12 93/13, 187/13 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и 89/22), Градоначалникот на општина Штип, на 23.09.2025 година, донесе:

Одлука за спроведување на стратегиска оценка

1 За Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип, кој го донесува Советот на општина Штип потребно е да се спроведе стратегиска оценка на влијанието врз животната средина согласно член 65 од Законот за животната средина.

2. Како органи засегнати од имплементација за изработка на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип, кој го донесува Советот на Општина Штип, се определуваат следните субјекти:

Локална самоуправа на општина Штип, Министерство за животна средина и просторно планирање, Министерство за земјоделие, шумарство и водостопанство, Министерство за култура, Министерство за здравство, Министерство за економија, Министерство за труд и социјална политика, Дирекција за заштита и спасување, Агенција за државни патишта, ЕВН, Македонски телекомуникации, Комуналните претпријатија, Невладини организации, претставници од стопанскиот и граѓанскиот сектор.

3. За изработка на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип, кој го донесува Советот на општина Штип, за чија изработка е одговорна Општина Штип, а го донесува Советот на општина Штип, донесувањето на Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, Општина Штип, кој го донесува Советот на општина Штип ќе има влијание врз животната средина.

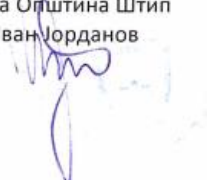
4. Обемот на извештајот за стратегиска оценка треба да ги опфати следните аспекти: Здравје на населението и социоекономски развој, заштита и управување со емисиите во воздух, вода, почва, заштита и унапредување на биолошка разновидност, управување со емисии од бучава, отпад, заштита и унапредување на пејзажот, заштита на културно наследство и материјални добра, управување со несреќи и хаварии.

5. Одлуката заедно со формуларите за определување на потребата од спроведување на стратегиска оценка се објавува на веб страната на Општина Штип на следната веб адреса/и: www.stip.gov.mk.

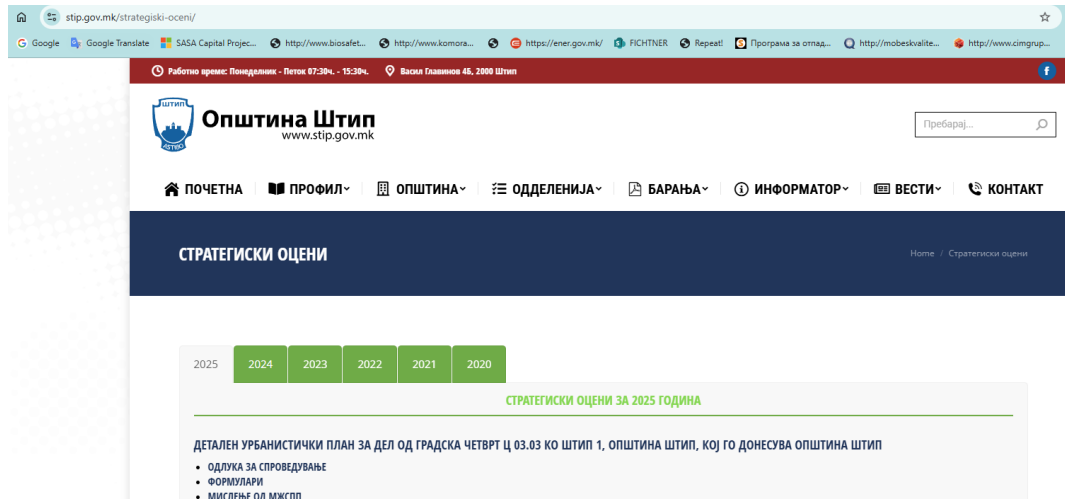
6. Против ова Одлука подносителот може да поднесе жалба до Државната Комисија за одлучување во управна постапка и постапка од работен однос во втор степен во рок од 15 дена од денот на објавувањето на Одлуката на веб страна.

УП1бр. 18/24-348
Од 25.09.2025
Штип

Градоначалник
на Општина Штип
Иван Јорданов

15.4 ОБЈАВА НА ОДЛУКАТА И ФОРМУЛАРОТ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ВЕБ СТРАНАТА НА ОПШТИНА ШТИП

15.5 РЕШЕНИЕ ОД МИНИСТЕРСТВО ЗА ЖИВОТНА СРЕДИНА И ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА СТРАТЕГИСКА ОЦЕНА

Република Северна Македонија Министерство за животна средина и просторно планирање		Republika e Maqedonisë së Veriut Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor								
СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ SEKTORI I PLANIFIKIMIT HAPËSINOR										
Архивски знак _____ Рок на чување _____ 20 ____ год. Потпис _____	Арх.бр./Nr. Arkivi. 15-4041/3 Дата/Data: 16-10-2025	РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ОПШТИНА ШТИП <table border="1"><tr><td>Правно</td><td>05-11-2025</td><td>Број</td><td>Предност</td></tr><tr><td>Уредбата</td><td>18/24-348</td><td>—</td><td>—</td></tr></table>	Правно	05-11-2025	Број	Предност	Уредбата	18/24-348	—	—
Правно	05-11-2025	Број	Предност							
Уредбата	18/24-348	—	—							

ДО: Општина Штип
Ул. Васил Главинов бр. 4Б
2000 Штип

DREJTUAR: Komuna e Shtipit
Rr. Vasil Glavinov nr. 4B
2000 Shtip

Република Северна Македонија

Republika e Maqedonisë së Veriut

ПРЕДМЕТ: Известување

LËNDA: Njoftim

Врска: Ваш бр. УП1 18/24-348 од
25.09.2025 година и дополна УП1 18/24-
348 од 01.10.2025 година

Lidhur me: shkresën tuaj nr. UP1 18/24-
348 të datës 25.09.2025 dhe plotësimin nr.
UP1 18/24-348 të datës 01.10.2025

Почитувани,

Të nderuar,

Во врска со Вашето барање на мислење доставено до Министерството за животна средина и просторно планирање – Сектор за просторно планирање под бр. 15-4041/1 од 29.09.2025 година и дополна бр. 15-4041/2 од 03.10.2025 година поврзано со постапката за носење на планската документација Детален урбанистички план за дел од градска четврт С3.03, КО Штип 1, - Општина Штип, Ве известуваме дека согласно Законот за животната средина ("Службен весник на РМ" бр: 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 и "Сл. Весник на РСМ" бр. 89/22 и 171/22) Вашата Одлука за Спроведување на Стратедиска оцена за влијание на животната средина бр. УП1 18/24-348 од 25.09.2025 год. и дополна бр. УП1 18/24-348 од 25.09.2025 год и формуларот бр. УП1 18/24-348 од 25.09.2025 год. и дополна бр. УП1 18/24-348 од 25.09.2025 год.

Në lidhje me kërkesën tuaj për mendim, të dorëzuar në Ministrinë e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor – Сектор për planifikim hapësinor, me nr. 15-4041/1 të datës 29.09.2025 dhe plotësimin nr. 15-4041/2 të datës 03.10.2025, që ka të bëjë me procedurën për miratimin e dokumentacionit planifikues "Plani i detajuar urbanistik për pjesën e lagjes urbane S3.03, KO Shtip 1 – Komuna e Shtipit", ju njoftojmë se, në përputhje me Ligjin për Mjedisin Jetësor ("Gazeta Zyrtare e RM" nr. 53/05, 81/05, 24/07, 159/08, 83/09, 48/10, 124/10, 51/11, 123/12, 93/13, 183/13, 187/13, 42/14, 44/15, 129/15, 192/15, 39/16, 99/18 dhe "Gazeta Zyrtare e RMV" nr. 89/22 dhe 171/22), vendimi juaj për Zbatimin e Vlerësimit Strategjik për ndikimin në mjedisin jetësor nr. UP1 18/24-348 të datës 25.09.2025 dhe plotësimin dhe nr. UP1 18/24-348 të datës 25.09.2025 formulari nr. UP1 18/24-348 të datës 25.09.2025 dhe plotësimin nr. UP1 18/24-348 të datës 25.09.2025

1

Министерство за животна средина и просторно планирање
на Република Северна Македонија
Плоштад „Пресвета Богородица“ бр. 3, Скопје
Република Северна Македонија

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit
hapësinor e Republikës së Maqedonisë së Veriut
Bul. "Presveta Bogorodica" nr. 3, Shkup
Republika e Maqedonisë së Veriut

+389 2 3251 403
www.moepp.gov.mk

Република Северна Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

Republika e Maqedonisë së Veriut
Ministria e Mjedisit Jetësor
dhe Planifikimit Hapësinor

СЕКТОР ЗА ПРОСТОРНО ПЛАНИРАЊЕ
СЕКТОРИ I PLANIFIKIMIT HAPËSINOR

Министерството за животна средина и просторно планирање ги прифаќа. Одлуката заедно со формуларот задолжително се објавуваат на веб-страницата на органот кој го подготвува и носи планскиот документ.

Со почит,

Ministria e Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor i pranon. Vendimi së bashku me formularin janë të detyrueshëm të publikohen në faqen zyrtare të internetit të organit që përgatit dhe miraton dokumentin planifikues.

Me respekt,

МИНИСТЕР / MINISTER
Izet Mexhiti

Изработил/Përpiloi: Бајрам Цамик
Контролирал/Kontrolloi: Дајана Марковска Ристеска
Одобрил/Miratoi: Nebi Rexhepi

Кабинет на министер / Kabineti i ministrit
Согласен / Me pëlqim të
Husamed Agushovski